

PRED VELIKIM SREČANJEM AKTIVISTOV OSVOBODILNE FRONTE

Dolenjske Toplice pred praznikom

Za vse bo dovolj prostora in preskrbe: za 10 do 12.000 ljudi, za 200 avtobusov in za vse avtomobile ter druga prevozna sredstva - Prebivalci dolenjskih občin: obiščimo Rog in Bazo 20 ob drugih priložnostih, zdaj pa dajmo prednost gostom, ki bodo prišli tokrat v Toplice

»Kar največ ljudi naj bi prišlo pogledat partizanski Rog, to trdnjavo našega osvobodilnega boja, pa ne samo zdaj, ob srečanju aktivistov OF, temveč vedno!« je med drugim dejal tovariš Franc Leskošek-Luka v posebni izjavi za Dolenjski list, ki jo objavljamo na 14. strani današnje številke (Foto: S. Doki)

DANES za RK!

Po vsej Sloveniji bodo danes popoldne od 17. do 19. ure aktivisti Rdečega križa zbirali oblačila, obutev, posteljino in postelje. Oddajmo jim vse tisto, česar doma ne potrebujemo več, kot našo pomoč tistim občanom, ki tega nimajo, ali pa imajo premalo! Sodelujmo v človekoljubni akciji CLOVEK-CLOVEKU!

Preberite več o tem še na 7. strani današnje številke!

Po vsej Topliški dolini je te dni živahno, kot ni bilo od tistih nepozabnih dni septembra 1952, ko je na deseto obletnico prvih slovenskih brigad prišel predsednik Tito in se je na veličastnem zboru zbralo nad 250.000 ljudi iz vseh krajev Slovenije. Tokrat bo prišlo v partizanske Toplice 10 do 12.000 nekdanjih aktivistov Osvobodilne fronte, teh zavednih in revolucionarjev vsestransko predanih najzvestejših tovarišev in tovarišic, ki so na svojih domovih preživljali s svojo vojsko vred vse vesele in žalostne čase našega štiriletnega boja.

Toplice jim pripravljajo pristen sprejem in bodo hkrati z vsem prebivalstvom novomeške občine poskrbele, da bo tudi tokrat pod zele-

nim partizanskim Rogom vsem prijetno in lepo. Topliška dolina se odeva v slavo; novo asfaltirane ceste, obnovljene vasi, delavoljni in novih načrtov polni domači

(Nadaljevanje na 6. strani)

V TREBNJEM IN KOCEVJU

Jeseni prosta sobota v šoli

Ce bo na današnji seji občinska skupščina pristala na uvedbo 5-dnevnega delovnega tedna v osnovnih šolah trebanjske občine (za nasprotovanje skorajda ni razlogov), se bo v jeseni začel pouk že s prvim septembrom in bo trajal do zadnjega junija, v zameno za podaljšano šolsko

(Nadaljevanje na 6. strani)

ČOSIĆ — NAJBOLJŠI JUGOSLOVAN — Zlata kolajna za Jugoslavijo s svetovnega prvenstva v košarki v Ljubljani je navdušila tudi take, ki se za šport sicer manj ogrevajo. Čeprav je košarka igra ekipe, je Krešimir Čosić že na prvi tekmi z Italijo postal ljubimec občinstva — še pozneje pa je dokazal, da je tudi naš najboljši strelec. Na sliki je eden izmed njegovih metov na koš med igro z Brazilijo, kjer je bil najuspešnejši igralec. (Foto: Tanjug)

Predsednik izvišnega sveta Slovenije Stane Kavčič (drugi z desne) si je med svojim obiskom v trebanjski občini ogledal tudi nastajajoči rekreacijski center pod mirenskim gradom (Foto: M. Legan)

Stane Kavčič na obisku v Trebnjem

Predsednik IS SRS je imel razgovor s političnim aktivom, obiskal je KEMOOPREMO in DANO ter si ogledal turistično postojanko pod mirenskim gradom

V torek je v spremstvu republiškega poslanca trebanjske občine Marjana Jenka prispel na obisk v Trebnje Stane Kavčič, predsednik IS SRS. V razgovoru s predstavnikom ObS in družbeno-političnih organizacij je predsednik občinske skupščine Ciril Pevec orisal gospodarski položaj občine ter težave, značilne za manj razvite občine. Tovariš Kavčič se je zanimal za razmere v kmetijstvu

ter za življenje kmetijskega prebivalstva in za vzroke nizke donosnosti podjetij. Menil je, da smo se po grenkih izkušnjah zadnjih let dokopali do prepričanja, da je nujno potrebna določena zaščita domačega kmetijstva, ob tem pa je treba poiskati vse možnosti za nova delovna mesta in močno zmanjšati odstotek kmetijskega prebivalstva. Iz

(Nadaljevanje na 6. strani)

VELIČASTEN SPREVOD PO MESTU

Sevnica: Mala olimpiada

Sodelovalo je okoli 800 mladih športnikov — Pozdravno pismo predsedniku Titu

V soboto in nedeljo je bila v Sevnici športna prireditev — mala olimpiada učencev vseh osnovnih šol, na katero so se mladi športniki pripravljali pol leta. Najprej je bil v soboto v dvorani TVD Partizan telovadni nastop na različnih orodjih, nedeljsko dopoldne pa je prineslo lepše vreme, tako da so bila tekmovanja lahko na prostem.

Skozi Sevnico in Smarje se je od igrišča do JUGOTANI-NA vil veličasten sprevod 800 mladih športnikov, na čelu pa je korakala železničarska

godba iz Zidanega mostu. V nastopu so bili prvi na vrsti pionirji in mladinci s prosto vajo, zelo skladno pa so svojo vajo ob zvokih Strausovih valčkov izvedla tudi dekleta. Učenci prvih razredov so se predstavili s »Plesom na zeleni trati«, sledila so še tekmovanja v kotaljenju velike žoge, skakanje v vrečah, štafetni teki, skoki v višino, mladinci pa so se pomerili v teku na 1000 metrov.

Da je prireditev uspela, potrjuje zelo velik obisk gledalcev. Vse pohvale je vredno tudi sodelovanje otroške konfekcije JUTRANJKE, ki je sešila kroje za nastopajoče. S prireditve so poslali brzojavko s pozdravi mladine in drugih občanov predsedniku Titu za rojstni dan.

A. ZELEZNIK

OD 28. MAJA DO 7. JUNIJA

Okrog 30. maja in nekako od 2. do 5. junija lepo vreme. V ostalem nestalno s pogostnimi padavinami in nevihtami in od 6. junija dalje obenem močna ohlajitev. Dr. V. M.

Jutri odhod Dolenjskega odreda

Dolenjski odred, ki bo sodeloval v veliki republiški akciji »Pohorje '70« v Lovrencu na Pohorju odpotuje v Vučenico na svoj izhodišni položaj jutri, v petek popoldne iz Novega mesta. Udeleženci naj vzamejo s seboj odejo, dežnj plašč, čevlje za pohod, jedilni pribor in suho hrano za 24 ur. Vse informacije po telefonu 21696!

STAB ODREDA

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

inles

ribnica

TELEFONI:

87-068
87-099

OKNA VSEH VRST
VRATA — SOBNA,
BALKONSKA
VHODNA
IN GARAZNA

PRODAJA NA KREDIT

Z nedeljske male olimpiade v Sevnici med govorom M. Gabriča, predsednika obč. skupščine (Foto: Pavkovič)

tedenski mozaik

Na procesu proti bivšemu gospodarskemu diktatorju Tunizije, Ben Salahu, so pričali številni kmetje, ki so jih prej na vse načine sili v zadruge. Ben Salah je zdaj v nemilosti. Pred sodiščem je izjavil: »Ko sem ou se mušter sem prejel poročila od guvernerjev, delegatov in inženirjev. Vsa poročila so govorila, da kolektivizacija sijajno napreduje.« ... Mladino poslanko Bernadette Deulin so v ulstrskem mestu Omagh obsodili na tri mesece zapora pogojno, ker je ba je »razgnala« sejo mestnega sveta, se usedla na županov sedež in brez dovoljenja govorila ... Španski časopis so zdaj dražji, ker država ne bo dajala več vsem subvencije. Dajala jo bo samo »potrebnim« časopisom. List »Informaciones« takole komentira: »Prav lahko se zgo di, da se bo sistem subvencije, za »potrebne« časopise spre menil v sistem državne na grajevanja in kaznovanja časopisov.« ... Hud vročinski val je preplaval Srednji vzhod. Temperatura je dosegla 45 stopinj Celzija, v Kairu celo 48. Duhoviti poročevalec je poslal svojemu listu poročilo, ki se začneja: »Hud vročinski val je ohladil vojno dejavnost na Srednjem vzhodu.« ... V Düsseldorfu se je začel proces proti bivšemu SS Hauptsturmführerju Staiglu, ki je nadzoroval ubijanje nad 400.000 ljudi. Toda ko je tožilec bral dolg seznam njegovih vojnih zločinov, ni niti trenil z očesom. »Nič nimam na vesti,« je rekel. »Opravljaj sem samo svojo dolžnost.« ... V Tanzaniji so zelo strogi, kar zadeva minikrila, kozmetiko in ženske lasulje. Lepotna tekmovalnja so prepovedana kot »izkoriščanje človeškega mesa«. Zato se je morala miss sveta, Avstrijka Eva Reuber Staier, odpovedati obisku v Tanzaniji. ... Angleški pisatelj Graham Greene ne šteje posebno v dobro predsedniku Nixonu, da je obljubil odpoklicati ameriške čete iz Kambodže do konca junija. »Saj mu drugega ne preostane,« meni pisatelj, ki dobro pozna Jugovzhodno Azijo. »Pred monsunskim deževjem in letnimi poplavam Mekonga bodo morali Američani oditi, če nočejo živeti pod vodo.«

Raje zakon kot priporočila

Vsem lastnikom gozdov omogočiti čimprej predlagano samoupravljanje pri gospodarjenju - To ne more biti odvisno le od dobre volje posameznih gozdnih gospodarstev

Izvršni svet skupščine SR Slovenije je pripravil za zadnjo sejo republiškega in gospodarskega zbora sklepe in priporočila o vprašanjih, ki so pomembna za nadaljni razvoj gospodarjenja z gozdovi. V njih je navedel predloge, ki so prevladovali v lanskim javni razpravi o gospodarjenju z gozdovi. Poslanci niso bili zadovoljni le s takimi priporočili in so izvršnemu svetu naročili, naj čimprej pripravi predlog za spremembo in dopolnitev sedanjega zakona o gozdovih. Menili so, da je treba hkrati zagotoviti vsem lastnikom gozdov predlagane samoupravne pravice.

Priporočila izvršnega sveta in skupščine se le priporočila. Prav bi bilo, da bi jih spoštovali vsi občani in se po njih ravнали. Tistega, ki jih ne upošteva, pa ni moči kaznovati. Obsodimo ga lahko le moralno. Pred zakonskimi predpisi pa se ne more nihče izmikati. Tako se stvari hitreje urejajo.

V razpravah o tem pa sta se pojavili dve vprašanji, ki

vlečeta na stran priporočil.

Prvo je, da bo treba republiški zakon o gozdovih v kratkem času dvakrat spreminjati in dopoljevati in bodo imeli republiški organi veliko več dela, kot če bi se zdaj zadovoljili s priporočili, zakon pa popravili šele po spremembi zveznega zakona o gozdovih. Poslanci pa so menili, da raje dvakrat kot predolgo odlašati. Če so stvari jasne, kako je treba gospodariti z zasebnimi gozdovi, potem je treba to urediti z zakonom, ne prepuščati le dobri volji posameznih kolektivov gozdnih gospodarstev. Seveda v mejah, ki jih dovoljuje zvezni zakon. Po sprejetju dopoljenega zveznega zakona o gozdovih pa bodo republiškega uskladili z njegovimi spremembami.

Drugo vprašanje je, ali s priporočili ne bi kazalo preizkusiti, kateri kolektivni gozdnih gospodarstev bodo upoštevali predloge, ki jih je dala javna razprava o gospodarjenju z gozdovi, in kateri le veliki govorijo o pomoči kmetom, delajo pa drugače. To morda niti ne bi bilo napačno. Mnogi lastniki gozdov pa pravijo, da je to že dovolj znano, saj se je jasno pokazalo v minulih letih. Zato ne smemo dovoliti, da bi potrebno in koristno samoupravljanje lastnikov gozdov bilo še dalj časa odvisno od dobre volje posameznih kolektivov gozdnih gospodarstev ali celo njihovih uprav. Vsem kmetom je treba čimprej zagotoviti ena-

TELEGRAMI

TEL AVIV — Skupina palestinskih komandosov Ahmeda Džabrilja, ki deluje samostojno, je z bakskami napadla avtobus izraelskega otroka. Ubilih je bilo 7 otrok, 15 pa je bilo ranjenih.

BUKAREŠTA — Iz Romunije prihajajo poročila o strahovitih poplavih na severu države. V vsej državi je poplavljenih 720.000 ha obdelovalne zemlje, skoraj tisoč krajev je pod vodo. Evakuirali so 265.000 ljudi in 700.000 glav živine.

PHNOM PENH — Šef novega kambodškega režima, Lon Nol, je napovedal, da bodo s 1. junijem uveljavili v državi nagla vojaška sodišča. Južnovietnamski predsednik Thieu pa je ponovno izjavil, da se južnovietnamske čete ne bodo umaknile iz Kambodže.

PARIZ — Na zasedanju predstavnikov držav, ki so članice OECD, je govoril tudi jugoslovanski zvezni sekretar za gospodarstvo. Poudaril je, da dve tretjini jugoslovanskega poslovanja z Jugoslavijo s tujino odpadeta na dele članice OECD.

BEJRUT — V ponedeljek, 25. maja so izraelske sile spet vdrle na libanonsko ozemlje. Izraelski krogi govorijo o »patrujlah«, arabski viri pa o »soklepnih enotah« ob podpori topništva in letalstva.

PRAGA — V vodstvu čeških sindikatov so se spet zgodile velike spremembe, ki bodo spolično utrdile sindikate. Odstopilo je celo predsedstvo, iz centralnega sveta pa so izključili 14 članov, medtem ko so sprejeli odstop 11 drugih.

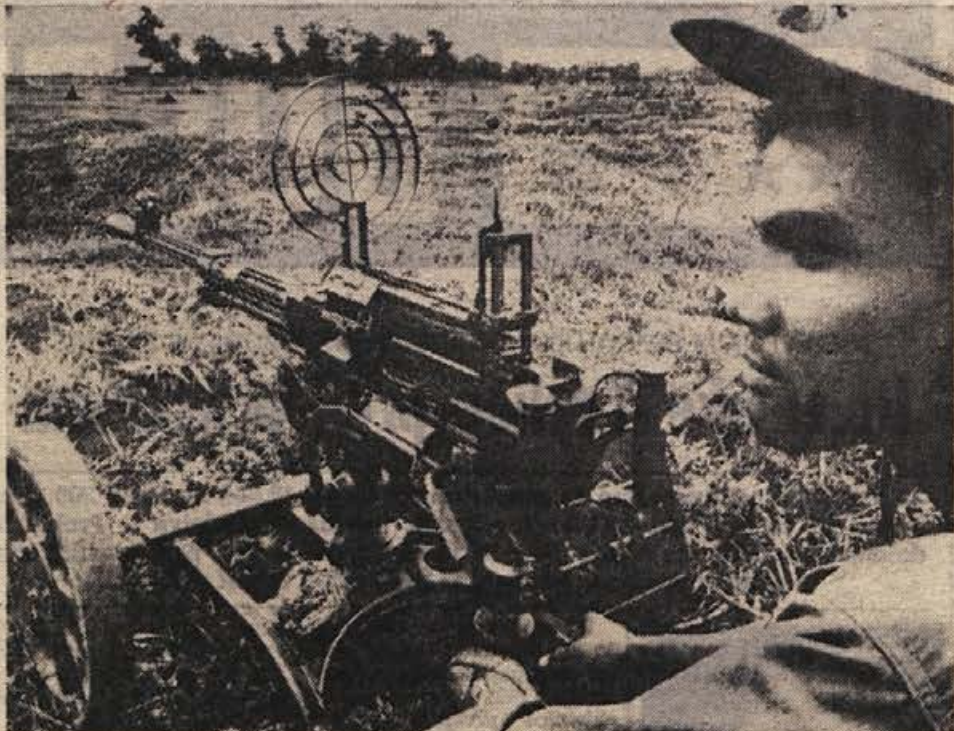
IZREKI

Velike resnice izgovarjamo velikokrat šepetaje.

Tudi otrok je že človek, je pa še novinec.

Čim opaziš, da so v banki uvedli samopostrežbo, vedi, da si že v komunizmu!

Henrik Zbil

BITKA ZA KAMPONG CAM — Vse kaže, da je Kambodža postala nova »preizkuševalnica« vseh mogočih vrst orožja. Na sliki vidimo Lon Nolovega vojaka za uplenjeno kitajsko težko strojnico, medtem ko se njegovi tovariši vkopavajo na polju pred bitko za Kampong Cam.

Telefoto: UPI

ke samoupravne pravice pri gospodarjenju z njihovimi gozdovi. Če tega ne bomo storili, bodo najbolj prikrajšani tisti lastniki gozdov, ki so že doslej imeli najmanj pravic in so bili upravičeno najmanj zadovoljni.

Nekateri kolektivni gozdnih gospodarstev že prilagajajo statute svojih organizacij ugotovitvam javne razprave in priporočilom, ki jih je predlagal izvršni svet skupščine. Zato je treba tiste »gozdarje«, ki se s tem še vedno ne strinjajo in torej ne bodo spoštovali priporočil, z zakonom prisiliti, da bodo gozdarsko dejavnost organizirali tako, kot bo najbolj koristno za družbo in lastnike gozdov, ne pa le za nje.

JOZE PETEK

Izvoz v aprilu

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko, ki pa še niso popolni, smo aprila izvozili iz države raznega blaga za milijardo in 810 milijonov dinarjev, to pa je za 14 odst. več kot lani v aprilu. Kar za 29 odst. pa se je v aprilu povečal tudi uvoz v Jugoslavijo, ki je dosegel s tem že 2 milijardi in 800 milijonov din. Uvoz je za pribl. 11 odst. nižji kot je bil lani v tem času.

tedenski zunanjepolitični pregled

Kitajski predsednik Mao Ce Tung je v posebni poslanici kitajskemu ljudstvu — kar se redko dogaja — obsodil ameriški in južnovietnamski vdor v Kambodžo. »Se vedno grozi nevarnost nove svetovne vojne. Narodi vseh dežel morajo biti pripravljeni. Revolucija je glavno gibanje v današnjem svetu.«

»Trdno podpiram princa Norodoma Sihanuka, šefa kambodške države, v boju proti ameriški imperializmu in njegovim hlapcem,« je dejal Mao Ce Tung. Podprl je tudi izjavo s sestanka predstavnikov indokitajskih narodov.

Kljub omenbi nevarnosti nove svetovne vojne preveča Maovo poslanico optimizem, kar zadeva prihodnost ljudskih in revolucionarnih gibanj. Glede možnosti nove svetovne vojne je ton poslanice bolj optimističen, kakor je bil še taktak — lani — ko so se obmejni spopadi med Kitajci in Rusi močno zaostri li in ko se je začela stopnjevati vojna v Vietnamu. Takrat se je Kitajska čutila neposredno ogrožena po Američanih.

To zveni morda nekoliko protislovno. Na prvi pogled bi kazalo, da se Kitajska čuti prav zdaj ogroženo, ko so Američani vdrli v Kambodžo, in to naj bi potrjevala že Maova izjava. V resnici pa izjava kitajskega predsednika, četudi je ostra, ne vsebuje nobenega namiga na kako neposredno konfrontacijo med Pekingom in Washingtonom. To ne pomeni, da Kitajska ne bi reagirala, če bi se čutila neposredno ogroženo. Reagirala bi podobno, kakor je storila taktak, ko je poslala svoje čete čez reko Jalu v Severno Korejo. Toda taktak še ni bilo »trikotnika« super sil, taktak je imela Kitajska še močnega zaveznika na severu — Sovjetsko zvezo. Zdej pa so odnosi med Pekingom in Moskvo — milo rečeno — zelo skaljeni.

Zato daje Mao Ce Tung poudarek revoluciji, in to raznim revolucijam in ljudskim gibanjem. To pomeni z drugimi besedami, da se Kitajska sicer ima za odločilno silo v Jugovzhodni Aziji, da pa ne bo aktivno sodelovala v tujih gibanjih. Tuja osvobodilna in ljudska gibanja morajo najti v sebi moč za boj in zmago.

V četrtek zjutraj je Mao Ce Tung, obkrožen s princem Si-

hanukom, maršalom Lin Piaom in premierom Ču En Lajem, prišel na tribuno na Trgu nebeškega miru v Pekingu, kjer je Lin Piao pred velikansko množico prebral Maovo poslanico. Tri dni so bile po vsej Kitajski množične manifestacije v podporo »boju narodov sveta proti ameriški imperializmu.«

Mao Ce Tung se redkokdaj oglašja tako, kakor se je prejšnji teden. V takih primerih ne govori kot vlada. Za Kitajce je njegova izjava dosti važnejša od vladne izjave. Vladno izjavo ljudje proučijo.

Mao sporoča

jejo, o Maovi izjavi razmišljajo, kakor je zapisal francoski komentator Alain Bouc. Verjetno o njej razmišljajo tudi drugod, čeprav uradni Washington ni spregovoril nobene besede.

V četrtek, 21. maja sta se v zahodnonemškem mestu Kassel sestala zahodnonemški kancler Willy Brandt in vzhodnonemški premier Willi Stoph. Kakor so pričakovali, so pogovori potekali v znamenju manifestacij in demonstracij. Levice je manifestirala za to, da bi Bonn priznal Nemsko DR, desnica in neonacisti pa so divje demonstriali celo proti Stophove mu obisku in z vzkliki in napisni na plakatih očitali Brandtu, da »razprodaja Zvezno republiko«, kar je tudi sicer očitek socialnodemokratske opozicije. Med drugim so trije mladeniči iz Schleswig-Holsteina sneli vzhodnonemsko zastavo in jo razrezali.

Bolj pomembno je, kaj je drugi sestanek med premiera obeh Nemčij prinesel. Dvourna sodba se glasi: kasselski sestanek ni bil neuspešen, čeprav nismo dosegli nobenega uspeha. Po vrnitvi v Bonn je kancler Brandt nekoliko bolj razložil položaj. Dejal je, da Kassel ne dokazuje neuspešnosti njegove politike, temveč prav nasprotno: uspešnost njegove politike. Dokazuje pa tudi to, da bo pót še dolga in težavna.

In kdaj bo prihodnji sestanek? O tem se še niso dogovorili. »Zdej je najvažnejše, da se lotimo politične vsebine naših nesoglasij,« je rekel kancler Brandt.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ PRISRČNE ČESTITKE PREDSEDNIKU TITU — Predsednik republike Josip Broz-Tito se je s soprogo Jovanko v nedeljo zvečer udeležil tovariškega večera, ki ga je ob dnevu mladosti priredila beogradska mladina. Mladinci so predsedniku Titu ob tej priložnosti prisrčno čestitali ob njegovem 78. rojstnem dnevu.

V ponedeljek dopoldne je predsednik Tito s soprogo Jovanko sprejel v velikem salonu zveznega izvršnega sveta v Beogradu okrog 200 predstavnikov družbenopolitičnega in javnega življenja, ki so mu čestitali k rojstnemu dnevu. Nato si je ogledal darila in se pogovarjal s predstavniki delovnih kolektivov ter družbenopolitičnih in mladinskih organizacij iz vseh krajev države. V ponedeljek zvečer pa se je predsednik Tito s soprogo Jovanko, s svojimi sodelavci in najvišjimi predstavniki družbenopolitičnega in javnega življenja udeležil veličastne prireditve na stadionu JLA v Beogradu. Na tej priložnosti, ki je potekala pod geslom: »Svoboda navdihuje mladost — mladost jo plemeniti«, so sodelovali mladinci, mladinke pionirji ter pripadniki JLA iz vseh republik. Ljubljana Žežova, dijakinja gimnazije »Maršal Tito« iz Skopja je izročila predsedniku Titu štafetno palico s pozdravi in čestitkami narodov in mladine Jugoslavije.

Predsednik Tito je ob svojem

rojstnem dnevu sprejel tudi jugoslovanske košarkarje, ki so na pravkar končanem svetovnem prvenstvu v Ljubljani osvojili prvo mesto oziroma zlato medaljo.

■ CENE HITREJSE KOT VLADA — Zvezni tržni inšpektorji so ugotovili, da »uhajajo« tudi cene, ki so pod nadzorstvom oziroma »zamrznjene«. Tako je »Crvena za-

„Svoboda navdihuje mladost“

stava« do 40 odstotkov podražila rezervne dele avtomobilov, podražil se je cement, poskočile so tudi cene nekaterih detergentov in mila. Zvezni tržni inšpektorat je zoper ta podjetja vložil prijave pri tožilstvi in jim bodo tudi odvzeli nepravičeno pridobljeni dobiček. Sarajevski dnevnik »Oslobodjenje« pa je v zvezi z ukrepi zveznega izvršnega sveta za ustalitev trga zapisal, da so cene očitno hitrejšje od vlade.

■ PRVA MINA ZA AVTOCESTO — V petek je predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič v Stari vasi pri Postojni sprožil prvo mino na trasi hitre štaripasovne avtomobilske ceste

Vrhnika-Postojna in s tem simbolično odprl gradnjo. Ta odsek ceste Sentilj-Gorica bo zgrajen do jeseni 1972. Dolg bo 32 km in bo stal 439 milijonov din ali 14 milijonov vsak km. »Požrl« bo 53.000 ton cementsa, 4000 betonskega železa in 28.000 kub. metrov lesa. Na tem odseku bo sedem mostov daljših kot 50 m, med njimi most čez Ljubljani pri Vrhniku ter trije viadukti (Ivanje selo, Unec in Ravbarkomanda).

■ PRIZNANJA MLADINSKIM MENTORJEM — Predsednik Zveze mladine Slovenije Mitja Gorjup je v petek podelil priznanja dvajsetim mladinskim mentorjem ter 35 priznanj mladim družbenopolitičnim delavcem.

■ SAMOPRISPEVEK ZA OROŽJE — Občani iz Šekovičev, majhnega kraja izpod Birača, so sklenili, da bo vsak zaposleni in upokojenec plačeval en odstotek od svojih dohodkov za nabavo orožja za teritorialno obrambo.

LJUBLJANA: EN AVTO NA 7 LJUDI — V Jugoslaviji je bilo lani nekaj več kot 560.000 osebnih avtomobilov, v Sloveniji pa kakih 122 tisoč. V Ljubljani pride en avtomobil povprečno na 7 ljudi, v občini Celje na 11, v občini Novo mesto na 18, v Murski Soboti na 32, v občini Lenart pa na 59 prebivalcev. Najmanj registriranih avtomobilov v Sloveniji je v metliški občini (282), vendar pride po en avto povprečno na 25 prebivalcev.

Kako do bruto osebnih dohodkov

Vse kaže, da bo še letos spremenjen sistem prispevkov in davkov - Zdjaj bremene prispevki iz osebnih dohodkov le delovno organizacijo, delavec pa vidi predvsem samo to, kar dobi v kuverti

Ze dosedanje razprave v zvezi z revizijo zakonodaje s področja financiranja družbenopolitičnih skupnosti in davčnega sistema kažejo, da bo treba marsikaj spremeniti, bodi zaradi tega, ker sprejeta načela niso dosledno uveljavljena in so bila s kasnejšimi spremembami izkrivljena, bodi zaradi splošnega družbenega napredka ne le pri nas ampak tudi drugod po svetu, kjer so posebej v davčni politiki prišli do nekaterih novih spoznanj in izkušenj.

Ustavimo se tokrat ob prispevkih iz osebnih dohodkov zaposlenih. Sprejeto je že načelo bruto osebnih dohodkov, se pravi, da bi moral vsak zaposleni iz svojega osebnega dohodka plačati prispevke tako za socialno zavarovanje, za izobraževanje in za financiranje nekaterih drugih splošnih potreb. Zdjaj pa je stvar tako urejena, da bremene prispevki iz osebnih dohodkov v bistvu delovno organizacijo, delavčeva pozornost pa je usmerjena le na tisto, kar dobi v kuverti. Če se katera izmed prispevnih stopenj spremeni, se zaradi tega neto osebni dohodek ne spremeni, taka sprememba pa vpliva na akumulacijo delovne organizacije.

Poglaviti smisel načela bruto osebnih dohodkov pa naj bi bil v tem, da bi bil vsak zaposleni zainteresiran za gospodarjenje na različnih področjih splošne potrošnje in da bi zato aktivneje sodeloval v njihovih samoupravnih organih ter vplival na to, kako se njegov denar troši.

To je vsekakor idealno za mišljenje, vendar pa je precej zagovornikov mnenja, da je tak način praktično neizvedljiv. Če bi bili namreč dosledni, bi moral dobiti delavec celotni osebni dohodek na roko, potem pa bi moral sam plačati razne prispevke iz svojega žepa. Zagovorniki tega mnenja pravijo, da bi tako pobiranje prispevkov vse skupaj močno podražilo in da bi morala biti delovna organizacija tista, ki bi vse prispevke obračunala pri izplačilu osebnih dohodkov. Ali je potem načelo bruto osebnega dohodka sploh uresničljivo?

Nekateri pravijo, da je in

Ocena v republikli: ugodno v proizvodnji

Nedavna ocena republiškega sekretariata za gospodarstvo o gibanju gospodarstva v času januar-marec 1970 v Sloveniji kaže na ugodno nadaljnjo rast industrijske proizvodnje, ki je bila v prvem četrtletju za 11 odst. višja kot lani v enakem obdobju. Oskrba industrije z energijo je bila zadovoljiva, razen manjših izjem pa je bila v redu tudi dobava surovin. Poročilo ugotavlja med drugim, da so proizvajalčeve cene za industrijsko blago od decembra 1967 do decembra 1968 porastle za 2,1 odst., do decembra 1969 pa za nadaljnjih 5 odst. V letošnjem I. tromesečju pa so znova poskočile (v primerjavi z decembrom 1969) za 5,1 odst., torej toliko kot lani vse leto. Porast cen je znaten, tako da so se življenski stroški v primerjavi z lanskim povprečjem povečali v januarju za 7,3 odst., v februarju za 6,9 odst. in v marcu spet za 7,3 odst.

vidijo rešitev v naslednjem: prispevke bi obračunavali na blagajni podjetja. Brzko pa bi se katera izmed prispevnih stopenj spremenila, bi to moralo iti v breme etstege osebnega dohodka in ne v breme podjetja. Tako bi zainteresiranost delavca za to, kam gre njegov denar, ohranili.

Posebno vprašanje pa je, ali naj bodo stopnje progresivne. Po dosedanjih razpravah tako v zvezni kot v republiški skupščini lahko sodimo, da se nagibajo k temu, da bi morale biti vse stopnje proporcionalne, se pravi, da velja enak odstotek ne glede na višino osebnega dohodka. Progresivno,

pa naj bi bil obdavčen le skupni dohodek občanov, pri čemer naj bi upoštevali tudi socialne razlike, družinske razmere in seveda višino skupnega dohodka. Temu ustrezno bi bilo treba spremeniti tudi predpise o davku na skupni dohodek občanov. Ker pa je zavezanec tega davka zdaj zelo malo, bi bilo treba prispevne stopnje iz osebnega dohodka nekaj zmanjšati, torej tam nekaj manj pobrati, pa zato dobiti več sredstev iz davka na skupni dohodek.

V tej smeri tečejo torej zdaj razmišljanja, kakšne končne odločitve pa še ni. V. J.

VEČ ŽENSK V SAMOUPRAVNE ORGANE!

„Delati moramo, odločati pa ne smemo?“

Samo v družbenem sektorju v Jugoslaviji dela nad milijon žensk, kar pomeni eno tretjino zaposlenih - V nekaterih industrijskih vejah dela tudi do 66 odst. žensk, iz srednjih šol in različnih fakultet pa pride v državi vsako leto do 57.000 mladih deklet

Za razliko od prejšnjih let je letošnje praznovanje 8. marca potekalo v prizadevanju družbenih organizacij za izboljšanje družbenega položaja žensk. To ni samo trenutna naloga, ki bi bila vezana na datum ali obletnico, ki jo proslavlja ves svet že desetletja, temveč dolgotrajna akcija, ki bo v naslednjem razdobju še bolj obvezovala konferenco žensk, socialistično zvezo, zvezo komunistov in vsa naša družbeno politična vodstva.

To je tudi eden izmed skledov izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije, ki je nedavno prvič proučeval nekatera idejna vprašanja družbenega položaja in aktivnosti žensk, posebno z ozirom na udejstvovanje žensk v družbeno proizvodnem delu, v samoupravljanju.

Tem vprašanjem, ki niso neposredno vezane na 8. marec, so pa bistvena za položaj žensk danes v Jugoslaviji, posvečajo posebno pozornost, ker je v družbenem sektorju zaposlenih preko milijon žensk, ki štejejo tretjino zaposlenih. V nekaterih industrijskih vejah in dejavnostih je tudi do 66 odst. vseh zaposlenih žensk. Gotovo je taka stopnja zaposlenosti odvisna od višje kvalificirane in bolj šolane strukture žensk. Na primer: iz srednjih šol in fakultet pride vsako leto 57.000 deklet. V srednjih šolah je skupno 44 odst. ženske mladine, na univerzah pa študira 100.000 študentk. Toda kot poudarjajo v Konferenci za družbeno aktivnost žensk Jugoslavije, tako starije ni v sorazmerju z dose-

danjim položajem in vlogo žensk v družbeno političnem življenju in njihovem zastopstvu v vseh organih samoupravljanja, v predstavniških organih in družbeno političnih organizacijah. Se vedno je dejstvo, da žene proizvajalke v mnogih delovnih organizacijah ustvarjajo večino dohodka, ni jih pa v delavskih svetih, upravnih odborih in

Dogovor in ne preglasovanje

Slovenska skupščina bo razpravljala o pripravljani srednjeročnega družbenega plana razvoja Jugoslavije

Zvezni izvršni svet je sprejel smernice za izdelavo srednjeročnega plana Jugoslavije. O njih bo razpravljala zvezna skupščina v začetku maja, v juniju pa bo razpravljala o resoluciji, na podlagi katere bi potem pripravili osnutek plana. Ko sta odbora republiške skupščine razpravljala o smernicah, sta sklenili predlagati, naj bi skupščina razpravljala o njih ter opredelila svoja stališča do nekaterih odprtih vprašanj, kar naj bi bil prispevek Slovenije k oblikovanju skupnega družbenega plana razvoja Jugoslavije. Ta plan mora biti namreč dogovor vseh republik in pokrajin in ga ne bi smeli sprejeti, ne da bi nanj vsi pristali.

Po mnenju slovenskih poslancev, ki so sodelovali na seji dveh odborov, pa so smernice precej splošne in si jih lahko vsak po svoje razlaga. Možno so namreč skrajšala povsem nasprotno rešitev, celo take, ki ne bi prispevale k nadaljnjemu uresničevanju gospodarske in družbene reforme.

Poglejmo si nekaj primerov. V njih je govora o tako imenovanih velikih sistemih. Gre namreč za velika združena podjetja od proizvodnje surovin, prek predelave vse do prodaje. Ker smernice govore o njih, bodo prav gotovo predvideli tudi kakšne posebne ugodnosti zanje, da bi pospeševali

Vsi poznamo velik delež žena v družbenem in gospodarskem življenju države. Čeprav družba še ne daje zaposleni ženi vse tiste ustrezne pomoči, ki ji kot delavki in materi pripada, je vendarle sedanja vloga žena v naši domovini izredno pomembna. — Na sliki: najmlajša poslanka zvezne skupščine sedanjega sklica je Nada Lukić, 21-letna študentka iz Zagreba, članica kulturno-prosvetnega zbora. Na sliki jo vidimo na eni izmed sej tega odbora (Foto: TANJUG)

voju celotnega sistema samoupravnega socializma zasluži posebno pozornost, saj tvorijo ženske kot proizvajalke in občanke pomemben del družbe, ki ustvarja materialne dobrine in ki je nosilka razvoja socialističnih družbenih odnosov. Premajhno zastopstvo žensk v samoupravnih organih in vodstvih zavira večji razvoj in udejstvovanje samih žensk in samoupravnih odnosov, ker je je udeležba vseh kategorij občanov v sistemu družbenega samoupravljanja tudi pogoj in posledica njegove razvitosti.

Zato menimo, da je izboljšanje družbenega položaja žensk naloga vse družbe in da to vprašanje zahteva širšo akcijo vseh naprednih družbenih sil.

Prj tem ne smemo pozabiti, da je v Jugoslaviji čez 3 milijone žensk v zasebni kmetijski proizvodnji. Tej skupini našega prebivalstva doslej nismo posvečali dovolj skrbi in njihovo spodbujanje je še ena izmed zelo aktualnih nalog naprednih sil.

VERA ČENIČ

Kmetijski nasveti

Bela krompirjeva noga

Prazna mesta v vrstah na krompirjevi njivi ali slabotna rumenkasta krompirjeva stebelca z rjavimi madeži in belim puhom so znak, da je krompirjev nasad okužen z belo krompirjevo nogo, ki lahko občutno zmanjša pridelek. Ze zaradi te bolezni ne smemo saditi krompirja dve leti zapored na isto njivo, saj gljivica, ki povzroča to bolezen, ostane v zemlji dalj časa.

Okužene krompirjeve gomolje spoznamo po rjavocrnih krastah, ki se dajo odstraniti, ne da bi gomolj ranili. Okuženega semena ne smemo saditi, ker so v krastah kalli, ki povzročajo bolezen. Gomolje, namenjene za saditev, je potrebno namakati v raztopini živosrebrnih pripravkov, ki jih poljedelec pozna tudi pri razkuževanju žita. Razkuževanje je zelo natančno delo in je treba spoštovati vsa navodila.

Nekdaj so v te namene več uporabljali namakanje v sublimatu (živosrebrnem kloridu) ali namakanje v vroči raztopini formalina. Uspešno je tudi suho razkuževanje, za kar priporočajo pripravek thiodyl. Z njim zaprašujemo lahko še v času, ko gomolji še kalijo. Tudi samo nakaljevanje, ki pokaže, kateri gomolji imajo bolne kalli, nam lahko pomaga, da izločimo slabo seme.

Belo krompirjevo nogo, ki ji pravimo z latinskim imenom rhizoctonia solani, zatiramo tudi z zapljinjanjem. Ta način je znan pri razkuževanju sadnih sadik ter pri razkuževanju skladišč in shramb. Potrebujemo primeren prostor, za zapljinjanje pa uporabljamo rhizoctonin, poseben pripravek, narejen nalašč za te namene. Zapljinjamo še v zimskem času, kasneje ta ukrep ni več primeren.

Belo nogo preprečujemo tudi z agrotehničnimi ukrepi, ki pospešujejo rast, tako da rastline boleznj ubežijo. Pomembno je tudi gnojenje s fosforinimi gnojili, ki povečuje odpornost rastlin.

Inž. M. L.

POMURJE - košček slovenske zemlje, stisnjene med Avstrijo in Madžarsko na najsevernejšem delu naše domovine. Okoli 130 tisoč ljudi živi tukaj, v najgosteje naseljeni pokrajini Slovenije. Ljudi, ki jih še vedno zasleduje zakon preteklosti. Krpa zemlje in domače industrije jim ne dajeta dovolj zaslužka, zato so tisoči hodili in še hodijo v svet. Njihov cilj danes ni le kos vsakdanjega kruha. Grejo zato, da si prislužijo denar za nove hiše, kupujejo najsoodnejše avtomobile in druge dobrine.

Vsakdanjik v Pomurju je pester - Ljudje radi potujejo v Avstrijo in na Madžarsko, saj je v Pomurju kar 12 maloobmejnih in mednarodnih prehodov - Most čez Muro v Gornji Radgoni: pomembna pridobitev - Lani je prestopilo mejo v Pomurju 2.776.619 potnikov, kar je za 13 odstotkov več kot jih je šlo čez mejo v 1968. letu

Kako govorijo o Prekmurju tisti, ki niso tukaj doma? Preberimo si besede, ki jih je o tej pokrajini med drugim napisal slovenski znanstvenik dr. France Stele:

»...in ko smo prvič nemoteno potovali po prekmurških ravninah in gričih in doživljali, da je naša Panonija to in onstran Mure enota po pokrajinskem značaju, po ljudeh, ki na nji prebivajo, in po njih govoricah, nam je bilo neizrečeno miho, in

nekaj široke slovenske narave, brezbrežne v valovanju svoje duševnosti, se je zganilo v nas, ko smo z nekaj sto metri visokih razglednih točk na Goriškem objeli svetove in obzorja ter doživeli pokrajinska razpoloženja, ki so bila nam, navajenim gorskih panoram, popolnoma tuja. Spomin na daljno pradomovino našega rodu se poraja v tem svetu v brezni duši, ki se šele tu zave svojih širin in globin,

dočim jo naše alpsko okrožje oklepa v trdne oblike nalik mirnim jezercem, ki tiho zrcalijo nebo nad seboj in jih nevihta le redko razburka do dna.«

Ljudje na »periferiji«

Tokrat smo se namenili spregovoriti o Pomurcih, Prelekih in Slovenjgoričanih - o njihovem vsakdanjku. O življenju tam na »periferiji«, tam v... No, pa kaj bi naštevati mnenja nekaterih.

Saj res, »periferija«. Je danes, v sodobnem svetu ta beseda še aktualna? Danes, ko je tehnika tako silovito napredovala? Prodrila je v sleherni kotiček naše pokrajine, naše zavesti in naše ustvarjalnosti. Komunikacijska sredstva čedalje bolj povezujejo vse človeštvo.

Res je, da so ponekod v tej pokrajini še »senčni« holmi. Hiše, kjer beda ni neznanca. Toda ljudje se trudijo, da bi tudi tukaj nastalo senca posijalo toplo sonce, ki pomeni vedno kos kruha za ostarele ljudi in trdno streho nad glavo.

Spregovorimo torej, kako na tem najsevernejšem jugoslovanskem trikotniku širi roke človek človeku. Spregovorimo o ljudeh, ki govorijo tri med seboj izredno različne jezike (slovensko, nemško in madžarsko) in se vendar danes med seboj zelo dobro razumejo. Spregovorimo o mejah, ki so na široko odprle svoja vrata v svet in omogočile Pomurju živahnejši utrip.

Pravijo, da je meja med Italijo in Jugoslavijo najbolj odprta v Evropi. Toda tudi drugje v Jugoslaviji široko odprla svoja vrata. Odprla jih je vsem, ki želijo biti z nami prijatelji. Tako je tudi

med Avstrijo, Madžarsko in Jugoslavijo promet na območju Pomurja zelo živahen.

Skok čez mejo

Ce si danes Pomurec želi pokukati na vzhod ali zahod, lahko to hitro uresniči. V tej pokrajini je 12 maloobmejnih in mednarodnih prehodov: deset proti Avstriji in dva proti Madžarski. Mednarodna prehodna proti Avstriji sta v Radgoni in na Kuzmi. Razen tega lahko Jugoslovani in Avstrijci potujejo s potnim listi tudi čez prehod v Gederovcih, vendar le v obratovalnem času, ki je določen po posebnem maloobmejnem sporazumu. Ta ugodnost je posebno dobrodošla za Sobočance in prebivalce Radkersburga v Avstriji. Čez ta prehod je mogoče priti v eno izmed teh mest v dobrih desetih minutah.

Prav čez Gederovce potuje mnogo Sobočanov na drobne nakupe v Avstrijo, Avstrijci pa se vozijo na kopanje v termalno kopališče v Moravce ali drugam.

Proti Madžarski je mednarodni prehod le v Dolgi vasi pri Lendavi in maloobmejni prehod na Hodošu. Na Madžarsko radi potujejo naši ljudje predvsem na Blatno jezero, na kopanje v termalno kopališče ali na obisk v zanimivo, dva tisoč let staro mesto Szombathely ali v srednjeveški Kőseg ter v bližnji Zalaegerszeg.

Nekaj števil

Predlanskim je prestopilo mejo v Pomurju dva milijona in 436.656 oseb, lani pa že 13 odstotkov več.

Na mednarodnem prehodu v Gornji Radgoni je leta 1968 prečkalo mejo v obe smeri dva milijona 327.462 oseb. Lani je bil promet tukaj nekoliko manjši na račun prehoda v Kuzmi, ki je bil prekvalificiran iz maloobmejnega v mednarodni prehod. Kljub temu pa je lani prečkalo mejo v Radgoni 412.457 motornih vozil, kar je precej več kot predlanskim.

Oktober lani je bil v Radgoni predan svojemu namenu novi most čez Muro. To že ugodno vpliva na promet, saj se sem vedno bolj usmerjajo tudi tovorna vozila.

Padeč prometa na madžarski meji

Predlanskim je prestopilo jugoslovansko madžarsko mejo v obe smeri v Dolgi vasi pri Lendavi 73.951 potnikov, lani pa 10.266 oseb manj. Promet je močno padel, ker morajo naši državljani ob

vezno menjati na madžarski strani po pet tisoč starih dinarjev na osebo po neugodnem kursu, saj dobijo za ta znesek le 120 forintov. Ključno zmanjšanje števila prehodov na tej meji je bilo število prehodov lani večje na račun prehodov proti Avstriji.

Kulturno poslanstvo

Da je sožitje na našem najsevernejšem tromejniku vedno pristnejše, gre zasluga tudi tukajšnjim kulturnim skupinam. Posebno pomembno je pri tem soboško pevsko društvo Stefan Kovač, ki vsako leto po večkrat nastopa v Avstriji in na Madžarskem. Pevci teh dežel nam obiske radi vračajo. S tem gradimo vedno trdnejše mostove med narodi. Takšni stiki so čedalje pogostnejši tudi na gospodarskem in političnem področju.

Lepo je tudi doma

Prekmurcem, Priekom in Slovenjgoričanom pa ni treba vedno le čez mejo iskat razvedrila in lepote. Tudi doma imajo dovolj zanimivosti. Omenimo naj samo termalna kopališča v Moravcih, Petišovcih in Banovcih, Radensko slatino in lepo urejena letna kopališča v Murski Soboti, na Negovskem jezeru in drugod. Pravi biser pokrajine so Slovenske gorice s čudovitim Jeruzalemom, kjer rastejo odlična grozdja in kjer na jesen pojo klopotci.

V Slovenske gorice je bil v preteklosti še posebno ljubljene osvoboditelj Marijbor general Majster-Vojanov, ki je med drugim napisal te verzice:

*Oj Slovenske ve gorice,
te ste kakor bajke zlate,
kakor pesmi v himno zlate,
Od Zavrha do Strme gore pa
klopotci resni,
vse od zore pa do zore
pojejo vesele pesmi,
Polne sončne poezije...*

Tudi izbira gostišča je v tej pokrajini izredno pestra. Povsod pa so na voljo domače specialitete in vina. Poseben čar je poslušati ciganske melodije v nekaterih lokalih. Zdi se ti, da se melodije zlivajo s prekmursko ravico in zvalovijo na Goričko in tja proti Slovenskim goricam.

Svet ob Muri je danes povsem spremenil podobo. Utrip njegovega vsakdanjika je največ prispevala naša družbena skupnost s svojo odprtostjo do ostalih narodov v svetu. V minulih petindvajsetih letih se je rodilo novo Pomurje, bogatejše in srečnejše.

FRANCEK STEFANEK

Odhajajo in se radi vračajo v svoje domovanje v Mursko Sobotu. V belo mesto sredi zelenih polj. Sobotu, ki se je čez noč spremenila iz raztegnjene panonske vasi v lepoticu - metropolo Pomurja, kjer živi danes okoli deset tisoč ljudi. Tukaj so zrasle tovarne, velike trgovine, hoteli in številni drugi objekti. Tukajšnji človek je marljiv. Iz zaostale pokrajine hoče roditi novo, sodobno podobo Pomurja.

Murska Sobota, lepota Pomurja

Soboški pevci so si ob lanskoletnem gostovanju v Szombathelyju na Madžarskem ogledali tudi del rimske ceste.

Sparova trgovina je samo eden izmed mnogih lokalov v avstrijskem Radkersburgu, kamor zahajajo številni Pomurci. Dekle v sredini je Slovenka in se je v Avstriji izučila za prodajalko. Tukaj vam povsod postrežejo v slovenskem jeziku in lahko plačate v dinarjih.

Znanje - boljša trgovina

Na zadnji občinski seji v Novem mestu so odborniki zaveželi, da bi se tudi turizem, obrt in trgovina hitreje prilagajali splošnemu napredku gospodarstva in čistemu razvoju občine, ki že zapušča vode nerazvitosti. Res pa je, da je v zadnjih letih zlasti napredek trgovine očiten: v mestu so zgradili veliko novih, sodobnih in tudi specializiranih trgovin.

Poslovno združenje za trgovino ugotavlja, da je prodaja v veliki meri odvisna od sposobnih trgovinskih delavcev. V trgovini pa ima le 4,15 odst. delavcev visoko izobrazbo, 5,39 višjo in 16,98 odst. srednjo izobrazbo. Delavci v trgovini šolamo pri nas zvečine v šolskih centrih za blagovni promet, v ekonomskih srednjih šolah, na višji in visoki komercialni šoli v Mariboru in na ekonomski fakulteti v Ljubljani.

Solanje v trgovini pa gre

prepočasi, ker se ne prilagaja dovolj hitro menjavi klasičnega tipa trgovin. Nova poslovna usmerjenost zahteva namreč bolj sposobne in bolj izobražene delavce. To velja še toliko bolj zagledati, ker je ob gospodarski reformi trgovina precej pridobila, a še vedno ne dohaja nalog. Mislimo predvsem na organizacijo tržišča, na sodobnejšo in hitrejšo prodajo. Trgovina tudi ne vpliva dovolj na ustavitve cen in dostokrat zanemarljivo poslovnotehnično sodelovanje s proizvajalci. Ponekod se oklepajo starih oblik: blago le nakupujejo in prodajajo. V Jugoslaviji sicer niso več izjeme take trgovinske podjetja, ki organizirajo lastno proizvodnjo, predelavo, servisno dejavnost in drugo. Zal na Dolenjskem kaj vrida uspehov v tem pogledu nismo dosegli.

J. SPLIČAL

V DBH: samo navzgor!

V prvih 4 mesecih je pridobila Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu 3.789 novih varčevalcev, stanje hranilnih vlog pa se je v istem času povečalo od 51.913.744 din na 59.979.816 din oz. za dobrih 8 milijonov dinarjev novih hranilnih vlog

Presenečenje in zadovoljstvo, ki je skrito v gornji tabeli, ni slučajno! V prvih 4 mesecih 1970 je pridobila Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto s podružnico v Krškem in ekspozituro v Metliki in Trebnjem 3.789 novih vlagateljev-varčevalcev, v istem času pa so se hranilne vloge občanov v domači banki in hranilnici povečale za novih 8.066.072 dinarjev. Po starem bi lahko rekli: v 4 mesecih za dobrih 806 milijonov starih dinarjev novih hranilnih vlog!

Povejmo za boljše primerjavo takoj še tole: lani smo v DBH vložili v 12 mesecih 13.318.000 dinarjev, letos pa samo v prvih 4 mesecih že

8.066.072 din! To je velik skok in nov, pomemben uspeh v varčevalni službi domačega denarnega zavoda. Zdal varčuje v Dolenjski banki in hranilnici že 28.063 občanov, ki so imeli 30. aprila letos vloženi na hranilnih knjižicah (na pogled ali v obliki vezanih vlog) skupno 59 milijonov 979.816 dinarjev.

Zaupanje občanov v varčevanje in v dinar narašča iz meseca v mesec. Hkrati z dinarskimi vlogami naraščajo tudi devizne vloge Dolenjcev: na devizne hranilne vloge ali na zasebne devizne račune so naši ljudje samo v zadnjih 4 mesecih na novo vložili pri DBH 71.554 ZDA dolarjev (oz. drugih deviz, prera-

čunanih v ameriške dolarje). Lani je bilo takih vlog v 12 mesecih 122.576 dolarjev, letos pa je bil dosežen znaten skok že v prvih 4 mesecih. Konec aprila 1970 so imeli naši občani pri Dolenjski banki in hranilnici vloženi že 354.094 dolarjev.

Ugodnosti, ki jih prinaša siehernemu občanu načrtno varčevanje, so na dani: vaši prihranki so na varnem, prinašajo vam lepe obresti, s privarčevanim denarjem pa lahko uresničujete svoje dolgoročne želje in načrte, slednje zlasti še, če se odločite za pensko, večletno varčevanje varnost vseh hranilnih vlog je zagotovljena, za vse vloge pa jamči federacija.

Gozdno delo uničuje ljudi

Bo gozdnim delavcem skrajšana delovna doba?

Občinski sindikalni svet Ribnice je že pred letom na odgovornem mestu zahteval, naj se prizna benedicirana delovna doba gozdnim delavcem, ki delajo pri sečnji in obdelavi lesa.

Kakor smo izvedeli, je zahteva še v Ljubljani in je še ni dobila v pretres pristojna komisija v Beogradu.

Delo gozdarja je ocenjeno za težko delovno mesto. Izkušnje so pokazale, da je gozdni delavec, ki dela dalj časa z motorno žago, že pri 45 letih nesposoben za delo na tem delovnem mestu (zaradi okvar na rokah) in ga morajo premestiti na drugo, lažje delovno mesto. S tem pa se mu zmanjšajo tudi prejemki in nato še osnova za pokojnino.

Na nedavnem plenumu občinskega sindikalnega sveta so menili, naj bi se za benediciranje delovne dobe gozdnim delavcem zavzel tudi republiški sindikat kmetijske in živilske stroke ter komunalni zavod za socialno zavarovanje Ljubljana. Podpredsednik izvršnega odbora komunalne skupnosti za socialno zavarovanje Ljubljana Stane Košir je že obljubil vso podporo. Zadevo bo treba čimprej ugodno rešiti, saj je že sedaj vse težje dobiti ljudi za delo v gozdovih.

Od Auerspergov do danes...

Letos so v Dolenjskih Toplicah za različne adaptacije v zdravilišče vložili že 200.000 dinarjev. Med drugim so morali urediti tudi sanitarije v jamskem bazenu. Pri tem ni šlo za obnovitev: stranišča namreč doslej sploh ni bilo. Preden so odpravili tudi to pomanjkljivost, je moralo preteči veliko desetletij. Ko so Auerspergi gradili, na to niso pomislili...

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nocoj?

Ne več samo za gradnjo

Na Dolenjskem smo zadnja leta vložili veliko denarja v razvoj gostinstva in turizma. Nekateri turistični centri so zadnja leta gradili kar nepretrgoma in tudi letos ne manjka načrtov za nove gostinske gradnje. Dokaz za to je lani zgrajeno bungalovsko naselje v Cateških Toplicah, prav zdaj gradijo motel na grosupeljskem priključku na avtomobilsko cesto, nove načrte za gradnjo pa imajo pravzaprav povsod.

Podatki pa govore, da v Jugoslaviji manjka kar 42.000 gostinskih delavcev, v naši republiki več kot 3.000. Zato se že upravičeno zastavlja vprašanje: kako dobiti strokovnjake? Na šole, ki izučijo gostinske delavce, se vsako leto vpisuje premalo mladine. Prav zato se stanje bržkone ne bo še kmalu popravilo. Namesto dosedanjih težav, ki so jih imela gostinska podjetja, se bodo pojavile nove. Močnim gostinskim organiza-

cijam zdaj ni več problem dobiti posojilo, ker jih banke vse bolj upoštevajo, težko pa je dobiti strokovnjake. Kaže, da se bo moralo investiranje v jugoslovanskem in kajpak tudi v dolenjskem turizmu obrniti: namesto v hotele bo treba vlagati denar v vzgojo sposobnih strokovnjakov.

Tega problema na Dolenjskem zdaj še ne čutijo, ker je premalo ležišč. Turisti, ki pridejo na Dolenjsko, so zato prisiljeni prenočiti tam, ker izbire nimajo. Težave pa se bodo lahko pokazale šele čez čas, ker bo naša pokrajina lahko zaradi morebitnega današnjega slabega poslovanja izgubila ugled.

Zato bi bilo prav, da bi se danje načrte o večjem poslovnem sodelovanju dolenjskega turizma čimprej uresničili. S skupnim nastopom bi prav gotovo lahko zbrali več denarja tudi za vzgojo gostinskih delavcev. Ob uvedbi zakona, ki predpisuje 42-urni delovnik, je postalo pomankanje delavcev v gostinstvu še bolj očitno. Hkrati pa ne gre pozabljati, da je v našem turizmu obilo neizrabljenih možnosti za zaposlovanje.

V ZADNJIH LETIH: za 440 odst. več hranilnih vlog in 87 odst. več vlagateljev pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu in njenih podružnicah

LETO:	STANJE VLOG: din:	INDEKS	ŠTEVILO VLAGATELJEV:	INDEKS	POVPREČNA VLOGA: din:	INDEKS
1965:	11.104.605,-	100	15.033	100	738,68	100
1966:	18.839.598,-	170	16.929	113	1.112,86	150
1967:	26.780.289,-	241	19.683	131	1.360,58	184
1968:	38.595.835,-	348	22.177	148	1.740,35	235
1969:	51.913.744,-	467	24.274	161	2.138,65	289
1970 do 30. 4.:	59.979.816,-	540	28.063	187	2.137,33	289

NOVOLES: uvoz eksotične hlodovine

Bukovine manjka - Povečana prodaja in vse slabši plačniki

Jugoslovanska lesna industrija zadnje čase tako veča obseg proizvodnje, da je že začelo primanjkovati domačega bukovega lesa. Lesni kombinat NOVOLES iz Straže pri Novem mestu je bil prisiljen iskati možnosti za nakup uvoženega lesa.

Prejšnji teden je prišla v Stražo prva pošiljka eksotične hlodovine. Iz Gabona, države ob ekvatorju, so s prvo pošiljko poslali 585 ton hlodovine, iz katere bodo v NOVOLESU delali eksotična vezane plošče. Pošiljka iz Afrike bo zadoščala za 10-dnevno proizvodnjo v obratu vezanih plošč. Les ocoume je lepši in bolj od naše bukovine, zato pa bo tudi dražji.

V NOVOLESU računajo na stalne pošiljke eksotične hlodovine. V letni proizvodnji je obrat vezanih plošč zastopan s 30 odstotki, proizvodni načrt pa narekuje stotiljsko proizvodnjo. 45 odstotkov izdelkov bodo izvozili; med izdelki, ki jih izvažajo, bodo tudi eksotične vezane plošče iz tropskega lesta.

Proizvodnja v aprilu je bila celo malo večja od pričakova-

ne, izpolnili pa so tudi določeni plan prodaje v aprilu. V primerjavi z lanskim aprilom so povečali prodajo za 73 odstotkov, prodaja v letošnjih prvih štirih mesecih pa je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za dobro polovico večja. Upoštevati je treba, da je pri tako povečani prodaji vračunan tudi obrat ploškovnega pohištva, ki je lani kot OPREMALES še samostojno posloval. Prav tako so k takemu skoku pripomogle tudi višje cene.

Zal pa se je s hitro povečano prodajo močno povečalo tudi število dolžnikov; najmočnejši med njimi dolgujejo straški tovarni toliko denarja, kolikor je vredna nekajmesečna proizvodnja. Ob naraščanju proizvodnje iz izvoza bo torej potrebno več skrbi posvetiti tudi plačilu in izterjatvi računov.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Vse oči so bile zadnji teden uperjene v Ljubljano, v tivolsko športno dvorano, kjer so Jugoslovani osvojili tako zeleno zlato medaljo. Ker je bilo zanimanje za prvenstvo veliko, so bili tudi hoteli polni. Z obiskom so zadnje čase zadovoljni tudi na Dolenjskem.

Sier pa je zdaj v središču pozornosti že Rog, kjer gre h konu gradnja koč - restavracije na Bazi 20. Pravi, da bo po koncu se bolj obiskana ta naša zibelka partičja, okolico koč bodo očistili in bodo obnovili tudi barake na Bazi 20 in v dveh uredili spominski muzej. Urejajo tudi parkirišča pod novo kočjo, okolico koč bodo očistili in uredili. Računajo, da bo 7. junija dopoldne v Dolenjskih Toplicah več kot 10.000 ljudi na zboru aktivistov, popoldne jih bo večina odšla še na Bazo 20. Tudi v Dolenjskih Toplicah se na prireditve vneto pripravljajo. Priprave bodo pomagale tudi k lepšemu turističnemu videzu kraja.

Odpri prenovljen obrat

Uspelo jim je skoraj v celoti tipizirati stroje v knjigotiskarski strojnici

Pred kratkim so v KOCEVSKEM TISKU v Kočevju proslavili 15-letnico obstoja podjetja. Ob tej priložnosti so odpri prenovljeno knjigotiskarsko strojnico; na slovesnost so povabili poslovne sodelavce.

Povprečna starost članov kolektiva je zelo majhna, nekje okoli 30 let, zato so uspehi, ki jih podjetje dosega v zadnjih letih, še posebno pomembni.

Celotni dohodek podjetja naraste za okoli 10 odstotkov na leto, še občutneje pa skladi. Kolektiv namenja precejšnja sredstva za sklade, saj mu je le tako lahko uspelo v

zadnjih dveh letih skoraj v celoti zamenjati tiskarske stroje v strojnici.

Seveda nameravajo s posodobljenjem proizvodnje še nadaljevati. Zdal pa si bodo najprej prizadevali, da bi dobili še nekaj dodatnih prostorov, ki so jim potrebni, da bi delo lahko bolje organizirali in tako se znižali proizvodne stroške. J. P.

Ceste za manj razvita območja

Predstavniki občin Laško, Sentjur, Smarje, Krško, Sevnica in Brežice so se s cestnim podjetjem iz Novega mesta in zastopnikom republiškega sklada za ceste pred nedavnim sporazumeli za vrstni red prometnih žil v nerazvite pokrajine. V petletni plan naj bi prišla modernizacija tehle petih cest: Bizelj-sko-Podčetrtek, Planina-Sevnica-Crnolica, Rimske Toplice-Dežno, Kumrovec-Lesično, Senovo-Podsreda ter Lesično-Golobinjek. Prva bo na vrsti cesta od Bizeljskega do Bistrice ob Sotli in Podčetrka. Prednost so ji dali, ker je do Bizeljskega že asfaltirana in ker se bo s tem odprla pomembna zveza z Mariborom.

Metlika: program do leta 1975

Osem večjih gospodarskih organizacij na območju metliške občine je že sestavilo razvojni program do leta 1975. Predvideno je, da se bo število zaposlenih v teh letih povečalo za 62 odstotkov, celotni dohodek pa bo narasel za 116 odstotkov. Računajo tudi na veliko povečanje ustvarjenega dohodka, saj predvidevajo, da bo imelo 8 podjetij leta 1975 že 81.514.000 din dohodka. Vlaganja v osnovna sredstva bodo polagoma naraščala in bodo čez 5 let komaj za polovico večja, kot so bila v letu 1969. Pri osebnih dohodkih se obeta lep napredek. Povprečen zaslužek v občini naj bi znašal 1451 din, zaposleni v Beti bodo imeli po planu 1700 din povprečnega zaslužka, zaposleni v Kometu pa 1550 din.

Iz KEMOOPREME trikrat več

Trebnjsko podjetje KEMOOPREMA ima zagotovljenih nekaj nad 10 milijonov dinarjev, kolikor potrebuje za rekonstrukcijo podjetja, ki bo, kot predvidevajo, končana v letu 1972. Ko bodo povečane proizvodne zmogljivosti (za kar bo nekaj denarja prispeval tudi republiški sklad skupnih rezerv) se bo število zaposlenih povečalo od sedanjih 140 na 241, celotni dohodek pa od 11 milijonov v lanskem letu na 33,4 milijona v letu 1972. Razvoj podjetja omogoča zlasti usmeritev v izdelovanje tip-skih jeklenih konstrukcij iz hladno oblikovanih profilov s pomočjo točkastega varjenja.

Iranski gost v Celulozi

Tovarno papirja v Krškem je 25. maja obiskal iranski minister za narodne dobrine. Ogledal si je tehnološki postopek, posebej pa se je zanimal za kuhanje bukve in izdelovanje celuloze iz te surovine.

Sejmišča

Brežiški sejem

V soboto, 23. maja, je bilo na brežiškem sejmu na prodaj 629 večjih in manjših prašičkov. Kupecv je bilo precej, saj so odkupili 590 repov. Manjše so plačevali po 13 do 14 din kilogram, za večje pa so dali največ 8 din za kilogram žive teže.

Novo mesto: živahen sejem

V ponedeljek, 25. maja, je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 712 pujskov, prodali pa so jih 473. Za pujske je bilo precej zanimanja. Manjši so šli v denar po 200 do 260 din, večji pa po 270 do 530 din.

Fratella

Zadnji referendum v dobrepoljski dolini, kjer so občani v velikem številu prišli na volišča in kjer so se skoraj soglasno odločili za uvedbo samoprispjevka, je spet pokazal, da imajo občani veliko razumevanja za reševanje perečih težav.

V dobrepoljski dolini so se dobro zavedali, da lahko samo s samoprispjevkom dosežejo zgraditev vodovoda. Enako dobro so se zavedali prebivalci tudi v drugih krajih, kjer so zadnje čase šli na volišča. Zanimivo je, da na Dolenjskem nikjer niso bili proti uvedbi samoprispjevka, nasprotno: v Metliki ga, recimo, plačujejo že celo desetletje, v Novem mestu so občani in gospodarske organizacije predlagali celo še gradnjo druge osnovne šole.

Vsi ti uspehi dokazujejo, da referendum pravzaprav ne morejo propasti. Potrebno je samo dvojje. Dobro je treba preučiti, kaj je najbolj potrebno in česa si občani najbolj želijo, prav tako pa je treba priprave na referendum skrbno izpeljati.

Tako je bilo tudi v dobrepoljskem primeru. Le kako naj bi si drugače razlagali, da je bilo kar tri četrtine od vpisanih volivcev za samoprispjevke. Res pa je, da voda Dobrepoljcem pomeni napredok: brez nje ne bi bilo ne živinoreje, ne industrije, ne turizma, ne zaposlovanja.

21-227

Pet priznanj

V nedeljo, 24. maja, je predsednik izvršnega odbora sveta Ljudske tehnike Slovenije Karel Forte-Marko v novem domu Ljudske tehnike v Žužemberku podelil priznanja Ljudske tehnike Slovenije za prizadevano delo na tem delovnem področju Slavku Vučetu, Jožetu Suhadolniku, Srečku Kodretu, Francu Golobu in kolektivu žužemberške Iskre.

Naj živi naše govorništvo!

Ali se stari pregovor »Čas je zlato« ujema s tem vzklikom?

O tistem lepem, starem pregovoru, da je čas zlato, si še danes nisem čisto na jasnem. Čeprav na splošno trdijo, da stari pregovori držijo kot pribito, mi prav glede časa in zlata ne gre v račun: vsaka nova seja, na kateri predsedim nekaj ur v zakaženem zraku, kjer bi si od obilice cigaretne dima razgled moral terezati z nožem, a si samo nemočno menčam oči, me prepriča, da čas zares ne predstavlja ničesar.

Kajpak bi seje lahko ločil na številne podvrsti: na enih govorijo učeno, na drugih skoraj se po domače, ene se začnejo z obvezno polurno zamudo, druge se začnejo že po 15 minutah čakanja, na enih je dovolj povabljenec že ob začetku, za druge jih kličejo po telefonu in iščejo z avtomobili. Pri vseh pa je skupni imenovalec govorništvo.

Od dima obupa in skrit v oblaku, ko ti z vseh strani puha pod nos, sploh ne opazim številnih govornikov, ki govore samo po pet, deset minut. Ušesa so že tako navajena na nekaj značilnih posebnosti, da prav zastrizem z njimi, ko zaslišim znani glas: »Aha, zdaj bo na vrsti moj govornik!«

Takoj nato se začne uvod, ki ga znam že na pamet: »Tovariši in tovarišice (če-

prav je na seji ena sama), dovolite mi, da se strinjam z mnenjem predgovornika in ga v celoti podpiram (saj tega ni bilo treba na glas povedati). Rad bi se navezal na tovariša Blekača (to bi bila ob koncu seje dolga vrva, ko bi se bili vsi navezovali)... in tako naprej na ta način. Prav nobene bojzani nimam, da se moj govornik ne bi oglasil: če prej ne, bo pozdignil besedo takrat, ko bodo že vsi mislili, da je razprava pri kraju. Saj ni važno, kaj bo povedal, važno je, da spregovori. Naj se ve, da je na seji, da sodeluje in razmišlja.

Pravzaprav so si njegovi govori zelo podobni. Ker vneta prebira časopisna poročila, so njegovi govori sveži, ker dodaja venomer nove tužke. Zdaj je recimo moderen »diapazon«, drugič »konfliktne situacije«, spet tretjič kaka druga tužka — in tako blesti od seje do seje — in jaz sem srečen z njim, svojim govornikom.

»Naj živi naše govorništvo!« vzkliknem zato ob koncu vsake seje in sem hvaležen svojim govornikom, ker me nikoli ne razočarajo, ker so vedno pri roki, da spregovore. Čisto na dnu srca pa si še vedno nisem na jasnem, ali ni ta vzklik v nasprotju s stariim pregovorom: »Čas je zlato.«

J. SPLIČAL

Starešinam JLA v Brežicah so prišli čestitat za dan letalstva tudi šolarji iz Brežic in Cerkelj. (Foto: M. Vesel)

PRED ČRNOMALJSKIM JURJEVANJEM

Pripravljeno za 7.000 gostov

20. in 21. junija bodo v Črnomlju spet oživel stari običaji — Glavno turistično prireditve Bele krajine, ki si je že pridobila ugled, bo obiskalo več tisoč gostov iz Slovenije in sosednje Hrvaške

Tradicionalno turistično in folklorno prireditev Bele krajine so navadno organizirali prvo junijsko nedeljo, letos pa so datum preložili zaradi zbora aktivistov v Dolenjskih Toplicah.

Organizatorjem prireditve ostaja tako še več časa, ki ga s pridom uporabljajo. Šest komisij si prizadeva, da bi gledalci odnesli kar najlepše vtise. V letošnjem jurjevanju bo nekaj novosti: nastopilo bo še več skupin kot prejšnja leta, vendar s krajšim programom, pred nastopi pa bo še velik sprevid nastopajočih v narodnih nošah po mestu.

Kresovanje, ki ga prirejajo kot običajno na sobotni večer, bo letos spremljal še ognjemet. Pred programom v naravnem amfiteatru pod železniško postajo bo v mestu koncert godbe na pihala, razen tega bodo na več mestih igrala tamburaške skupine.

Nedelja dopoldne je predvidena za običajni prihod zelenega Juriša in nastop belokranjskih folklornih skupin, medtem ko bodo letos program podaljšali tudi v popoldanskem času. Tedaj bodo

nastopale folklorne skupine iz drugih krajev Slovenije in tudi iz sosednje Hrvaške. Prvzaprav bo letošnje jurjevanje folklorni festival v malem.

Obetajo veliko izbiro jedi in pijač, ki jih bodo prodajali na stojnicah, naprodaj bodo spominki in sladkarije. Na sobotni večer in v nedeljo bo vse pripravljeno za sprejem 7.000 gostov. Na tako udeležbo računajo na podlagi dosedanjih izkušenj, pa tudi letošnjih dogovorov. Jur-

Še 299 mladincev

Mladinska organizacija v Črnomlju je številnejša še za 299 članov, toliko so jih namreč sprejeli na dan mladosti na vseh osnovnih šolah v ZMS. Mladinci so sprejeme popestrili s koncerti, športnimi tekmovanji in kulturnimi programi, za presenečenje pa so poskrbeli v Starem trgu ob Kolpi, kjer so se zbrali učenci iz tamkajšnje šole ter mladinci iz hrvaške osnovne šole Pleminitaš. Skupaj ko pripravili kulturni program ter sprejeli v mladinsko organizacijo pionirje iz obeh šol.

M. Č.

jevanje si bo ogledalo več sindikalnih organizacij iz različnih krajev Slovenije in Hrvaške, društvo »Bela krajina« iz Ljubljane pa bo ob tej priložnosti organiziralo poseben izletniški vlak.

Likovni amaterji razstavljajo

V novem domu JLA v Brežicah so 24. maja odprli razstavo z deli članov likovnega kluba pri občinskem svetu Zveze kulturnoprosvetnih organizacij. Svoja dela razstavljajo amaterski slikarji Mirko Bogovič, Vlado Cedlinik, Blaž De Gleria, Bojan Horvatič, Franc Kolenc, Tomin Krešo, Milena Lepej, Lenart Polšak, Josip Tavčar in Avdo Vojlič.

64 tisoč zdravniških pregledov

Zdravstveni dom Ljubljana je v okviru službe splošne medicine opravil jani na območju občine Grosuplje zdravstveno varstvo v ambulanzah v Grosupljem, Dobrepoljah, tovarni Motvoz in platno, v domu za invalidno mladino Ponikve, v Ivančni gorici, Šentvidu in Zagradu. Zdravniški so opravili v ambulanzah 16.299 prvih pregledov in 47.831 ponovnih pregledov. Glede na to, da tvori območje občine Grosuplje skoraj tretjino območja zdravstvenega doma Ljubljana, opravljeno pregledi pa koma dvanaestino vseh, lahko sklepamo, da so naši občani zdravi ali pa za zdravnik nimajo časa.

Fr. G.

Sevnica: društvo za pomoč prizadetim ustanovljeno

Na pobudo osnovne šole »Savo Kladnika« iz Sevnice je bil v tem kraju v petek, 22. maja, ustanovni občni zbor za pomoč duševno prizadetim osebam. Namen društva je pomagati predvsem mladim ljudem, ki ne znorejo šolanja v rednih šolah, temveč se za poklice lahko usposobijo le s pomočjo posebnih šol, v katerih je pouk posebej prilagojen njihovim duševnim zmožnostim. Kategorizacija otrok je pokazala, da je v občini precej otrok, ki potrebujejo posebno šolanje, vendar za bolj oddaljene doslej ni bilo možnosti, ker posebni oddelki delujejo samo v Sevnici.

Portret tega tedna

Mož ob vhodu

Vrtarja ob vhodu v tovarno Novoles v Straži prav gotovo poznajo vsi, ki so tu zaposleni. Vsako jutro, ko gredo v službo, in popoldne, ko se vračajo domov, morajo mimo njega.

— Vstop zaposlenim je strogo prepovedan. Kako veste, kdo je »tovarniški« in kdo ne?

»Za to potrebuje človek dober spomin. Tu sem zaposlen že 11 let in lahko rečem, da poznam skoraj vse Novolesove delavce. Prav tako pa tudi skoraj za vse vem, na katerem delovnem mestu so zaposleni. Sicer pa je to tudi potrebno, če hočem v redu opravljati svoje delo. Ze po naravi imam zelo dober spomin za obraze, v teh enajstih letih »vrtarjenja« pa se mi je še izostril.«

JOŽE BENKOVIČ je eden izmed treh Novolesovih vrtarjev. Doma je iz Rumanje vasi, Tisti, ki ga bolje poznajo vedo povedati, da je ta, na videz zelo resen mož, velik šaljivec.

— Zdi se mi, da je vaše delo zelo zanimivo, saj tu ob vhodu vidite marsikaj, česar drugi ne morejo.

»Nič ne rečem, da ni zanimivo, vendar ne gre samo za to, da marsikaj zvedim in vidim, temveč tudi moram videti. Moja dolžnost je, da nadzorujem vse, do čoder mi se-

že oko, da zjutraj vključim električne stroje v oddelku vezanih plošč in drobnega pohištva, da nadzorujem, če je vse v redu v sušilnici in drugo. Delam vedno dopoldne, in kadar je še posebno veliko dela se je pač treba tudi znajti. Res sem veliko na svežem zraku, vendar bi bil pozimi raje v zaprtem prostoru ob topli pečici, pa čeprav bi se iz nje kadilo. Ta burja, ki večkrat zapiha po dolini, ni pozimi prav nič mila.«

Jože Benkovič mora biti na delovnem mestu tudi ob nedeljah in praznikih. Tak je njegov poklic. Vendar se ne pritožuje. Plača je kar v redu in tudi z nadrejenimi se dobro razumem. Prostega časa je seveda bolj malo in takrat sem najraje doma. Zelo rad imam otroke in ves prosti čas preživim z družino. Rgd imam mir in sem zadovoljen s tem, kar imam.« A. V.

Do'ensjske Toplice...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ni — vse je v velikem pričakovanju. V Toplicah hočemo pristrčno pozdraviti vse, ki zaslužijo toplo zahvalo za nepoplačljivi delež, ki so ga dali za našo osvoboditev v napornem trdem delu kot aktivisti OF. Dornovina jim po 25 letih izreka zaslužen priznanje, ki so ga sami v teh težkih letih vedno znova dokazovali z novimi delovnimi podvigi, saj ves ta čas niso prenehali biti graditelji osvobodjene države. Prav v naših krajih dobro vemo, kako pomemben delež težkih nalog je v vseh letih NOB padal prav na aktiviste OF v mestih, trgih in vaseh, zato se srečanja z njimi toliko bolj veselimo.

Naše partizanske Toplice so pravzaprav majhen kraj za tako veliko srečanje — a potrudile se bodo, da bo vse nared, da bo urejen promet, preskrba in varnost. Zato so te dni bolj podobne mravjišču, da bi bilo v tem in prihodnjem tednu vse pravočasno gotovo. Za Dolenjsko in zlasti še za njeno Topliško dolino bo nedelja, 7. junija, velik in prijeten praznik.

Stane Kavčič...

(Nadaljevanje s 1. strani)

razil je pripravljenost pomagati pri izbiranju manjkajočega denarja za gradnjo tovarne za predelavo krompirja na Mirni. Z zadovoljstvom je potem poslušal v KEMO-OPREMI direktorja podjetja Ivana Goloba, ki je govoril o rekonstrukciji in povečanju zmogljivosti tega podjetja, ki bo v naslednjih treh letih potrojilo vrednost proizvodnje.

Po ogledu prostora pod milnenskim gradom, kjer bodo do krajevnega praznika 6. junija dogradili kopalni bazen

in kar šteje zraven, si je ogledal tovarno DANO, kjer je gostem direktor podjetja Lj. Lj. ze Krhin razkazal tudi obrat za izdelavo sadnih sokov.

Po kosilu v restavraciji DANE si je Stane Kavčič na lastno željo v osnovni šoli v Trebnjem ogledal izbrana likovna dela za junijsko razstavo Tabora slovenskih likovnih samorastnikov, nato pa je imel razgovor s političnim aktivom v občini.

M. LEGAN

Za prosto soboto v šolah

(Nadaljevanje s 1. strani)

leto pa bo ob sobotah v šolah prosto. Posebna anketa je pokazala, da je več kot desetina staršev za spremembo, izjema je bila šola v Sentrupertu, kjer je soglašalo s spremembo le 67 odst. anketiranih staršev. Prosvetni delavci so v še večjem odstotku za spremembo, v dveh šolah celo prav vsi.

Osnovna šola Kočevje je izvedla med starši učencev anketo, če se strinjajo z uvedbo proste sobote v šoli, se pravi, da šolarji ob sobotah ne bi imeli pouka.

Kar 77 odstotkov staršev, katerih otroci obiskujejo osnovno šolo v Kočevju, se je odločilo za uvedbo proste sobote. Tudi v šolah v Zeljnah, Kočevski Reki in Strugah se je izreklo za prosto soboto od 70 do 85 odstotkov staršev. Najmanj pristavev proste sobote je bilo v Livoldu, a še tu jih je bilo za prost soboto 54,68 odstotkov.

Vse kaže, da bo vodstvo osnovne šole Kočevje upoštevalo želje staršev in že v prihodnjem šolskem letu uvedlo na centralni šoli in podružničnih šolah prosto soboto.

RDEČI KRIŽ NAS VABI DANES
NA PLEMENITO SODELOVANJE

Človek človeku!

SPOSTOVANI,

Toplo vas pozdravljamo in vas vabimo, da se pridružite naši letošnji akciji zbiranja oblačil, obutve, posteljnine in postelj.

Nemara so vam vaša stara oblačila še zmeraj ljubla, ker so pač del vaše lastnine, za katero ste nekoč odšteli denar. Obrabila so se, prišla iz mode ali pa so vam otroci odrasli in oblačila leže doma, jemljejo vam prostor. Rabljena oblačila, perilo, posteljnine, obutev in tudi postelje vas utesnjujejo. Malokdaj ali celo nikoli več ne bodo služila svojemu namenu. V tem pomladnem času, ko zračite in preurejate svoje stanovanje, vidite, da vam marsikatera stvar ne bo več potrebna. Mnogo je ljudi, ki bi odvečni del vašega imetja z veseljem in hvaležnostjo sprejeli.

Izkušnje kažejo, da so ljudje ob potresih, povodnjah in požarih ostali brez vsega. Vemo tudi, da bomo ob vsakršnih katastrofah in nesrečah med prvimi, ki bodo ponesrečenim pomagali prebresti tegobe. To bomo lahko storili tudi z vašo pomočjo. Vaša rabljena oblačila dobijo tedaj novo vrednost.

Veliko pa bi pomenila tudi ljudem, ki živijo v pomanjkanju, socialno ogroženim družinam, še zlasti otrokom, ki jim starši ne morejo nuditi dovolj.

Ob podobni lanskim akcijski smo zbrali preko 120 ton rabljenih oblačil in obutve. Prišla so v prave roke. Tudi letos vam lahko to zagotovimo. Naša skladišča so pripravljena, na voljo so nam ljudje, ki žele s prostovoljnimi delom vaše stvari odpeljati in jih pripraviti za njihov nov namen.

Človek človeku! Želimo, da bi to plemenito geslo naše organizacije živelo tudi v vašem domu. Prosimo vas torej, da pripravite tisto, česar ne potrebujete več, in v obliki paketa oddate Rdečemu križu. Poverjeniki Rdečega križa bo v vaši hiši zbirali darovane predmete V CETRTEK, 28. MAJA 1970, OD 17—19 URE.

Vaši prosnji zaupamo, da to ne bodo raztrgana in umazana oblačila ali obutev, kajti vi veste, da jih namenjate človeku.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje ter vas toplo pozdravljamo.

RDEČI KRIZ SLOVENIJE

Rojstno hišo Frana Levstika v Retjah si pride vsako leto ogledat precej izletnikov, največ solarjev. V vasi izletniki ne dobe okrepčila, ker ni tu nobenega gostišča. Tudi vodovodni. Vaščani se šele zdaj dogovarjajo, da ga bodo zgradili (Foto: Sever)

Kulturna prelomnica v Laščah

Kultura se prebuja — Pevci so se »ilegalno« pripravljali na koncert, ki bo predvidoma v nedeljo, 7. junija — Možnosti so, da začno delati še ostale kulturne skupine — Ustanovni občni zbor kulturnega društva

Tik pred zaključkom kulturne sezone je v Velikih Laščah le zaživelo. Na nedavnem sestanku občanov, kjer smo obravnavali kulturno življenje tega kraja in okolice, je bilo ozračje zelo burno. Dodobra smo pretresli delavnost in nedelavnost občanov v prejšnjih letih, preresetali napake in skušali najti rešitve, da bo kultura v Velikih Laščah spet zaživela.

Prejšnja leta so se odborniki kulturnega društva ukvarjali največ z materialnimi težavami, ko so preuredili

dvorano (nova osvetlitev odra, preplekane stene, zamontirana sta kinoprojektorja, obnovljeno je centralno ogrevanje), zanemarili pa so delo s člani. Ker zaradi očitkov nihče ni hotel sprejeti vodstva in nadaljevati z delom, je društvo razpadlo.

Medtem pa se je skupina ljubiteljev petja zbirala in pridno vadila. O svojem delu so pred javnostjo molčali, ker se niso hoteli osmešiti, če jim ne bi uspelo. Vadili so sedem mesecev, žrtvovali so svoj prosti čas ob nedeljah in prihajali na vaje ob vsakem vremenu celo iz oddaljenih krajev. Sedaj so pripravljani za nastop. Pred domačim občinstvom bi radi

zapeli slovenske narodne pesmi, ki so se jih naučili. Kaže, da se jim bo po nekaterih težavah in nespornostih želja le uresničila. Koncert bo predvidoma prvo nedeljo v juniju. Do tedaj pa bo treba urediti dvorano in premestiti izdelke IGO, ki so začasno tu, dokler ne bodo zgrajena skladišča.

Kljub dolgemu premoru bo kulturna dejavnost spet zaživela. Veliko je možnosti, da začnejo nekatere sekcije takoj delati. Pravzaprav je treba le uskladiti in organizirati določene dejavnosti občanov. V jeseni pa bi pričeli delati po začrtanem programu.

Na tem zboru občanov je bil izvoljen tudi pripravilni odbor, ki si je zadal nalogo, da pridobi čimveč delovnih članov in pripravi vse potrebno za ustanovni občni zbor kulturnega društva, ki bo predvidoma v začetku junija.

LOJZE SEVER

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsebino sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celoten naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred oddajo za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam

UREDNIŠTVO DL

Hvala za domači list!

Spoštovano uredništvo! Kot drugi naši delavci, ki so zaposleni v Zahodni Nemčiji, se vam tudi mi zelo zahvaljujemo za vaš tednik, v katerem je mnogo novic iz ožje domovine, predvsem pa iz Dolenjske. Veseli smo tudi zato, ker se nas s svojim tednikom večkrat spomnite. Lepo se vam hkrati zahvaljujemo, ker prejemo vaš list vedno pravočasno.

Želimo vam še vnaprej mnogo uspehov in vas lepo pozdravljamo!

V imenu skupine:

JOZE PFEIFER
Mutllangen v Zahodni Nemčiji

Gostoljubje kočevskih pionirjev

Letos je bilo republiško šahovsko tekmovanje med pionirji v Kočevju. Tu so nas pričakali pionirji in nas popeljali po mestu. Ogledali smo si spomenik NOV, Seškov dom, muzej in kočevsko Namno. V tekmovalni dvorani smo imeli dvoboj, ki se je končal ob 17. uri popoldne. Potem so nas kočevski pionirji po skupinah odpeljali na svoje domove in nas lepo pogostili. Drugi dan smo se poslovili od novih prijateljev. Vsakdo si je želel, da bi še nekaj dni ostali skupaj in se bolje spoznali.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem kočevskim pionirjem, ki so nas tako lepo sprejeli.

MARJETA JELOVCAN
in MARIJA BOGATAJ
6. razred osnovne šole
Poljane nad Skofjo Loko

Pogovori o spolnosti

»S pisanjem te knjige sva nameravala stvarno in neposredno in v prostem, nestrokovnem jeziku podati bistvena dejstva v spolnem združevanju in razmnoževanju.«

Tako se začne predgovor k prvi izdaji znamenite knjige, ki sta jo napisala zdravnik-zakonec dr. Hannah in dr. Abraham Stone še leta 1935. V času, ko se o spolnosti in zakonu res ni govorilo tako na široko kot danes, je bila taka odkrita knjiga tolikanj bolj pogumno in potrebno dejanje. Nova izdaja knjige (prva slovenska izdaja, ki jo je kot ponatis oskrbeli NASA ZENA v Ljubljani, je bila izredno hitro razprodana!) ima najnovejša dogajanja s področja spolnosti in zakona. V desetih poglavjih v obliki vprašanj in odgovorov posreduje odgovore na vse, tudi najbolj »globoke skrivnosti«.

Knjigo »Pogovori o spolnosti in zakonu« toplo priporočamo!

JOZE PRIMO

Hvala vam, tržaški umetniki!

20. maja zvečer so v okviru jubilejnih prireditve XV. dolenjskega kulturnega festivala gostovali na kostanjeviškem odru doma kulture igralci Slovenskega gledališča iz Trsta s pretrlesno dramo sodobnega italijanskega pisca Ignazia Siloneja »Prigoda ubogega kristjana«. Delo, ki ga je prevedel Mirko Mahnič, režiral pa Andrej Hieng, nam bo ostalo dolgo v spominu, saj sega, kot pravi uvodna beseda gledališkega lista, v bistvo vseh »mogočih pokonciskih verskih vprašanj, zaradi katerih je silovito vzvalovila dolgo zamrznjena površina katoliške cerkve«. Prigoda ubogega kristjana je po svojem umetniškem sporočilu resnično občudovalna, saj lahko prenesemo njeno vsebino iz osrčja Cerkev tudi v druge družbene sredine. Prav vsebina drame nas je pretresla, ko nam v kruti obliki kaže usodne spopade med vladajočo Cerkvijo in Cerkvijo revežev, katere tako kristalno čisti predstavnik je v igri skromni, med ljudstvom živeti menih iz hribov, brat Peter Angelerio, kasnejši papež Celestin V., ki je odstopil z visokega trona Cerkev potem, ko je videl, kako ni mogoče uskladiti »duha evangelija in vladarske dolžnosti«. Lik kardinalov — oblastnikov, katerim dana oblast od tujuje človeka samemu sebi in si ga v celoti zaslužuje, je pretresljiva podoba današnje Cerkev, ki jo pretresajo močni sunki od temeljev do vrha.

Naj mi bo dovoljeno, da

ponovim še nekaj besed iz istega vira:

»... Ko Silone postavi drugega nasproti drugemu Celestina V. in kardinala Caetanija jima posodi, v glavnem zvesti resnici preteklosti, iste besede, s katerimi se v sedanosti Katoliška cerkev v sebi bojuje s samo seboj. — Ni pa bistveno različna narava zla, ki v našem času tare skoraj vse druge politične in socialne strukture, razžrtje od neskladja med svojimi načeli in svojimi dejanji. V temeljnih listinah vseh institucij se namreč razglasa za svete človečanske pravice enakost državljanov, bratstvo, svoboda in mir, bolj ali manj povsod pa se v imenu državnih interesov praktično opravičuje nasproti: razizem, suženjstvo, revščina, cenzura, vojna ali vojaška zasedba drugih dežel. Iz tega izvira slaba vest, ki razžira naš čas, in mladinsko protestništvo ima svoje pravo opravičilo kot upor proti pokvarjeni družbi...«

Odlično zaigrano delo, pri katerem zlepa ne bo mogoče pozabiti likov, kot so jih postavili na oder Jože Zupan, Rado Nakrst, Stane Starešinič, Srečko Tič, Mira Sarđočeva, Dušan Jazbec, Joško Lukeš, Adrijan Rustja in drugi prizadevni igralci Slovenskega gledališča iz Trsta, smo hvaležno pozdravili. Vsi tudi pritrjujemo besedam, ki jih je v imenu festivala in vse Dolenjske ter gledalcev tega večera izrekel dragim gostom Lado Kukec. Njegova zahvala za obisk tržaških umetnikov je zahvala vseh

Kostanjevičanov za nepozabno gledališko doživetje, ki so nam ga igralci iz Trsta prinesli z modernim Silonejevim dramskim delom. Še bi jih radi videli in slišali, naše drage tržaške brate!

Za njihovo visoko umetnost in čudovito ljubezen za slovensko odrsko besedo pa smo jim zdaj in vedno iskreno hvaležni!

KOSTANJEVICANI

Upokoјence naj bi oprostili

Pred kratkim smo prejeli dopisnico naslednje vsebine:

V člankih »Vsi so pripravljani prispevati za ceste« in »Rešitev so samo dobre ceste« — objavljena sta bila v našem listu, katerega naročnik sem tudi jaz, — je preveč duha prisile in kampanjskine. Želel bi se pogovoriti s piscem o takih in podobnih neljubih dejstvih. Za ceste prispevamo že pri bencinu, olju, cestnini, zdaj pa še samoprisevek. Ali ni to odušenje? Sem za posodobitve te ceste, vendar ne na tak način. Upokoјenci naj bi ne plačevali samoprisevka. Osebo kaj več.

Vladimir Pirc
Kolodvorska—Kočevje
Novo naselje
Tovariša Vladimira Pirc
smo pred kratkim obiskali. Povedal je v kratkem še naslednje:

Za posodobitve cest naj bi morda občina najela posojilo in ga nato odplačevala, saj so ceste trajna dobrina. Davek na goriva, ki se deli med republiko in zvezo v razmerju 20:80 od-

stotkov, naj bi šel v večji meri za ceste in ne za druge zadeve.

Ima 1200 din pokojnine, s katero se preživlja trije družinski člani. Za svojo hišo odplačuje na mesec 250 din posojila. Avto ima v glavnem v garaži, ker ga zaradi nizke pokojnine rti ne more uporabljati. Živi skromno, ne pije in ne kadil. Vse, kar bi moral plačati v obliki samoprisevka (18 din na mesec), si bo moral pritrpati od ust.

Prehitro se vse podražuje. Če se je v stari Jugoslaviji podražilo kakšno blago za nekaj par, že je bil vik in krak. Danes pa se posamezno blago in storitve podražujejo kar za 10, 20, 30 in več odstotkov — televizjska naročnina naj bi se na primer s 1. julijem letos podražila celo za 36 odstotkov.

Stiskali in stradali so starejši že v partizanih in povojnih letih. Zdaj bi lahko že nehali. Naj še bodoči rodovi malo zategnejo pas. Je za posodobitve cest in tudi za samoprisevek, vendar

Šport mora na zeleno vejo!

Bo pomagal k uspehu aktiv učiteljev in profesorjev telesne vzgoje

V grosupeljski občini je občinska zveza za telesno kulturo tako slabo delala, da so morali letos postaviti začasn odbor, ki naj poskrbi, da bo telesnovzgojna dejavnost bolj pestra. Dosedanje delo namreč ni bilo organizirano, programov ni bilo ali pa so bili slabi. Računajo, da bodo

zdej, ko so ustanovili aktiv telovadnih učiteljev in profesorjev telesne vzgoje, lahko delali bolj in da bo športna dejavnost v občini zaživela. V Grosupljem igrajo največ rokomet, medtem ko je nogometni klub pravzaprav propadel. Nogometaši Ponove vasi igrajo v ljubljanski podzvezi. Vse to pa je za občino premalo. Zanimivo je, da je med mladino za šport dovolj zanimanja: v Stični in Sentvidu so na primer na lastno pobudo začeli igrati košarko. Kajpak pa manjka strokovnjakov, ki bi skrbeli za izpopolnjevanje mladine, in prizadevnih amaterskih delavcev, ki bi športno dejavnost znali organizirati. Letos je iz občinskega proračuna namenjeno občinski zvezi za telesno

kulturo 20.000 dinarjev, vendar pa so sklenili, da denarja ne bodo razdelili, dokler delo ne bo steklo. Zares bi bilo škoda, da bi zaradi nedelavnosti tistih, ki bi morali skrbeti za pregled nad celotno športno in telesnovzgojno dejavnostjo v občini, morali trpeti tisti, ki jim je šport v veselje in užitek. Če bo aktiv telovadnih učiteljev in profesorjev telesne vzgoje dobro prijel za delo, potem je veliko upanja, da bodo učitelji pomagali na zeleno vejo tudi občinski zvezi za telesno kulturo in športnim organizacijam. Pričakovanje je toliko bolj upravičeno, ker so se za hitrejši napredek zavzele tudi družbenopolitične organizacije. J. SPLICHAL

Najnižje vajsenske nagrade

Občinska skupščina je na seji v sredo sprejela odlok, po katerem sme znašati najnižja mesečna nagrada vajenca, ki je v uku prvo leto 120 din, drugo leto 150 din in tretje leto 200 din. Odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Bodo prav vsi izdelali?

Korinj: 29 učencev - nobene nezadostne ocene

V Dolenjskih Toplicah je prijetno gredo sonce, 28 otrok na športnem dnevu in njihova učiteljica Fani Severjeva iz Korinje so bili edini kopalci. Podružnična šola osnovne šole Stična šteje 29 učencev, Severjeva pa uči dopoldne in popoldne. Otrok je tako malo, da je vpis vsako drugo leto, učenci imajo kombiniran pouk.

naredimo. To vse se mora poznati pri učnem uspehu. Ob polletju je izdelalo vseh 29 učencev, in če bo šlo po sreči, bo tudi ob koncu leta vseh 29 imelo pozitivne ocene. Letos učim prvi, tretji, peti in sedmi razred. Prihodnje šolsko leto torej ne bo vpisa v prvi razred.

Bolezni dihal na 1. mestu

Lani je bilo opravljenih na območju občine Grosuplje 4578 hišnih obiskov zdravnika. Občani so iskali zdravniško pomoč v 3107 primerih zaradi boleznih dihal, v 2418 primerih zaradi poškodb, v 2400 primerih zaradi gripe, v 1538 primerih zaradi boleznih prebavil, v 1212 primerih zaradi boleznih kože, v 1021 primerih zaradi boleznih kosti, sklepov in mišic in v 650 primerih zaradi boleznih srca. F. G.

Toka ni: radio v bunkerju

Aktivist, ki je dobil letos priznanje

Med letošnjim dobitniki priznanj OP v grosupeljski občini je tudi 61-letni Janez Štibernik s Pec. Obisk na njegovem domu me je presenetil: z originalnimi avstro-ogrskimi briki je bil podoban staremu vojaku, nje-

sem bil — doma pa aktivist. Zaradi tega so me že 1942 zaprli za 19 dni. Ze pred vojno sem bil delavski zaupnik in označili so me za »rdečega«.

— Torej ni bilo varno?

»Zares ne. Po italijanski kapitulaciji sem moral v ilegalo: orožje smo zbirali in municijo, pozneje smo nabirali tudi hrano. Enkrat smo pri nas doma ukrali 4 prašiče za partizane.«

— Pravijo, da je bila vaša hiša partizanska.

»Doma sem imel skladišče pravi bunker. V hiši ni bilo elektrike, radio pa sem imel. Skrival sem ga v bunkerju, ponoči smo lahko partizane sproti obveščali o vseh dogodkih.«

— In ko je postalo prevarno?

»To je bilo 1944. Doma nisem mogel več zdržati, ker je postalo prenevarno. Odšel sem v XII. brigado. Spominjam se, da je bilo najhuje marca 1945. Okrog Smuke, Podhoste in Podburna so pritiskali Nemci kot vrati. Hotel je na cesto, da bi se zavarovali umik, pa se jim nismo dali!«

gova značilna govornica pa je spominjala na Jurčičeve originale.

»Ko je jugoslovanska vojska razpadla — takrat sem služil v artiljeriji v Brežicah — sem se takoj odpravil domov. Vsak dan sem se potem vozil v Ljubljano na delo. Zidar

J. SPLICHAL

Od 5. do 16. junija fluorografiranje!

V času od 5. do 16. junija bo v občini Grosuplje na 32 krajih obvezno fluorografiranje občanov. Fluorografiranje je zelo pomembno pri odkrivanju tuberkuloze. Enota dispanzerja za pljučne bolezni je lani v občini opravila 3000 pregledov in 2.844 rentgenskih pregledov občanov. Konec lanskega leta je bilo v občini 86 tuberkuloznih bolnikov, med letom je bilo na novo ugotovljenih 32, izpisanih pa 16. Družin s tuberkuloznimi bolniki je 68, v stiku s tuberkuloznimi bolniki pa je 148 občanov. Pravkar navedene številke opozarjajo občane k resnosti pri fluorografiranju!

Zdravje šolskih in predšolskih otrok

Zdravniki so lani opravili na območju občine Grosuplje 6590 pregledov predšolskih in 4167 pregledov šolskih otrok ter 6354 obveznih cepljenj predšolskih otrok. Predšolski otroci so bili lani bolni največ zaradi mumps (22), ošpic (18), noric (12), škrlatinke (3) in oslovskega kašlja (1) ter rdečk (1). Pri zdravstvenem varstvu šolskih otrok je bilo veliko sistematičnih pregledov in cepljenj. Fr. G.

Več prometa, kot so računali

Večja jugoslovanska podjetja, ki prodajajo tudi suho robo, vedno pogosteje naročajo suho robo pri kmetijski zadrugi Velike Lašče. Zadruga proda največ suhe robe na Hrvaško, predvsem v Dalmacijo, ter Bosno in Hercegovino, vedno več kupcev ima pa tudi v Srbiji. Lani je zadruga odkupila in prodala za okoli 6 milijonov din suhe robe, letos pa so predvideli, da bodo imeli s tem blagom 7 milijonov din prometa. Vendar so že v prvih štirih mesecih odkupili za 4,4 milijona din suhe robe, se pravi precej več, kot so za to obdobje načrtovali. V istem obdobju so prodali za okoli 3 milijone suhe robe, na zalogi pa jim je ostalo še za 1,4 milijona din.

Prodajo največ raznih gospodinjstvih potrebščin, kot so žlice, sušila, obešalniki in podobno.

Danes zbori zadružnikov

V večjih vaseh na območju kmetijske zadruge Velike Lašče bodo danes, 28. maja, zbori zadružnikov. Na njih bodo izbirali kandidate za novi zadržni svet. Razen tega se bodo pogovorili o vseh kmetijskih zadevah, ki bodo zanimale udeležence zborov zadružnikov.

Največ darovalcev krvi v nedavni krvodajalski akciji v Velikih Laščah je bilo iz domačega podjetja IGO. Prav IGO je med tistimi redkimi obrati, ki najhitreje napredujejo. Povpraševanje po njegovih izdelkih — gostinski opremi — je zaradi naraščajočega turizma vedno večje. (Foto: Primc)

Na praktični pouk v Velike Lašče

Na manjših šolah po vaseh ni dovolj učil za predmetni pouk — Vendar je treba tudi njihovim šolarjem nuditi zadovoljivo izobrazbo

Osnovna šola Primoža Trubarja v Velikih Laščah ima kar 7 podružničnih šol. Med njimi sta dve, Mohorje in Krvava peč, oddaljeni od Lašč kar 15 km in pozimi zaradi snega, poleti pa zaradi slabih prometnih zvez skoraj nedostopni.

Pozimi zapade tu veliko snega in se učenci višjih razredov ne bi mogli voziti v šolo v Velike Lašče. Zato je v obeh šolah kombiniran pouk.

Seveda šoli nimata dovolj učil, posebno za učence višjih razredov, se pravi za predmetni pouk. Učenci višjih razredov torej niso imeli enakovrednega pouka, kot so ga imeli učenci ostalih rednih osemletk. Vodstvo šole je zato odločilo, da bodo učenci vsako sponlad po en dan v tednu prihajali k pouku oziroma k praktičnim vajam iz kemije in fizike na osnovno

daljnje šolanje na srednjih in v ajenskih šolah.

Za kraje, odkoder so ti učenci, je značilno, da imajo malo mladine in šolarjev. Po končanem obveznem šolanju jih veliko ostane doma. Zemlja pa je tu, na nadmorski višini okoli 800 m. skopa, pridelki so skromni, zato se morajo ljudje preživljati še s predelavo lesta oziroma z domačo obrtjo. Skoraj pri vsaki hiši izdelujejo suho robo.

Vendar tudi teh učencev ne smemo zanemariti. Otroci iz oddaljenih šol so potrebni še večje pozornosti, saj imajo malo možnosti za stik s svetom. L. S.

OB ODVZEMU KRVI V VELIKIH LAŠČAH

Polovica mladih krvodajalcev

Kri dalo 115 ljudi — Največ darovalcev iz IGO

18. maja je bila v prostorih krajevne zdravstvene ambulante v Velikih Laščah krvodajalska akcija. Kri je dalo 115 darovalcev. V primerjavi z lanskim letom se je število stekleničk, napoljenih s krvjo, povečalo za 100 odstotkov. Čeprav po številu niso dosegli rekordov iz prejšnjih let, je razveseljiva ugotovitev, da je bila polovica krvodajalcev mladih in so se plemeniti akciji odzvali pr-

vič. Na zdravniškem pregledu je bilo odklonjenih komaj pet prostovoljcev.

Darovalci so bili iz vseh vasi, kjer delujejo krajevne organizacije Rdečega križa. Te so na Robu, na Turjaku, v Karlovcih in Velikih Laščah. Za uspešno izvedeno krvodajalsko akcijo je treba pohvaliti tudi člane odborov v teh krajih, ki so šli med ljudi, se z njimi pogovorili in jih pridobili za krvodajalstvo.

Največ prostovoljcev je bilo iz obrata IGO, kjer je mlad kolektiv. V bodoče bomo z rezultati ob krvodajalskih akcijah zadovoljni le, če bo ostalo v teh krajih več mladih ljudi. To pa bo mogoče z razširjitvijo dosedanjih zmogljivosti obstoječih industrijskih obratov.

LOJZE SEVER

Prehrana v šoli

Osnovna šola v Velikih Laščah ima v sosednji zgradbi, preurejeni stari šoli, šolsko kuhinjo in dve jedilnici. Tu dobijo učenci vsak dan toplo malico. K malici učenci skoraj vedno tečejo. Kar ne morejo pričakati na nujni obrok hrane, saj morajo zjutraj zgodaj vstajati in večkrat doma sploh ne zajtrkujejo. Malico dobivajo skoraj vsi učenci. Mesečni prispevek zanjo je 13 dinarjev. Učenci zaposlenih staršev in občani otroškega vrta imajo tudi kosilo.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ OGRAJO OKOLI, IGRIŠČA pri osnovni šoli postavljajo. Zidna ograja je namenjena predvsem za oporo živi meji oziroma ograji.

■ ■ ■ ODVZEM KRVI je bil pred kratkim v Velikih Laščah. Odziv je bil kar precejšen. To se da sklepati po tem, da so bile tisti dan precejšnji del dneva pisarne razmeroma prazne, ker so predvsem moški bili na odvzemu krvi. Vsaj tako so povedale njihove delovne tovarišice.

■ ■ ■ ZA SKRAJŠAN DELOVNI TEDEN v šolah ali protinemu — o tem razpravljajo v zadnjem obdobju tudi prosvetni delavci s območja Velikih Lašč. Nekateri se navedušejo za pravo soboto, drugi pa pravijo, da bo potem strnjenejši počitniški manj. Proste sobote bo treba namreč nadoknaditi tako, da bo dalj tra-

jalo šolsko leto. Vendar prav vse sobote le ne bi bile proste. Nekako 4 do 6 jih porabili za športne dneve.

■ ■ ■ MESO JE DRAŽJE tudi v Velikih Laščah. Prav okoli 1. maja je dobila kmetijska zadruga od občinske skupščine nov cenik. Meso mlade pitane govede je zdaj dražje za 2,30 din, govedina druge vrste za okoli 2 din in teletine za okoli 5 din. Meso prodajajo namreč po kvalitetenih vrstah, zato smo našli le povprečne podražitve, medtem ko so se v okviru tega povprečja podražili posamezni delci za nekoliko več ali manj. Cena svinine se ni spreminjala.

■ ■ ■ RAZSTAVE PRIREJA kar pogosto osnovna šola v svoji avli. Taka razstava fotografij s komentarji je bila posvečena tudi dnevu zmage.

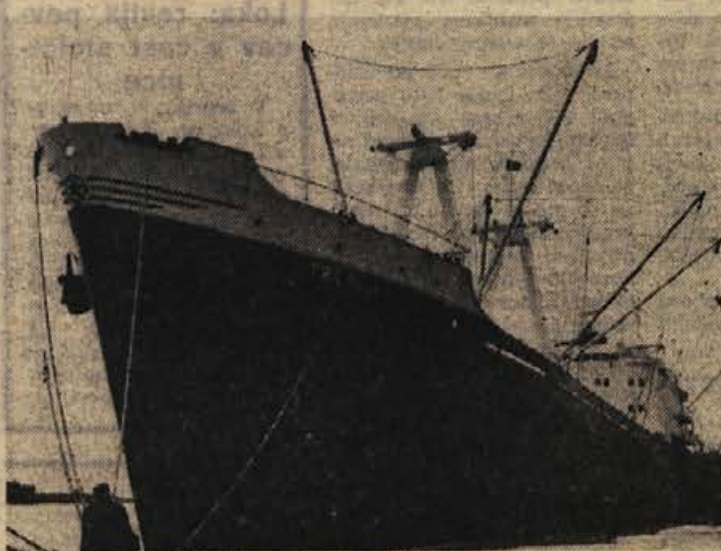
KAJ DELAJO SOSEDEJE?

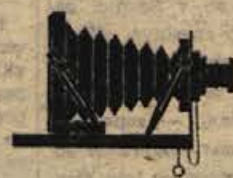
V letnem gledališču v ribniškem gradu je bila v ponedeljek proslava dneva mladosti in rojstnega dne maršala Tita. Ob tej priložnosti so slovesno sprejeli v mladinsko organizacijo učence 7. razredov osnovnih šol iz Loškega potoka, Sodražice in Ribnice, učenci teh šol pa so pripravili tudi pester kulturni spored (slika zgoraj — foto: D. Mohar) — Ob dnevu letalstva so

21. maja letalci iz Cerklj položili vence na grobove umrlih letalcev na Dolenjskem. Odposlanci, ki jih je vodil major Ciril Ruprecht (na sliki desno zgoraj) so se ustavili v Sentjerneju, Mirni peči, Prečni, Dol. Toplicah in drugje (foto: Slavko Dokl) — Član sveta federacije Edvard Kardelj je na uradnem obisku v Južni Ameriki prejel tudi visoko čilsko odlikovanje (slika des-

no), ki mu ga je izročil minister za zunanje zadeve Gabriel Valdez (Foto: Tanjug) — Orfovi instrumenti v rokah teh učencev že prav ubrano zvene (slika spodaj). Ivan Stanič, glasbeni pedagog na osnovni šoli v Kočevju uspešno usklaja ta ansambel z vokalno skupino Doremi, ob koncu šolskega leta pa namerava prirediti z njimi samostojen koncert (Foto: France Brus).

FOTOKRONIKA

Z današnjo številko se poslavlja do jeseni tudi naša »fotokronika«. Na žalost nam poletni zmanjšani obseg ne dovoljuje več takega razkošja in treba se bo navaditi, da bomo vest samo prebrali, ne bomo pa mogli videti dogodkov na slikah. S tem zaključujemo za to sezono tudi naš razpis za FOTOGRAFIJO TEDNA, s čimer pa ni rečeno, da ne bodo dobrih slik boljše honorirali! Na svidenje!

PRVA LADJA ZA KITAJSKO — Jugoslovska čezoceanska ladja »Trepčav« (na sliki zgoraj levo) je odprla redno progo za Kitajsko, ki je bila 20. maja obnovljena po 13-letni prekinitvi. Na tej dolgi poti bodo vozile ladje enkrat mesečno in prepeljale v obe smeri okrog 700.000 ton blaga (Foto: Tanjug) — GAUDEAMUS IGITUR — spet odmeva po ljubljanskih ulicah. Na naši zgornji sliki so maturantje elektrotehnične srednje šole, ki objavljajo meščanom, da je vendarle konec sedenja v šolskih klopih... (Foto: Tanjug) — Po nesreči, kakršna se je zgodila v četrtek pri Biču na cesti Ljubljana-Zagreb (levo), od fička res ne more ostati dosti... (Foto: F. Modic) — Dve leti stara srna, ki jo imajo pri Veselovih v Kočevski Reki, sploh noče več nazaj v gozd. Našli so jo, ko jo je še čisto majhno lovila lisica in jo nato redili doma, da ne bi v gozdu sama poginila. Ko so jo pozneje hoteli vrniti v gozd, se je vedno znova vračala k rednikom (Foto: M. Jelenovič).

kultura in izobra- ževanje

Boleča izguba

Smrt je v preteklem tednu spet segla v vrste slovenskih kulturnih delavcev. V Ljubljani je umrl slikar in akademik Gojmir A. Kos, v Beogradu pa arhitekt Bojan Stupica, upravnik Jugoslovanskega dramskega gledališča. Izguba obeh je boleča tudi za jugoslovansko kulturo oziroma za kulturo sploh, ki sta ji G. A. Kos in B. Stupica posvetila vsa svoja ustvarjalna leta.

Smrt je zatekla slikarja in akademika Kosa v 76. letu starosti.

Po rodu Goričan se — je po študiju ves posvetil slikanju in vzgoji talentov. Več let je bil profesor in pedagog na akademiji za likovno umetnost. Svoja dela je razstavljal širom po svetu in si pridobil sloves odličnega mojstra palete.

Arhitekt Bojan Stupica je umrl kot 60-letnik za hudo boleznijo. Studiral je arhitekturo pri mojstru Plečniku, naposled pa se predal gledališču, kjer je bil režiser, scenograf in igralec ter nazadnje direktor osrednje jugoslovanske gledališke hiše.

Nova Maleševa razstava

V skupščinski avli v Novi Gorici so 22. maja odprli razstavo olj, slikařev in grafik znanega akademskega slikarja Mihe Maleša iz Ljubljane. Razstavo, ki bo odprta do 5. junija, je priredila Zveza kulturno-prosvetnih organizacij.

Sevnica: precej obiskovalcev

25. maja so v Sevnici zaprli likovno razstavo »Esperanto za mir v svet«, na kateri so s svojimi deli sodelovali šolarji — esperantisti iz 20 držav. Pripravili so jo učenci osnovne šole Franja Vrnunča iz Hudinje pri Celju, ki prek esperanta, svetovnega jezika, vzdržujejo prijateljske stike z mnogimi šolarji drugih dežel. Razstava v Sevnici je bila dobro sprejeta, ogledalo si jo je več sto odraslih in velikó učencev osnovnih šol.

Mali kulturni barometer

■ BRECHTOV RECITAL — V Drami Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani je v ponedeljek gostoval slovit Berlimer ensemble. Pod vodstvom Brechtove vdove Helenie Weigel je izvedel večer pesmi, poezije in prose v spletu besedil Bertholda Brechta s glasbo Brechta, Dessaua, Eislerja in Weilla.

■ HEMINGWAY NA ODRU — V počastitev 25-letnice oseboditve je Mestno gledališče ljubljansko nastudiral pod režijskim vodstvom Igorja Pretnarja znano »Peto kolono« Ernesta Hemingwaya. Delo so uprizorili predvčeršnjim — prvič v Jugoslaviji. »Peto kolono« je v slovensko prevedel Herbert Grün.

■ JAKAC V KOPRIVNICI — V počastitev 70-letnice rojstva akademskega slikarja Božidarja Jakca so prejšnji teden v Koprivnici odprli — v okviru pohoda »Mladost na podravski brašni« — retrospektivno razstavo njegovih del. Zatem je bila v hlebinski galeriji otvori-

Poslej nič več vsak zase

Ustanovili bodo medobčinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, ki bo usklajeval delo občinskih kulturnih organizacij

Zamisel o vsestranskem, poglobljenem in nenehnem sodelovanju na prostoru, ki ga sestavljajo črnomaljska, metliška, novomeška in trebanjska občina, gotovo ni večerajšnja. Ze za časa novomeškega okraja, ki smo ga pred leti z vsemi častmi pokopali, so bile zgrajene številne prometnice, po katerih naj bi se pretakala kulturna dejavnost od tam, kjer je je več, tja, kjer je je manj. In te prometnice, ki so kasneje opustele, naj bi zdaj spet in še bolj oživele. Za to pa naj bi skrbel nov organ — medobčinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, katerega ustanovitev je tako rekoč pred durmi.

O tem in še o marsičem drugem so govorili člani iniciativnega odbora za sklic ustanovne skupščine novega

Obisk nemških prazgodovinarjev v Posavskem muzeju

V nedeljo je obiskala skupina študentov in profesorjev prazgodovine in arheologije z univerz v Bochumu in Bonnu Posavski muzej v Brežicah. Posebej jih je zanimal arheološki oddelček muzeja, saj je njegovo gradivo (kultura žarnih grobišč) danes že dobro znano v srednjeevropski arheološki literaturi. Temeljito pa so si ogledali tudi ostale zbirke muzeja in izrazili priznanje njegovi ureditvi.

Popoldne so si v spremstvu muzejskega ravnatelja Stanika Skalčarja ogledali gradišče na Velikih Malencah in tamkajšnje prazgodovinske gomile, nato pa še izkopanine antičnega Nevičuduma v Drnovem. Z muzejem se je vodstvo prazgodovinskih oddelkov omenjenih univerz dogovorilo tudi o bodočem medsebojnem sodelovanju.

Muzej je vedno bolj znan tudi v avstrijskem zamejstvu. Obiskalo ga je že več družtev in potovalnih organizacij iz Gradca, v zadnjih dneh pa tudi srednje šole iz Štajerske.

medobčinskega organa 20. maja v Novem mestu. Sejo je sklical sekretar medobčinskega sveta ZKS za Dolenjsko Ludvik Golob, iniciativni odbor pa je bil imenovan v soglasju z občinskimi komiteji ZKS Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje.

Dogovorili so se, da bo medobčinski svet enakopravno sestavljen iz kulturnih in družbeno-političnih delavcev vseh občin, tako, da jih bo na ustanovni skupščini 19. junija po pet iz vsake občine, ne glede na to, koliko prebivalcev šteje katera, in tudi ne glede na to, koliko kulturnih (profesionalnih in amaterskih) organizacij je kje. Za tako zastopstvo so se odločili zato, da bi že kar takoj ovrgli očitke, da bo ob snovanju novega medobčinskega organa kdo zapostavljen.

Medobčinski svet ZKPO bo predvsem usklajevalni organ na področju kulturne dejavnosti v štirih občinah. Njegova usklajevalna vloga pa se bo pokazala v tem, da bo vplival na kulturne organizacije, naj svoj delovni program, spored svojih prirediteljev prilagodijo sosedom. Tako se v prihodnje ne bi smelo več dogajati, da bi bile kulturne prireditve v vseh občinah hkrati celo ob isti uri, kot se je do zdaj, žal, čisto dogajalo.

Ta medobčinski svet pa bo usklajevalno telo še v drugem

smislu. Predvsem se bo moral zavzemati, da bodo v vseh občinah zagotovljena stalna in zadostna sredstva za kulturo in da bo denar v kulturne namene razdeljevan neodvisno od proračunov. Ker pa ni pričakovati, da bi v občinah ta vprašanja uredili na vrat na nos, to pa je ob že znanih razmerah v gospodarstvu kot glavnem »dobavitelju« kulturnega dinarja razumljivo, bo treba seveda »odpreti nove vrtine«. Pri tem so skoraj enotnega mnenja: da se bo treba še naprej zavzemati za dodeljevanje pomoči iz republiških sredstev, torej iz že znanih virov. Slej ko prej dolenjske občine še niso tako razvite, da bi zogle vsa bremena, ki jim jih hočemo npriti tudi z zahtevami, da dajo kulturi več denarja.

S svojo usklajevalno vlogo bo medobčinski svet prav gotovo vplival tudi na kulturno sodelovanje med občinami in območji. Ker kultura ni deljiva, se ne da ograditi niti z občinsko niti z pokrajinsko mejo. Zato upravičeno pričakujejo, da bo poslej več ne je medobčinskega, marveč tudi več medobmočnega, medpokrajinskega sodelovanja. Medobčinski svet bo imel tudi zaradi tovrstnih vprašanj obilo dela. Gotovo pa s tem vse njegove naloge še približno niso nakazane. I. Z.

Na razstavi slovenskih samorastnikov v Trebnjem — odprli jo bodo 27. junija — bo sodeloval tudi slikar Viktor Magyar s Cateža. Na sliki: Viktor Magyar — »Šopek za rojstni dan«, olje, 1970 (Foto: M. Vesel)

Povabili so Kernjaka

Pevski zbor DPD Svoboda »Dušan Jereb« pred srebrnim jubilejem — Slavnostni koncert bo predvidoma 5. junija zvečer v Domu kulture

S slavnostnim koncertom, ki bo predvidoma 5. junija v novomeškem Domu kulture, bo proslavil 25-letnico ustanovitve pevskega zbora DPD Svoboda »Dušan Jereb«. Zapel bo 12 pesmi, zvečine takih, ki jih drugi znani slovenski zbori nimajo na sporedu. Med drugimi bomo slišali več pesmi koroškega ljudskega skladatelja Pavla Kernjaka. Prvič bo zbor izvedel njemu posvečeno Kernjakovo »Regino«.

Na slavnost bodo novomeški pevci povabili predstavniške vseh kulturnih organizacij iz novomeške občine in sosednjih občin. Pavla Kernjaka, ki želi slišati prvo izvedbo svoje »Regine«, so že povabili.

Pevcem, ki pojo v zboru več kot 20 let, bodo podarili

Koncert in razstava

Pod pokroviteljstvom ravnateljice Kanizarice je imela črnomaljska glasbena šola v ponedeljek zvečer v prosvetnem domu koncert, s katerim je proslavila 5-letnico svojega delovanja. Pred velikim številom obiskovalcev so nastopili najboljši učenci glasbene šole, tamburaški orkester iz Metlike in mladinski pihalni orkester. Enopolurna prireditev je omogočila poslušalcem, da so ne le spoznali delo glasbene šole, ampak tudi njeno kakovost. Ob koncertu so se lahko prepričali, da rase pod vodstvom poštvovalnih glasbenih pedagogov v Črnomlju ukažen rod, ki ga bomo lahko še večkrat srečali na kulturnih prireditvah.

V avli prosvetnega doma pa so pred koncertom odprli jamarsko razstavo. Črnomaljska sekcija Društva za raziskovanje jim je ob 5-letnici svojega delovanja s fotografijami, dokumenti in pripomočki nakazala zanimivo dejavnost, ki je v Beli krajini našla pravo tla in to tudi že več kot 30 mladincev.

zlate, za 15-letno sodelovanje srebrne, za 10-letno članstvo pa bronaste Gallusove značke. Značke bodo priznanje za vestno in poštvovalno delo v zboru.

Sam pevski zbor, ki ga že od vsega začetka vodi Tone Markelj, je predlagan za Gallusovo plaketo. To bo nedvomno zaslužen priznanje za njegov srebrni jubilej.

Jerebovcem so imeli od ustanovitve do danes 1.700 nastopov. Največkrat so peli v Novem mestu, kjer skoraj ne mine proslava ali akademija, da bi ne sodelovali. Gostovali pa so tudi v številnih drugih krajih, malone po vsej Sloveniji. Lani so gostovali tudi pri koroških Slovencih. To je bil hkrati njihov prvi nastop v tujini. Letos pričakujejo, da se jim bo izpolnila dolgoletna želja: radi bi peli slovenskim izseljencem v severni Franciji, drugi domovini dolenjske-

ga rojaka Jožeta Martinčiča. Zbor je štel ob ustanovitvi osem ljudi. Povečevati se je začel po letu 1951. V zadnjih letih se mu je pridružilo več mladih pevcev, tako da šteje trenutno 40 ljudi.

Loka: revija pevcev v čast stoletnice

V nedeljo, 31. maja, bo v Loki pri Zidanem mostu v čast stoletnice slovenske čitalnice revija pionirskih in mladinskih pevskih zborov, na kateri bodo nastopili pevske zbori osnovnih šol iz Krmelja, Sevnice, Tržišča, Boštanj in z Bianče, torej vseh popolnih osnovnih šol. Prireditelj je organizirala občinska Zveza kulturno-prosvetnih organizacij.

Galerija šopkov

V Krškem razstavlja olja slikar France Slana

Krška galerija tudi letos uspešno nadaljuje svoje poslanstvo. Komaj so zaprli razstavo mladega slikarja Cosica iz Slavonkega Broda, že je v njej gost slovenski akademski slikar France Slana, umetnik, brez katerega bi bila sodobna slovenska likovna ustvarjalnost nepopolna.

Ob umetnikovi navzočnosti je 22. maja zvečer razstavo odprl ravnatelj škofjeleškega muzeja Andrej Pavlovec. S svojo preprosto besedo, s katero je označil Slanovo ustvarjalnost, je tudi prvi popeljal obiskovalce v razstavljen svet tega zanimivega ustvarjalca.

»Za razstavo v Krškem je Slana izbral celo galerijo šopkov. Vanje je vtikal žensko telo ali pa so šopki tudi zrcalo slikarjevih čustvenih odsevoj. Tako so šopki zdaj zaprti zdaj odprti, zdaj simbol melanholije, zdaj veselja. Posebna mikavnost pa so barve teh šopkov, teh odtisov slikarjevih razpoloženj.«

France Slana je do zdaj razstavljal v številnih krajih širom po Jugoslaviji in svetovnih galerijah z newyorško vred. Za svoja dela je bil nekajkrat nagrajen, prav tako doma in v tujini. Njegova krška razstava bo odprta do 5. junija.

Anita živi za telovadbo

Anita vadi skupaj z vrstnicami iz novomeške osnovne šole redno že tri leta pod vodstvom Ruže Kovačič in dosega najlepše uspehe

Ko se je na naši šoli razvedelo, da je postala Anita Gajič, učenka 7. razreda, med pionirkami republiške prvakinja v gimnastici, je zavladalo nepopisno veselje. Obkrožili smo jo, ji čestitali in zaželeli, da bi si v prihodnje priborila še več takih zmag. Prav bo, če

jo predstavimo tudi tistim, ki je ne poznajo: — Katerih telovadnih srečanj se najraje spominjaš?

»Veliko lepih spominov me veže na srečanje s češkoslovaškimi telovadci pred tremi leti v No-

vem mestu, lepo pa sem se počutila med njimi tudi letos, ko smo obiskali Bratislavo. Tudi zleta bratstva in enotnosti, ki je bil maja lani v Bihaču, ne morem pozabiti.«

— Koliko prvih mest si si doslej že priborila? »Leta 1967 sem postala med mlajšimi pionirkami slovenska prvakinja, leto dni pozneje sem dosegla 1.—2. mesto med starejšimi pionirkami. Lani sem dobila srebrno medaljo, v mnogoboju pa sem bila prva. Letos sem postala prvakinja. Letošnjega uspeha sem najbolj vesela.«

— Nekateri učenci tožijo, da imajo veliko učnja in da jim ostane premalo prostega časa. Ti hodiš v šolo in še na treninge. Ali te telovadba ovira pri učenju?

»Sploh ne. Na treninge hodim trikrat na teden. Rada hodim v šolo in rada telovadam. Morda imam res nekoliko manj prostega časa kot moje vrstnice, toda kaj zato. Vse lahko storimo, kar radi storimo! Pravi pregovor in tega se držim.«

IKA

Več kot 200 nasmejanih osmošolcev iz Novega mesta in Smihela se je zbralo v nedeljo na Težki vodi pri spomeniku Majde Silc, kjer jim je govoril Majdin soborec Hinko Bratož — Okl. Tisti, ki so v nedeljo postali člani mladinske organizacije, so si pripeli mladinske značke, potem pa so navdušeno ploskali kulturni skupini, ki jim je pripravila lep program (Foto: Marija Padovan)

»FRAČA« DOBILA PRVO NAGRADO V PITOMAČI

Lani kritizirani, letos prva nagrada

Na slovenskem festivalu so film »Frača«, ki so ga posneli kočevski pionirji, ocenili za najslabši, na jugoslovanskem festivalu pa so mu podelili prvo nagrado — Za fotografije prejeli še 18 nagrad

Foto-kino klub osnovne šole Kočevje oziroma njegovi člani so prejeli na natečaju »Mladost na podravski brazdi 1970«, ki ga je organiziral jugoslovanski pionirski časopis »Male novice« skupaj s podjetjem PODRAVKO iz Koprivnice, kar 19 nagrad. Natečaj je bil organiziran v okviru meseca mladosti, nanj pa so lahko pionirji poslali filme, fotografije in risbe.

Kočevski pionirji so poslali v oceno le film »Frača« in 28 fotografij.

Ocenjevalna komisija za filme je ocenila 18 filmov in podelila 5 prvih nagrad, eno je prejel tudi film »Frača«. V ocenjevalni komisiji so bili Fedor Hanžekovič in Ante Babaja, oba znana filmska režiserja iz Zagreba, ter Vlado Skarica, predsednik Kino zveze Hrvatske.

Nagrada za film »Frača« znaša dve uri Darwil, knjigo s podpisom avtorja in brezplačno udeležbo na 4-dnevnem pohodu »Mladost na podravski brazdi« za dva pionirja-kinoamaterja in učitelja. Pohod se je začel 22. maja.

Za fotografije so dobili kočevski pionirji še dve prvi nagradi (sodelovanje na 4-dnevnem pohodu), 8 drugih nagrad (ure Darwil) in 8 tretjih nagrad (knjige s podpisom avtorjev). Skupno je bilo na natečaju za fotografije podeljenih 10 nagrad, 15 drugih in 47 tretjih.

Film »Frača« je prvi, ki so ga posneli kočevski pionirji. Lani so ga poslali v oceno na festival v Laško, ki je bil 24. in 25. maja. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali Mako Sajko, Branka Juroc, Marko Feguš, Andrej Trupej, Nesko Križnar, je film ocenila kot neuspeh. Andrej Trupej je 3. junija v »Mladini« v poročilu omenil izmed neuspešnih filmov le kočevsko »Fračo.«

Črnomaljši so podelili priznanja

Občinska konferenca Zveze mladine Črnomelj je izkoristila na dan mladosti priložnost, da je med koncertom glasbene šole — tokrat se je prvič predstavil tudi črnomaljski mladinski pihalni orkester — podelila priznanja za mentorsko delo aktivna ZMS na osnovni šoli Andreja Petku Stanetu Klepcu pa so podelili priznanje za prizadevno delo v specializiranih organizacijah, ki vključujejo tudi mladino. Po koncertu so podelili zmagovalcem športnih tekmovalj tudi diplome in prehodne pokale. M. C.

Torej na dveh natečajih v časovnem obdobju komaj slabega leta dni je bila »Frača« ocenjena od slovenske komisije kot najslabši film, hrvaška komisija pa mu je prisodila prvo nagrado! So merila in okusi članov obeh komisij tako različni? So bili v Laškem res vsi filmi boljši kot v Pitomači? Ali je morda vzrok slabši strokovni sestav ene izmed obeh komisij? Verjetno bo veljalo slednje, saj v slovenski komisiji niti ni bilo imen, ki v svetu filma kaj pomenijo, česar na ne bi mogli trditi za hrvaško komisijo.

Vse kaže, da bodo člani foto-kino kluba osnovne šole Kočevje prodali vseh 10 ur

Darwil, ki jih bodo dobili za nagrado. Kupiti nameravajo namreč kinoprojektor za ozvočene filme, ki velja okoli 4000 din. Seveda bo tega denarja premaio, zato računajo, da jim bosta pomagali še šola in temeljna izobraževalna skupnost. Nekaj denarja pa bodo zaslužili sami z objavljanjem fotografij v časopisih, prodajo fotografij in nagradami na natečajih.

JOZE PRIMC

Še sedemsto mladincev

V novomeški občini so sprejeli v mladinsko organizacijo na dan mladosti nekaj več kot 700 učencev 8. razreda. Novomeške solarje so sprejeli v mladinsko organizacijo v nedeljo, 24. maja na Novi gori, na kraju, kjer je padla Majda Silc, na podružničnih šolah pa so bile osrednje slovesnosti in sprejemi v mladinsko organizacijo v ponedeljek.

TISTI, KI SO DALEČ OD DOMA:

„Živimo v starem dijaškem domu!“

Dijaški domovi imajo veliko družbeno in vzgojno nalogo in bi morali biti vrednoteni tako kot ostala področja vzgoje in izobraževanja

Zadnja leta se širi nezadovoljstvo gojencev dijaških domov, ker si mladi ljudje, ki v večini primerov živijo v nekdanjih samostanskih stavbah, želijo le nekoliko več toplote, zraka, prostora za razvedrilo, domačnosti. Novomeški gojenci dijaškega doma Majde Silc so takole povedali:

JANKO KOSEM iz Sevnice: »Ko sem prvič ugledal domače zidove, me je mrzlo spreletelo. Stara samostanska stavba na Kapitlju, kjer nismo smeli biti živahni, da bi se stranke ne pritoževale. Zdelo se mi je, da sem kot v samostanski celici. Zdal se dobro počutim. Mislim, da uprava doma dobro skrbi za nas. Tudi vzgojiteljice nam rade pomagajo, če se nam zatakne pri učenju. Pozimi je mraz, pa kaj zato, saj imamo odeje!«

IRENA SODEC iz Brežic: »Stanujem v dijaškem domu v Smihelu in ničesar ne pogrešam. Še več: ko se bom poslavljala, mi bo žal, da ne bom nikoli več žive-la v tako veliki družini! Tisti, ki doma ne živijo najboljše in stanujejo v domu,

Idrije: »Ceprav sem daleč od doma, se v Smihelu dobro počutim. Hudo mi je le zato, ker dekleta, ki obiskujemo gostinsko šolo, ne najdemo pravega stika z drugimi gojenkami, ki obiskujejo srednje šole. Podce-rnjujejo nas, kot da smo gostinke manjvredne. V tako številni družbi mladih ljudi, ki živijo pod isto streho, ne bi smelo biti pregraj. Ze zato ne, ker smo istih let.«

FRANCKA RUPNIK iz

Irena Sodec, Janko Kosem in Francka Rupnik

Na pot po Trdinovih stezah

Na koncu stokilometrski poti čaka udeležence pohoda značka »Zlati čevljiček«

Novomeško društvo »Partizani« je tudi letos skupaj z občinsko konferenco ZMS, organiziralo pohod pod naslovom: »Po stezah Trdinovih bajk«. Udeleženci pohoda bodo prehodili peš približno 100 km poti. Akcija je posvečena 25-letnici osvoboditve.

Namen akcije je znan: podatki o telesnih okvarah mladih ljudi, ki jih posredujejo zdravstvene ustanove in naborne komisije mladih, so vse prej kot razveseljivi. Telesnovzgojna organizacija pa želi skrbeti za zdravje in povečanje obrambne in delovne sposobnosti svojih članov. Zato se trudijo, da bi organizirali čimveč zanimivih in koristnih akcij, katerih se bodo

udeleževali mlajši in starejši. V maju in juniju bodo štirje daljši pohodi »Po poteh Trdinovih bajk«. Zanimivi bodo tudi zato, ker jih bodo popestrili s tekmovanji, igrami, kulturnimi prireditvami in pod. Računajo, da bodo pohodili tudi letos tako množični, kot so bili lansko leto, saj so se mladini priključili tudi starejši in celo nekateri slepi občani.

Ob tej priložnosti je »Partizani« izdal ciklostirano glasilo, v katerem so natančno narisane poti, ki jih bodo morali udeleženci pohoda prehoditi. Tisti, ki bodo prehodili vseh 100 km poti, bodo dobili značko »Zlati čevljiček«.

Jeseni pa spet „NAJPOPLOT“

Poslali ste 118 kuponov in takole odločili:

1. »Titanic« — Slaki, 58 kuponov,
2. »Horoskop« — Bele vrane, 18 kuponov,
3. »Dve let in pol« — Slaki, 15 kuponov,
4. »Trla baba lan« — Kornij grupa, 8 glasov,
5. »V domači dolini« — Slaki, 8 kuponov.

Ze v zadnji številki smo vas opozorili, da bo odslej izhajal »Dolenjski list« nekaj mesecev v skrótenem obsegu in bo mladinski kotiček obsegal le še pol strani. Zato smo morali ukiniti rubriko »Najpoplot«, ki ste jo lahko spremljali 19 tednov zaporedoma.

Nekateri ste nam vsak teden poslali izpolnjene kupone in postali ste stari znanci te rubrike. Zahvaljujemo se vam za sodelovanje, čez poletje pa nam, prosimo, napišite svoje predloge, kako bi to rubriko lahko še popestrili.

Ob tej priložnosti pristožno zahvaljujemo novomeškim trgovinam: Mladinski knjigi, Mercatorju in Elektrotehni, ki so nam redno darovale plo-

šče kot nagrado za izžreban-ce.

Ta teden ste poslali 118 kuponov, žreb pa je določil takole:

1. Anica Kostanjšek, Iskra, SENTJERNEJ, dobi ploščo »Hvale vam za vse« — Bele vrane,

2. Slavica Zupančič, Vrh 18, SENTJERNEJ, dobi ploščo »Andelina« — Božidar Mati,

3. Zdenko Mohar, Leskovec 5, KRASKO, dobi ploščo »Trla baba lan« — Kornij grupa.

Plošče so darilo novomeške ELEKTROTEHNE, kjer imajo bogato izbiro različnih plošč.

žje vzgajati kot svoje

«Z odprtimi očmi so ponoči sanjali o svojih materah,» pravi o svojih rejencih Marija Kirn.

«Svoje starše moraš imeti rad že zato, ker so ti dali življenje.»

Ko rejenci odrastejo, odidejo v svet. Tisti, ki so živeli v Kirnovi hiši, se pri teti Mariji pogosto oglašajo. Vesela je, če vidi, da jim gre dobro. Nobene hvaležnosti ne pričakuje, kaj bi jo, saj so dandanes še lastni otroci ne-hvaležni materi ali očetu.

Pred kratkim se je Marija Kirn udeležila ustanovnega občnega zbora slovenskih rejnic v Ljubljani in bila je navdušena nad to zamisljivo.

Da bi imele slovenske rejnice svojo društvo, to bi bilo zelo prav. Skoraj vse žene, ki vzamejo v rejo tuje otroke, ne storijo tega zaradi rejnice. Otroke imajo rade in želijo jim pomagati dotlej, dokler ne odrastejo. Rejnina je smešno nizka. Koliko stane še obleka in obutev. Nihče pa nikoli ne poplača rejnicam skrbi, ko bedijo ob posteljah bolnih otrok, truda, ko jim pomagajo pri učenju, in ljubezni, s katero jih vzgajajo.

MARIJA PADOVAN

Zemlja pretrgala vodovod

Mladina skopala jarek za nov vodovod – Drseča zemlja ogrozila tudi stanovanje rudarjev

Mladinci Salke vasi so v drugi polovici maja izkopali 165 m dolg jarek za nove vodovodne cevi. Tako je dobilo vodo 19 družin, ki so bile že od decembra brez nje, in nekateri obrati kočevskega Rudnika.

Decembra lani je namreč na območju rudnika začela drseti zemlja in je potrgala vodovodne cevi. Novi vodovod poteka ob cesti proti rudniški separaciji, stari pa je bil na drugi strani železniške proge. Drseča zemlja je ogrozila tudi nekaj bližnjih rudarskih stanovanj. Zaradi tega so osem družin že preselili, zadnja pa bodo, ko bo na razpolago stanovanje.

Člani mladinskega aktiva Salke vas, ki so pomagali

ljudem do vode, so v zadnjih mesecih zelo prizadeti. Prav oni so prvi v kočevski občini, ki so ustanovili tudi svoj mladinski klub.

J. P.

Padla z nizkega

Novica o kapitulaciji Italije je prispela v 18. slavonsko brigado dva dni po objavi. Borec, ki je prvi prinesel to novico, je stopil k mitraljezu Matu, pa mu veselo rekel:

«Smrt fasizmu, Mate! Italija je padla!»

«Pa naj padé, tovariš, saj ni z visine!» mu je prav tako peselo in z dalmatinskim ponosom odgovoril Mate.

Skozi teden dni so mladinci in mladinke iz Salke vasi vsak dan po končanem rednem delu prihajali še na prostovoljno delo. 19 družin je zaradi njihove požrtvovalnosti po več mesecih spet dobilo tekočo vodo (Foto: Primc)

Z naših vratov

Znašel se je

Pred kratkim je podjetje KOČEVSKI TISK Kočevje praznovalo 15-letnico obstoja. Ob tej priložnosti so povabili na skromno slovesnost predstavnike občinske skupščine in domačih delovnih organizacij.

Eden izmed gostov je pogledal po mizi in pripomnil:

— Ja, pa kakšne cigarete

«Kenta» bi za tako priložnost tudi lahko dali na mizo.

Direktor KOČEVSKEGA TISKA Janko Novak pa se je hitro znašel:

—Veste, mi smo majhna delovna organizacija in smo računali, da boste kaj tudi s seboj prinesli.

Odslej več omejenih

Na dnevnem redu nedavnega občnega zbora Turističnega društva Kočevje je bila tudi dopolnitev društvenih pravil. Tako upravni odbor posej ne bo štel natančno 15 članov, ampak jih bo lahko od 15 do 21. Dosedanjemu predsedniku društva Karlu Rigljerju se je med razlago o tej spremembi zareklo tako:

— Dolej je upravni odbor imel 15 omejenih članov, v bodoče pa naj bi jih imel od 15 do 21.

Ocena iz prirodo-pisa: ena!

Na dan mladosti se je novomeška mladina zbrala nad Težko vodo, na kraju, kjer je padla Majda Silc. Mladinci so stali na travniku, nekateri pa se ni smilila niti zelena pšenica, ki je pogrnala že dokaj visoko. Taborniki iz čete porečanov, ki so stali v vrsti pred spominsko ploščo, so hoteli opozoriti mladince na škodo, ki jo delajo, zato je eden med njimi zaklical jantnu, ki je stal v pšenici:

«Ti, poslušaj, zakaj pa stojiš sredi koruze?»

Z lokalnim vlakom iz Rusije

Na dan mladosti so v restavraciji Breg sedeli za mizo predsednik občinske skupščine Novo mesto Franci Kuhar, sekretar občinskega komiteja ZK Boris Gabrič in predsednik občinske konference SZDL Franci Beg. Tema njihovega razgovora je bila Sovjetska zveza, odkoder so se vrnili pred nekaj dnevi. Šalili so se na račun Francija Bega, ki je edini med njimi moral plačati carino za nekaj drobnih malenkosti, ki so jih tankaj kupili, češ da so naša cariniki že izvohal, kdo je »švercer«. Beg se je branil, Niko Padetski, ki jim je sedel nasproti, pa je Begu takole svetloval:

«Če hočeš švercati' čez mejo, se moraš peljati z lokalnim vlakom. Taki potniki so manj sumljivi.»

«Ze, že, ga je zavrnil Franci Beg, »ampak iz Rusije se ne moreš pripeljati z lokalnim vlakom!»

Nekdo ni pismen

Pri avtobusni postaji SAP v Kočevju smo zvedeli, da so dobili račun za plačilo elektrike za svojo garazo v Osilnici, na katerem je pisalo, da so v obdobju od 20. marca letos porabili 283 kilovatih ur elektrike in da se je števec elektrike zavrtel od številke 7695 na 7978. Številkam niso verjeli in so II. mača poslali svoje-ša sprovednika Ivana Hudo-bivnika, naj odčita števec. Sprovednik je ugotovil, da je tona dne kazal števec le 7678, kar nomeni da bi moralo ELEKTRO podjetju SAP celo vrniti nekaj denarja. Vse kaže, da nekdo ni prav odčital števca ali pa da ni pismen. Pri SAP trdijo, da se oni niso zmotili.

Zakaj (ne) bi želeli biti stonoge?

(AFORIZMI)

- NEMEC: Za parade!
- SRB: Za solo kolo!
- FAKIR: Da bi mogel vse življenje stati na eni nogi — seveda na žebiju!
- PIJANEC: Ravnotežja ne gre zanemariti!
- VREMENOSLOVEC: Trganje v nogah je bolj zanesljivo kot vsaka naprava!
- NAVJIJAC: V preigravanju je mojster!
- PSIHATER: Stonoga trpijo za nogomanijo!
- DEKLE: Če moškimi bi ugodile, za ceno petdesetih parov čevljev ne bi se zmenile!
- ZEPAR: Kjer je noga, je tudi žep. In kakšna gneča!
- KACA (ZAVIST): Stonoga je srečnejša od mene. Ima noge in lahko z višine opazuje okolico.
- DLAKOCEPEC: Kje je poudarek? Na sto ali na nogah?
- MODNI KREATOR: Za mini krila prilika je fina!
- DIKTATOR: Učinkoviteje teptal bi državljanska prava!
- UMETNIK: Vožnja s kolesom po barvah in platnu, ph, to je škart — toda s 100 nogami gotovo ustvaril bi PEDE-ART!
- SALJIVEC: Šalil bi se na račun svoje glave!
- SOFER: Bolje slaba vožnja kot domišljava hoja!
- MLAD VOJAK: Morda bi me spoznal za delno nespo-sobnega!
- TREZEN: Nisem pijan, da bi stonogo vikal!
- MAZOHIST: Da noge bi trgali mi sadist!
- ROUSSEAU: Jaz zdavnaj že predlagal sem: vrnimo se k naravi!
- NABORNA KOMISIJA: Platfus na levi petindvajseti eks-pozituri!
- ZNACAJ: Jaz ne spreminjam svojih dveh stališč!
- NOVINARSKA RACA: Operacija siamske dvestonoge!
- MILIONIK: Če glavo izgubi nesrečno, anarhiji kos ne bomo večno!
- MESCAN: Kako se tej živali reče, ki s svojo dlako teče?
- ASOCIACIJA: Sto veslačev na galeji!
- OPISNO: Na stebrovju spet se marmor sivi, na nogovju arhistrav gibljivi!
- ANGAZIRANO: Za slona treba močnih nog ne mnogo, za vrsto to pa komaj zadostuje — sto!
- NA SPLOŠNO: Stonoge so postopači med živalmi!

- MOTO: Ahilova peta stonoge je glava!
- SATIRA: Stopili bi mi na prste, metal polena pod noge!
- OBVESTILO: Tovarna na skupinskem dopustu!
- STATUS QUO: »Rezervne dele!» — stonogice so peke.
- PRAKTIONO: Kadar stonoga rotira, noge samo položaje menjajo.
- VOLITVE: Stoodstotna udeležba. V samoupravno telo je bila spet izvoljena (edina) glava iz prejšnjega leta.
- NATANCNO: Kadar stonoga stoji, preklinja hojo ali pa stavka!
- NOTORNO: Iz reže leze 100 problemov.
- NENADOMESTLJIV: Nihče ni nenadomestljiv!
- OBLAST: Glej me s profila, boš videl, da sem sila!
- ETATIST: Ena glava sredi nog postava!
- PLAZILEC: Kdo ve, kam vse prilezel bil — Se v privatni socializem!
- Noga res ni pravi mehanizem, saj stara moda, nova moda biti je — stonoga!
- TISKARSKI SKRAT: Ker je stonogi zakrnelo nekaj nog, je napravila seminar (samomor)!
- LAZNIVEC: Videl sem reorganizirano stonogo z desetimi nogami!
- SAMOGOVOR: Glede na število nog bi pričakoval večjo hitrost. Morda se ji pa zato nikamor ne mudi, ker ji ugaja prehodno ozemlje!
- RESIGNIRANO: Če stonogi odgriznejo nekaj nog, je to slišati strašno, videti pa nič!
- NAMIG: Kdo je videl šepati stonogo, ki je izločila iz pro-meta kakšno nogo?!
- FRAZER: S čvrstimi koraki stopa naproti svetlejši špranji!
- NAUK: Noge niso nikoli podvomile v glavo. Privedla jih je v špranjo.
- UGANKA: Pri hoji stoodstotna udeležba je samo v utvari. V resnici več vodilnih nog pri glavi ne hodi vedno vštiric z ostalimi nogami, le miga z njimi — a pomaga glavi; lebdijo v zraku — surogat tipalk jim je v naravi.

So zadnje tudi izrodile se noge. Pri tolikšnem številu čudno ni, da nekaj jih na lovorikah svojih spi ter delu drugih zakrni; to nujno je, saj vendar za zasluge gre, ljudje!

A delovne noge? To vedet' — beri časnike!

JOZAFAT

(Honorar 100 din)

700 pevcev na reviji

Za letošnjo revijo šolskih pevskih zborov v Brežicah je bil pobudnik glasbeni odbor obč. sveta Zveze kult.-prosvetnih organizacij. Na njej je nastopilo šest otroških in šest mladinskih zborov. Predzadnje srečanje mladih pevcev je bilo pred tremi leti v Globokem.

»Razpišimo nagrado!«

Turistično društvo v Globokem bo hitro pomnožilo svoje članstvo, če bo sprejelo predlog za delitev nagrad. Dobil naj bi jo tisti, ki bo med delovnim časom prvi našel mesarja. Ne bo mu treba daleč od mesnice, samo dobro se bo moral ozirati naokoli. Če pa se bo pošteno razhudil, bo mož pri sosedu prisluhnil in jo sam primahal v lokal.

Zlata lira za mlade glasbenike

Nišja glasbena šola v Brežicah je letos prvič nagradila najboljše učence zaključnih razredov z ZLATO LIRO. Za šolsko leto 1968/69 jo je prejel učenec oddelka za harmoniko Srečko Zore. Za šolsko leto 1970/71 so podelili tri ZLATE LIRE, in sicer: učenki 6. razreda klavirskega oddelka Irena Stajerjevič, učenki 6. razreda oddelka za kitaro Dafni Bulovčevi in učenki 6. razreda klavirskega oddelka Mihelci Lapuhovi.

RADIO BREŽICE

PETEK, 20. MAJA: 16.00-16.10 — Napoved programa in poročila. 16.10-16.25 — Nove plošče RTB. 16.25-16.40 — Reportažni zapis z ekskurzije Društva kjičgovodij po Avstriji, Švici in Italiji. 16.40-16.50 — NAJ POP LOT — najraje jih poslušate. 16.50-17.10 — Obvestila in reklame. 17.10-18.00 — Glasbena oddaja Izbrali ste sami.

NEDELJA, 31. MAJA: 10.30 — Domače zanimivosti — Poročila — seje občinske skupščine Krško — Ob razgrnitvi urbanističnih programov v Brežicah — razgovor — Za naše kmetovalce — Jože Verstovšek: Pogodbeni reja pohancev, praščev, govodi in proizvodnja jaje — z reportažo — Minute z Ivanko Krašovec — Iz naših krajevnih skupnosti — Obisk v Artičah — Obvestila, reklame in spored kinematograf. 12.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 2. JUNJA: 16.00-16.15 — Napoved programa in srečanje z ansambлом Ota Roma. 16.15-17.15 — Poročila — Novo v knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov — 17.15-18.00 — Iz zbirke naših diskofilov.

V maju 15.000 kopalcev

V olimpijskem bazenu v Cateških Toplicah so ta mesec našli 15.000 obiskovalcev. To je precej manj, kot so predvidevali, ker je vreme preveč aprilsko. Kopalcišče so za sezono na novo opremili z ležalnimi deskami, pa tudi drevje so zasadili, da bo čez leta več sence.

NOVO V BREŽICAH

■ **KMETIJSKI KOMBINAT** IZ ZALCA vozi še dober teden napredaj jabolka iz svoje hladilnice. Kupcem jih prodaja kar z gajbicami vred. Za eno gajbico, v kateri je povprečno 20 do 22 kilogramov jabolka, zahteva prodajalec 20 dinarjev. Minuli teden so jih Brežičani kupili štir kamione. Dnevno jih prodaja kombinat po raznih krajih Slovenije blizu sedem vagonov.

■ **NA CATEZU** so pred nedavnim dobili asfalt na cesti skoz vas. Krajevna skupnost si je že dolgo prizadevala, da bi se domačini in tuje, ki prihajajo v ta kraj, znebili nadležnega prahu. Letos bo vas dobila tudi novo trgovino in prostore za sestajanje, ki so jih že leta pogrešali.

■ **KDO SO ČLANI** IZVRŠNEGA ODBORA. V novi izvršni odbor je občinska konferenca Socialistične zveze izvolila tele člane: Mimico Avsec, Antona Bačkoviča, Miha

Ekipe prve pomoči iz Brežic na tekmovanju. V letošnji zimi se je v brežiški občini usposobilo šest ekip. Jeseni bodo nadaljevali izobraževanje po tistih krajevnih skupnostih, ki v minuli sezoni niso prišle na vrsto. Foto: Jožica Teppey

V BREGANSKEM SELU GRADIJO VODOVOD

Denar si pravičneje razdelimo

Predlog za nova merila pri delitvi sredstev za krajevne skupnosti

Prebivalci Breganskega sela že nekaj mesecev pridno gradijo vodovod. Če bo šlo vse po sreči, se bodo sredi vročega poletja že odžejali z vodo iz hladnega gozdnega izvira.

Prisluhnilo najprej Lojzetu Zokalju, predsedniku vodovodnega odbora za Bregansko selo. Takole je opisal potek njihove velike delovne akcije:

— Krampa za vodovod smo prvič zasadili v zemljo 4. februarja letos. Takrat je bila še zima in nas je pri delu zelo ovirala. Kopalni smo predvsem ob sobotah in nedeljah, kmetje pa tudi med tednom. Odbor za gradnjo vodovoda smo ustanovili že tedaj, ko so se odločili za vodovod na Jesenicah. Ker se nismo mogli zediniti glede prispevka, so naš oni prehiteli. Da bi prišli do vode s čim manjšimi stroški, smo zaprosili za priključek na tovarniški vodovod v Bregani. Vložili smo dve pismeni vloži, toda zaman. Ni nam preostalo drugega kot odločitev za dražjo možnost. Zdaj imamo dva glavna voda: prvi oskrbuje 15 hiš in meri 800 metrov, drugi speljan za 40 hiš in je dolg 750 metrov. Prispevek smo si enakomerno razdelili. Za štiri hiše na hrvaški strani bomo speljali vodovod celo čez Bregano.

— Ste že kaj seštevali stroške?

— Seveda smo jih — se je oglasil Stanko Vovk, blagajnik vodovodnega odbora.

Predračun za material znaša 120 tisoč dinarjev, celotno vrednost vodovoda pa cenimo najmanj na 180 tisočakov. Sprva smo računali po tisoč din prispevka na hišo, toda to ne bo zadostovalo. Udeležbo na hišo bomo povečali na 2 tisoč dinarjev, število ur pa od 150 na 200. Občinska skupščina nam je dodelila samo 4000 dinarjev. Računali smo na večjo vsoto, zato smo razočarani.

— Do kdaj boste končali to veliko delo?

— Do 4. julija, če pa ne bomo redno dobili materiala, se bo vse skupaj zavleklo. Pohiteli bomo, kolikor bo v naših močeh. Malo odmora smo si privoščili ta čas, ko so ljudje orali na polju. Zdaj bomo spet vsi prišli za delo.

— Hvala lepa. Bo to dovolj za zapis v listu?

— Samo še to bi rad pripomnil, da razdeljevanje denarja po krajevnih skupnostih v naši občini ni pravil-

Če je sila, pomagajo tuji ljudje

Prijatelji mladine v Globokem pomagajo reševati socialne zadeve

Društvo prijateljev mladine v Globokem šteje 172 članov in si je s svojo delovnostjo pridobilo v kraju velik ugled. Brez njegovega sodelovanja ne mine noben pomembnejši dogodek.

Njegovo delo je na kratko opisala predsednica Anica Kežmanova. Povedala je, da so pred kratkim razposlali staršem vprašalnike za letovanje otrok v Savudriji. Lani je prebilo počitnice ob morju 31 šolarjev iz njihovega okoliša. Letos se prav tako nadejajo dobrega odziva. Društvo bo prispevalo za letovanje 175 tisočakov. V tem znesku so vključeni: nagrada za četrto mesto v tekmovanju, ki ga je občinska zveza prijateljev mladine razpisala za vsa društva, izkupiček od zabav in članarina.

Društvo skrbi redno tudi za založenost šolske kuhinje. Ozimnico pomagajo pripravljati matere učencev. Pri tem so se tokrat posebno izkazale Marija Suler, Lidija Strgar, Marija Mihev, Pepca Zivič in Darinka Sušterič. Pri prirejanju raznih sejmov, pusto-

vanj in drugih prireditvev članice prav tako zavzeto pomagajo.

Društvo vključuje tudi komisije za reševanje socialnih zadev. Učiteljice opozorijo odbor, kateri otroci nimajo urejenih razmer, in potem se

vedno nadeje članice, ki so jim pripravljene pomagati. Če je treba, vzamejo otroka, ki ga zadene nesreča tudi na kosilo. Pred odhodom na počitnice v Savudrijo zbirajo obleke za letovanje. Tisti šolarji, ki so letovanja najbolj potrebni, dostikrat nimajo najnujnejšega perila. Zato morajo na podeželju vedno razmišljati o tem, da otroke pravočasno oskrbijo s potrebnimi obleko.

Za letošnji dan mladosti so v Globokem organizirali podeljevanje Kajuhovih bralnih značk. Lani je prejelo značke 19 šolarjev, letos pa si jo je prislužilo 14 otrok. Društvo se trudi, da bi pritegnilo najboljše izpolnilo svoj delovni načrt, da bi pritegnilo čim več staršev in pomagalo mladim z najrazličnejšimi akcijami.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Antonija Korene iz Zigarskega vrha — Ernesta, Teresija Svajger iz Križ — Branislava, Veronika Pinterič iz Cundrova — Dušana, Ana Javeršek iz Kunsperka — Roberta, Erna Rožman iz Arnovih sel — dečka, Jožica Cizelj iz Loč — Roberta, Jožica Lendaro iz Sevnice — dečka, Anica Novoselec iz Kraja Gornjega — Antona, Antonija Kene iz Globokega — dečka, Albina Kolman iz Metnega vrha — Zvonka, Otilija Rebersak iz Arneskega — Ingrid, Ljudmila Božič iz Brežic — Sando in Amalija Čizmešija iz Movra — deklico. — Čestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Marija Juričko, gospodinja iz Kunsperka, je padla z voza in si poškodovala glavo; Dragutin Ivekovič, delavec iz Mihanovič dolca, je padel s traktorja in si poškodoval levo nogo; Marija Radanovič, gospodinja iz Malega Obreza, je padla na dvorišču in si poškodovala desno nogo; Mija Pašleka, delavca iz Kačkovca, je nekdo poškodoval po obrazu; Anton Molan, vajenec iz Arnovih sel, je padel z motorjem in si poškodoval desno roko in nogo; Jožetu Vrešku, kmetu iz Razborja, je padla na glavo deska in mu jo poškodovala.

O Slov. primorju

Učenci 4. in 5. razredov v Cerkljah ob Krki so minuli teden poslušali predavanje o Primorskem in njenih znamenitostih. Stanko Skočir je otrokom pónazoril opis Slovenkega primorja z lepimi posnetki krajev od Treto do Tolminskega in Jadrana.

Mladi so pripravljeni

Približno 30 mladih ljudi je v brežiški občini pripravljeno za vstop v Zvezo komunistov. Bilo jih je še več, pa jih od tega marsikdaj odvračajo predsodki staršev, zlasti na podeželju. O obnavljanju članstva so doslej razpravljale vse organizacije in sklenile mladini na široko odprta vrata v Zvezo komunistov.

Jeseni ukinitvev treh šol?

Svet za šolstvo, prosveto in kulturo je na nedeljni seji razpravjal o obstoju podružničnih šol. Skopice in Mrzlava vas.

Analiza za omenjene šole kaže, da vpis upada in da z ukinitvijo katerokoli od njih ne bi nastale posebne težave. Prostora za otroke iz teh šol bi dovolj v novi osnovni šoli v Brežicah, ki je grajena za tisoč otrok. Vanjo se nameravajo preseliti v začetku šolskega leta 1971.

Seveda pa bi morali v primeru ukinitve zagotoviti učencem reden prevoz v šolo in domov. Za otroke bi prešolanje pomenilo spremembo na bolje, saj bi bili na popolni osnovni šoli deležni normalnega pouka. Do sedaj so se šolali v kombiniranih oddelkih in bili zaradi tega za marsikaj prikrajšani.

Člani sveta za šolstvo so

predlagali občinski skupščini naj na onaj izmed prihodnjih sej razpravljajo o ukinitvi podružničnih šol, naj razmotri možnost za prevoz teh otrok in razpravljajo tudi o preureditvi osnovne šole v Brežicah v prihodnosti. Če ova vnošolskih otrok iz brežiške občine. To bi se dalo urediti, če bo imela temeljna izobraževalna skupnost na voljo nekaj sredstev za te namene.

Pomoč za gradnjo vodovoda

V Kapelah so dobili za gradnjo vodovoda 8.000 din, v Sromljah 34.000 din, na Dobenu rini 7.000 din, na Dobenu 24.000 din, na Bojsnem 8.000 din, v Velikih Malencah 4.000 din, v Dednji vasi 10.000, v Pavlari vasi 2.000, na Bleskem 4.000, v Breganskem selu 4.000 in v Gazičah 12.000 din.

Dan pred dnevom jugoslovanskega vojnega letalstva so v Brežicah slovesno odprli na novo zgrajeni dom JLA. V goste so povabili predstavnike družbenopolitičnega življenja iz vseh posavskih občin. (Foto: Jožica Teppey)

Trgovsko podjetje KRKA iz Brežic vabi cenjene potrošnike na ogled letne zaloge blaga za ženske in moške obleke, perila ter konfekcije v postovalnici

POSTREŽBA in IZBIRA v Brežicah.

Razveselili vas bomo s modnimi vzorci. Pridite in prepričajte se.

BREŽIŠKE VESTI

Ogreti za razvoj turizma

Pogovor s predsednikom turističnega društva v Kostanjevici Viljemom Punčuhom

risti spoznali, kaj je pri nas zanimivega in kaj je vredno ogleda.

— Premalo ležiš vas tare, slišim. Ali boste glede tega, kaj napredovali?

— »Gostiln in gostišč je sicer vedno več, a v njih ni prenočišč in tudi tam, kjer jih imajo, niso sodobno opremljena. Zda je naše edino upanje grad, vendar je potreben temeljite obnove. Turizem bi zadiral s polnimi pljuči, če bi v gradu uredili hotel. Je nekaj možnosti, da bi pri teh načrtih pomagali Svicarji. Odkrili smo tudi, nekaj izvirov tople vode na Dobah, treba bo pogledati, če bi lahko zgradili bazen. Ker je pozim: dovolj možnosti za smučanje, bi Kostanjevica, če bi načrte uresničili, zares postala turistično mesto.« J. SPLICHAL

O turizmu in o turistični povezavi z nadvse živahno kulturno dejavnostjo v Dolenjskih Benetkah, kot radi pravijo Kostanjevici, je precej govora. O tem, kakšne so možnosti, pove predsednik turističnega društva Viljem Punčuh tako:

»Zares imamo odlične možnosti za razvoj turizma: ribolov, lov, Studena jama, za katero računamo, da bo elektrificirana do sredine poletja in da bo takrat lahko sprejela prve turiste, pa naravna kopalnica ob Krki, grad, Fortna viva in množica drugih kulturnih prireditev — vse to bi lahko privabilo veliko več turistov, kot jih privablja zdaj.«

— In kaj bi morali storiti?

»Vsekakor bi morali dobiti turistično biro, vsaj za sezono. Izletniki in turisti prihajajo, ne znajdejo se in sprašujejo, kam in kako. Letos nameravamo bolj svečano urediti mesto, kupili smo 18 stariških hiš, še 20 pa je naročenih. Z njimi bomo razvitali mestni otok in hkrati poudarili romantičnost mesta. Bolje bo, ko bo napeljan vodovod, radi bi pomagali pri turističnih kreditih za urejanje tujskih sob. Izdali bomo prolekt Kostanjevica. To bo pravzaprav leksikon v malem, iz katerega bodo tu-

Kmalu koledar treh sosed

V kratkem bo izšel koledar in vodič za Posavje. Izdal ga bo koordinacijski odbor za turizem v posavskih občinah, ki mu predseduje Peter Markovič iz Krškega.

Ta odbor je že od vsega začetka zastavljal svoje delo. Povezal je interese sevnjske, krške in brežiške občine za privabljanje turistov na to območje in za medsebojno obiskovanje kulturnih, športnih, zabavnih in drugih prireditev.

Člani odbora so navezali sodelovanje z družbenimi in političnimi organizacijami, pri čemer so našli na dobro razumevanje. Nad zamisljivo o izdaji koledarja pomembnejših prireditev in vodičev za Posavje so se navdušili v vseh občinah. Zda bo vsaj sosed videl, kaj se dogaja pri sosedu, razen tega pa bodo turistični biroji lahko ponudili tujcem kratek opis zanimivosti in pomembnejših dogodkov v pokrajini.

Odbor bo nudil pomoč turističnim društvom in občinskim turističnim zvezam. Sprejel je pester program. V njem je med drugim omenjeno sodelovanje pri snemanju turističnega filma o Posavju, ki naj bi zagledal beli dan v letih 1971 in 1972. Dosedanje delo kaže, da bo treba razviti vsestransko povezovanje turističnih gospodarskih organizacij, zlasti recepcijskih služb v posavskih občinah. Začetek torej veliko obeta.

Industrija gradbenega materiala SAVA iz Krškega izdeluje v svojem obratu v Drnovem razen zidnih blokov tudi drogove za elektrogospodarstvo (Foto: M. Vesel)

Kdor nima za plače, naj le propade

Sindikat se ne zadovoljuje s povprečnim prikazovanjem prejemkov

Delovne organizacije, ki plačujejo svojim delavcem manj kot 700 dinarjev na mesec, po mnenju občinskega sindikalnega sveta v Krškem niso sposobne za življenje.

Zivotarjenja ne kaže podpirati, zato je sindikat priporočil povečanje najnižjih osebnih dohodkov na 700 dinarjev. Uresničevanje tega priporočila prepušča samoupravnemu dogovoru v okviru občinskih meja.

Občinski sindikalni svet je skupščini ponovno predlagal ustanovitev sklada za odpiranje novih delovnih mest. Ustno je bil že nekajkrat izrečen, vendar se ni od tedaj še nič premaknilo. Sosedje v Brežicah so ga že zdavnaj uzakonili, v Krškem pa ne more tako zlahka prodrati.

Morda bi bila kaka druga možnost zbiranja denarja za te namene boljša, toda do sedaj drugih predlogov ni bilo.

Od občinske skupščine zahteva sindikat nova merila za financiranje splošnih družbenih potreb. Z dosedanjim načinom združevanja sredstev sindikalni delavci niso zadovoljni in menijo, da bi bilo tu treba marsikaj spremeniti. Predvsem je treba napraviti nepristranska merila za prispevanje v skupno blagajno. Dogaja se, da so predstavniki občinske skupščine, pa tudi družbeno-politični delavci marsikdaj v neprijetnem položaju, ko tako rekoč prosijo za denar. Kadar je v podjetju kaj narobe, se oglašijo skoraj s slabo vestjo in deležni so številnih očitkov, češ za denar smo bili pa dobri.

Naslednja pripomba, ki jo je sindikat posredoval krški skupščini, zahteva prikazovanje osebnih dohodkov. Sindikat se ne zadovoljuje več s povprečji. Takšne slike samo zamegljujejo. V prihodnje naj bi skupščina prikazovala kvečjemu povprečja osebnih

Koliko za grad?

Za obnovo kostanjevkega gradu pričakujejo letos iz občinskega proračuna 28.000 dinarjev. Lanskih sredstev je ostalo še 107.000 din, medtem ko naj bi se nateklo iz republiški virov 500 tisočakov.

Storitvena obrt čez deset let

Na jutrišnji seji občinske skupščine v Krškem se bo razprava vrtila predvsem okoli programa za razvoj storitvene obrti v občini do 1980. leta. Načrt prikazuje trenutno stanje v obrti, gibanje prebivalstva v naslednjem desetletju, stanovanjsko gradnjo, opremljenost gospodinjstev s tehničnimi pripomočki in porast avtomobilov. To daje osnovo za načrtovanje potreb v storitvenih panogah in odpiranje novih dejavnosti.

RAZGLAS

OBČINSKA SKUPŠČINA KRŠKO

obvešča občane, hišne svete in delovne organizacije, da bodo

TABLICE hišnih števil za mesto Krško izdajali od 1. junija do 31. avgusta 1970

v splošni pisarni občinske skupščine, soba št. 1 ob glavnem vhodu levo, ob ponedeljkih, sredah in petkih od 7. do 15. ure.

Cena tablice je 5 dinarjev in se plača ob prevzemu. Hišni sveti in delovne organizacije lahko prevzamejo tablice hišnih števil z naročilnico in naknadnim plačilom.

Za območja izven mesta Krško bodo tablice hišnih števil izdajali v istem roku kot za mesto Krško, vendar na sedežih krajevnih uradov.

Veliko krvodajalcev v Krškem in na Senovem

V organizaciji občinskega odbora Rdečega križa v Krškem in s pomočjo občinskega sindikalnega sveta je bila 22. maja v Krškem in na Senovem krvodajalska akcija, ki se je je udeležilo 574 občanov. V Krškem je bilo 350 krvodajalcev iz 25 podeljnih organizacij, na Senovem pa je dalo kri 224 občanov. Največ krvodajalcev je bilo iz vrst dijakov TSS, iz tovarne celuloze, Kovinarske, Splošnega obrtnega podjetja, iz Brestanice, Senovega in Zdoler rudnika Senovo. Letošnja akcija je občutno presešla lansko, občinski odbor Rdečega križa pa nam namerava v jeseni organizirati še eno krvodajalsko akcijo. — Z. S.

Dvojna oddaljenost

Krška občina ima precej obratov, katerih matična podjetja imajo sedež v drugih krajih. Ta oddaljenost se marsikje čuti tudi pri samoupravnem odločanju. Kljub temu da te enote ustvarjajo, niso vedno deležne tega, kar si prislužijo. To velja predvsem za vlaganja v stanovanjsko izgradnjo in druge oblike družbenega standarda. Občinski sindikalni svet je na zadnji seji obravnaval te stvari in predlagal, naj bi v prihodnje matične organizacije prispevale ustrezen delež za potrebe delavcev svojih obratov.

Lahko bi bilo bolj poceni

Na Planini bo 4. julija srečanje Gorjanskega bataljona. Do takrat bomo dobili ceno. Zanj bomo potrebovali veliko gramoz. Tukašnji odbornik je predlagal občinski komisiji za ureditev dovozne poti do stare, izrabljene gramoznice. Komisija je sprejela njegov predlog, čeravno sem prepričan, da ni bil najboljši. Sam sem namreč predlagal, da bi uporabili raje material iz gramoznice med Planino in Trebelnikom, ki je komaj kilometer oddaljena od vasi. Buldožer je kljub vsemu začel delati pot proti Homu. Se le ko je bila pot narejena, so ugotovili, da tam ni primerne materiala za ceno. To je veljalo precej denarja, koristi za skupnost pa ni bilo. Odbornik je dobil pot do vinograda. Komisiji se čudim, da se ni odločila za cenejši predlog, saj bi človek to upravičeno pričakoval od nje.

JOZE TURK, Planina

V soboto zaseda sindikat

Za soboto, 29. maja, je v Krškem sklican občni zbor občinskega sindikalnega sveta. Predsednik Edo Komečar bo v referatu nanašal nekatere značilnosti gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini, poročilo o 2-letnem delu pa so delegati sprejeli po pošti. Za razpravo bo torej dovolj snovi.

Razstava in koncert na gradu

Na gradu Brestanici bodo 7. junija odprli razstavo z naslovom TALCI 1941—1945. Prireja jo Muzej narodne osvoboditve iz Maribora. Za isti dan je napovedan tudi koncert pevskega zbora iz Brestanice v počastitev 25-letnice ustanovitve zbora.

KRŠKE NOVICE

- ZA 33,3 ODT. POD PLANINO. V tovarni papirja so v 4 mesecih t. l. izvozili nad 4.000 celuloze in papirja. Računali so, da bo izvoz v tem času dosegel preko 6.000 ton. Predvidevanja so torej izpolnili le s 67,6 odstotka. V istem obdobju minulega leta so prodali na tuje mnogo več izdelkov, kar 7.200 ton.
- OBISK ARBORETUMA. 7. junija bo Hortikulturno društvo organiziralo za svoje člane ogled arboretuma v Volčjem potoku pri Kamniku. Udeleženci bodo potovali z avtobusom. Prijave sprejema cvetličar Korjn, za člane društva v Celulozi pa tovariš Viktor Zemljak.
- NADZOR NAD GRADNJO NOVE SOLE v Krškem je občinska skupščina zaupala projektivnemu biroju Region iz Brežic. O tem je sklepala na zadnji seji.
- NADZOR NAD GRADNJO NOVE SOLE v Krškem je občinska skupščina zaupala projektivnemu biroju Region iz Brežic. O tem je sklepala na zadnji seji.
- V OBČINSKI UPRAVI so vpeljali novo mesto vodje priprav teritorialne obrambe. Na to mesto je skupščina imenovala tovariš Slavka Stribarja.
- JUTRI DOPOLNE bodo odborniki razpravljali o predlogu sveta za gospodarstvo in finance, da bi skupščina najela posojilo za gradnjo vodovoda in kanalizacije v Kostanjevici. Kredit bodo zaprosili pri Dolenjski banki in hranilnici. Kostanjevici so sami že pokazali veliko dobre volje za zbiranjem samoprispevka občanov in z obsejnim načrti za razvoj turizma, ki pa brez zdrave pitne vode ni mogoče.
- ZAVOD ZA KOMUNALNO DEJAVNOST V KRŠKEM bo letos postavil mrliško vežo na krškem pokopališču. Pomagal bo tudi pri napeljavi vodovodnega omrežja v naseljih Drnovo, Brega, Mrtvica, Vihre, Gorica, Jelše, Veliki Podlog in Trška gora.
- V SKLAD ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA se steka dotacija iz proračuna, prispevek AGROKOMBINATA, dohodek od prodanih zemljišč splošnega ljudskega premoženja in dohodek od gramozov. Letos se bo nateklo okoli 155.000 din. Denar bodo porabili za preševanje, za kmetijsko pospeševalno službo in za kredite od kmetijstva.

Občinska konferenca SZDL Krško vabi vse aktiviste OF Slovenskega naroda, naj se udeležijo

ZBORA AKTIVISTOV OF V DOLENJSKIH TOPLICAH, ki bo 7. junija 1970.

Vse aktiviste OF prosimo, da se prijavijo svoji krajevni organizaciji SZDL ali krajevnemu odboru ZB NOV najpozneje do 1. junija 1970.

Odhodi avtobusov 7. junija 1970:

- iz Podbočja — gostilna Kerin ob 7. uri zjutraj
- iz Kostanjevica — krajevni urad ob 7.15
- iz Senovega — garaže rudnika ob 7. uri
- iz Brestanice — »Pod lipa« ob 7.15
- iz Krškega — hotel »Sremič«, ob 7. uri
- iz Leskoveca — gasilski dom ob 7.15
- iz Smednika — za udeležence z Rake ob 7.30

Prevoz iz Dol do Krškega bo preskrbljen do odhoda avtobusa ob 7. uri.

Avtobusni prevoz je brezplačen za vse aktiviste OF. Prijavite se pravočasno. Odhod avtobusov iz Dolenjskih Toplic bo po dogovoru.

Istovrstno vabimo tudi vse druge občane, da se prijavijo v Dolenjskih Toplicah in na Bazi 20 udeležijo v čim večjem številu.

SZDL Krško
Občinska konferenca

Brezhibna mobilizacija

Ocena po vaji: poskusna mobilizacija je pokazala, kako hitro je mogoče zbrati prebivalstvo

Čeprav so bili poprej temeljiti pripravljani sestanki odborov za splošni ljudski odpor in vodij enot civilne zaščite, je bila večina mobilizirancev v noči od sobote na nedeljo pošteno presenečena, ko so jih sredi noči prebudili kurirji.

Poskusna mobilizacija je zajela okoli tisoč prebivalcev trebanjske občine, od moških do žena in mladincev, ki so se zbrali v rekordnem času, tako da so bili v zgodnji akciji. Mobilizacija je denjih jutranjih urah že naredila brezhibno, pravočasno so se ji odzvali vsi poklicani vmes celo bolniki z mavčnim ovojem na nogah.

Enote, ki so bile zbrane po krajevnih skupnostih, so imele na zbornih mestih predavanja o delovanju in nalogah teritorialne obrambe in civilne zaščite v miru, v pripravljenosti na vojno in ob naravnih nesrečah, ki lahko prizadenejo prebivalstvo. Udeleženci so poslušali tudi

predavanja o političnem položaju v svetu.

Organizatorji vaje so v četrtek preučili celotno vajo, ki je pokazala, da so naši ljudje pripravljeni in sposobni naglo posredovati, če bi kdo napadel našo domovino.

M. L.

Zbiranje oblačil v treh krajih

Kot povsod v Sloveniji bo tudi v trebanjski občini 28. maja nabiralna akcija, v kateri bodo člani Rdečega križa zbirali obleko in obutev. Po sklepu občinskega odbora RK bodo zbiralne akcije samo v treh večjih občinskih središčih: Trebnjem, Mokronogu in na Mirni. Odbor poziva predvsem mlajše člane organizacije, naj sodelujejo v tej dobrodelni akciji.

Znova izvoljen Janko Oven

Na prvi seji novoizvoljenega občinskega odbora Zveze združenih borcev NOV so za predsednika znova izvolili Janka Ovna. Za tajnika so na novo izbrali Staneta Prijateljca, izvolili pa so tudi šest komisij. Komisijo za socialne in stanovanjske zadeve članov organizacije bo vodil Anton Praznik, komisijo za gojenje tradicij NOB pa Stane Prijatelj. Na seji so sprejeli tudi poslovnik, ki ga organizacija doslej ni imela.

Štrunert: dogovor za cesto

Štrunert mora čimprej dobiti asfaltno povezavo s cesto Trebnje-Slovenska vas, je bil sklep zadnjega zborna volivcev v tem kraju. Po predračunu bi asfaltiranje ceste stalo 780.000 dinarjev. Inicijativni odbor, ki ga vodi Peter Zgonc, je predvidel, da bi kmetovalci, delavci in uročojenci plačevali od davčnih osnov, osebnih dohodkov in pokojnin po dva odstotka, obrtniki pa štiri odstotke. V treh letih bi na ta način zbrali 270.000 dinarjev, kar bo še vedno premalo in bodo za pomoč zaprosili še podjetja, občinsko skupščino in rojake v zamejstvu, krajevna skupnost pa bo, če bo potrebno, zaprosila še za pomoč.

Ogled razstave na Brniku

Okoli 100 članov občinskega združenja rezervnih vojaških starešin iz Trebnjega si je v soboto ogledalo letalsko razstavo na Brniku. Na poti nazaj so udeleženci obiskali nekdanjo belogardiščno postojanko Sv. Urh pri Ljubljani in so se seznanili z njeno zgodovino.

M. LEGAN

DROBNE Z MIRNE

■ **KRAJEVNI PRAZNIK.** Mirna se pripravlja na praznovanje krajevnega praznika, ki bo 6. junija. Bazen pod gradom je skorajda že nared, okoli njega lepšajo okoli in urejajo parkirni prostor, park, sanitarije ter dohodno cesto. Prav bi bilo, da bi tudi prebivalci kraja čimprej poskrbeli za lepšo okolico svojih domov.

■ **MIRENSKA »SNEGULJICA«.** Pod vodstvom tovarišice Videčnikove je mladinski aktiv osnovne šole pripravil igrice »Sneguljica«, s katero bodo gostovali tudi v Mokronogu in Trebnjem.

■ **REGULACIJA POTOKA.** Regulacijska dela na Mirni zadnje čase lepo napredujejo. Mirenčani želijo, da bi bila še letos odpravljena tako imenovana gmajna sredi Mirne, z grmovjem in plevelom prerašena neurejena struga potoka pod mirenskim mostom.

■ **DOKAJ MAJHNO ZANIMANJE.** Za nov zasidalni okoliš na Mirni ni posebnega zanimanja. K temu je verjetno pripomogla prepočasna in preveč dolgovarna priprava zasidalnega okoliša, zaradi česar se je več interesentov raje odločilo za gradnjo hiše drugje.

■ **ASFALT DO DVORANE KINA.** Krajevna skupnost bo do praznika asfaltirala pot od glavne ceste do kino dvorane. Ta kos po-

ti je bil zelo slab in je ob slabem vremenu voda nanasala na asfalt cestno blato. Ob asfaltiranju bodo obnovili tudi kanalizacijo.

■ **OCISČEN RIBNIK.** Ribiška družina »Heraj Maroke iz Sevnice je v sodelovanju z ribiči mirenskega pododborja izpraznila ribnik v Prelesju, ker so se v njem preveč zaredile kuke. Odlovljene kuke so vložili v ribnik Štrit pri Buški, krape (drstnice) pa deloma v ribnik v Sevnici, deloma pa v Kot pri Mirni. Tako očiščen ribnik so spet napolnili z vodo in vanj vložili 1.400 mladice — krapov. Ribnik Prelesje bo v letu 1971 še sposoben za športni ribolov.

■ **ZGODAJ OD DOMA.** Delavci, vajenci in dijaki, ki se vozijo jutraj z vlakom, morajo zelo zgodaj od doma. Lansko jesen je krajevna skupnost Mirna zaprosila železniško transportno podjetje, naj prilagodi vozni red, vendar do danes še ni spremembe.

■ **DOSTOP DO VSAKE VASI.** Svet krajevne skupnosti se je odločil, da bo s pomočjo vaščanov usposobil vsako pot tako, da se bo mogoče v vsako vas pripeljati z avtomobilom. Če bo na voljo denar, bo krajevna skupnost postavila tudi občinske cestarje, ki bo skrbel za vzdrževanje teh poti.

D. P.

POSVET NA PASNIKU. Od leve proti desni: sodelavka ljubljanskega kmetijskega zavoda inž. Mira Bižal, lastnik kmetije Andrej Kržič, vodja proizvodnega okoliša Mokronog Ivan Vovk in inž. Miha Krhin, kmetijski referent. (Foto: M. L.)

PRVA KMETIJA, KI SE BO POVSEM PREUSMERILA V REJO KRAV

Poskusiti drugače, kot je oče

Andrej Kržič govori: »Zaenkrat moram reči, da je to res dobra stvar!«

Dolga bo še pot do cilja, dolga in težavna. Strokovnjaki so izračunali, da bomo v prihodnjih desetletjih ob družbenih mlečnih farmah potrebovali v Sloveniji še najmanj deset tisoč v pridelovanju mleka usmerjenih kmetij, ki bodo redile po 15 do 30 krav. V trebanjski občini nastaja šele prva taka kmetija, ki naj bi z zgledom pritegnila še druge, vsaj tiste, ki bi kmetije lahko preusmerili, pa zdaj dvomijo in so nezaupljivi do novotarj, »ki jih ni počel moj oče, pa smo vseeno živeli.«

Andrej Kržič iz Hrastovce je ta mož, ki je prvi pripravljen poslušati nasvete o preusmeritvi kmetije, ki je prvi napeljal električnega pastirja, povečal čredo krav, zmanjšal njive, posadil silažno koruzo, ki bo naposled kupi napravo za prevetrovanje napol suhe krme, molzni stroj in še kaj, kar bo olajšalo delo na kmetiji.

Kaj prinese pravilno organizirana paša v predeljenih kosi pašnika, tako imenovanih črednikih, kjer se v določeni zaporedju menjata kravji gobec in kosa, Andrej sprva sam ni verjel, kar mu je govoril kmetijski tehnik Vovk iz KZ Trebnje. Svojege presečenja ne more skriti: »Prej smo namočili 28 litrov, zdaj pa že 60 litrov na dan. Clovek ne bi mislil, kaj zmore paša. Nič manj pa ni vredno to, da se je zelo zmanjšalo delo v hlevu, manj bo treba kositi, manj spravljati seno, manj bo izgub s krmom. Doslej moram reči, da je to, kar smo začeli, sila dobra stvar.« Inž. Mira Bižal iz ljubljanskega kmetijskega zavoda je natančno izračunala, kaj je za kmetijo bolj donosno, česa naj se Kržičevi oprimejo, da bo sin kasneje rad prevzel kmetijo in da mu ne bo žal, da ni šel za bratom ali sestro v mesto.

Domacija ima 13,5 ha kmetijske zemlje in precej gozda, svet je na srečo ves okoli

doma in gospodarskih posojil, kar je izrazita prednost te kmetije. Prav zaradi tega je ne bo težko preusmeriti v rejo krav, pašo in pašnokosni način gošpodarjenja na travnatem svetu.

Z gnojenjem, ki daje na izčrpanih pašnikih in travnikih, (ki so stoletja »redili« njive) presenetljive uspehe, bo mogoče rejo zelo povečati. V načrtu o preureditvi je izračunano, da bo Kržičeva zemlja lahko redila 12 krav molznic, 4 plemenske telice, 2 konja in prašiče za domačo uporabo, razen tega pa bo pridelovala še krompir za prodajo in nekatere pridelke za dom. Mleko, krompir, teleta in prodaja starih krav bo po izračunih vrgla kmetiji v letu 1973 že čez 60.000 novih dinarjev dohodka, vsi izdatki skupaj pa ne bodo dosegli 30.000 tisočakov.

Najbrž bo kdo, ki pozna kmetijo, hitro rekel: »Kržič lahko, ima zemljo okoli hiše, ima veliko gospodarsko poslopje, ki ga bo še malo preuredil, in ga vse skupaj ne bo veliko stalo.« Res je to, res pa je tudi, da so v občini še druge možnosti za take preusmeritve, čeprav bodo malo dražje ali bolj zahtevne. Zato pa je v občini kmetijski sklad, zadruga in ljudje, ki se spoznajo na to stroko in ki skupno lahko marsikaj spremenijo.

M. LEGAN

Ponikve: brizgalna za 60-letnico

Delo v gasilskem društvu na Ponikvah je znova začelo. Društvo je pred kratkim za 20.000 dinarjev kupilo novo motorno brizgalno, za katero so ljudje prispevali denar ali pa les, nekaj pa so imeli še iz izkopička vesele iz prejšnjih let. Pomoč so obljubile tudi delovne organizacije, kot na primer Kemoprema 1.000 dinarjev. Ustanovili so tudi desetino mladih gasilcev, ki bodo ob 60-letnici društva 5. julija prikazali delovanje brizgalne. Skupini najbolj prizadevnih mladih gasilcev bo društvo omogočilo tudi gasilsko šolanje.

Z. G.

Naš vsakdanji kruh . . .

V petek zgodaj jutraj so trebanjske gospodinjice dolgo časa zaman čakale na kruh iz novomeske pekarnice. Ob določenem času ga niso pripeljali, čeprav je podjetje »Zlota« zagotovilo, da se z ukinitvijo trebanjske pekarnice ne bo nič spremenilo. Tisti, ki so ukinitvi peko kruha, bi morali slišati razgovor med čakajočimi: »Kaj bo šele pozimi! Če gre za druge manj važne stvari, nas vabijo na sestanke in sprašujejo za mnenje, ko ore za vsakdanji kruh, naredijo brez nas. Sem vedela, da bo tako, ko Trebanjci ne bodo več jedli svojega kruha.«

Okoli 250 učencev sedmih razredov osnovnih šol trebanjske občine je v nedeljo stopilo v vrste članov mladinske organizacije. Ob tej priložnosti je bilo v Trebnjem več športnih prireditev, mladinskim mentorjem in zaslužnim mladincem pa so podelili priznanja. V čast praznovanja je bila v sejni sobi razstava mladinskih likovnih del, na kateri so sodelovali mladinci iz vse Dolenjske. Na sliki: predsednik občinske konference ZMS Lojze Rataje govori pred sprejemom (Foto: Legan)

TREBANJSKE NOVICE

INKOP za cesto

Na nedavnem zboru volivcev v INKOP so glasovali tudi za uvedbo samopriskevka za soudeležbo pri posodobitvi ceste Kočevje-Brod na Kolpi. Velika večina članov kolektiva je glasovala za uvedbo samopriskevka, le 3 so bili proti, 4 pa so se glasovanja vzdržali. Na zboru so izbrali za kandidata za bodočo občinsko odbornico Anico Dombi iz KOVINARJA. Prav zato, ker morajo v kratkem izvoliti novega odbornika, so v KOVINARJU in INKOP imeli zbor volivcev nekaj dni prej kot v ostalih volilnih enotah, kjer so se začeli 25. maja. Zbori bodo zaključeni 20. junija, na vseh pa bodo glasovali o predlogu za uvedbo samopriskevka za posodobitve ceste do Broda na Kolpi.

Mislimo na zimo

V Banji Loki nimata drževalcev snega na trgovini ne šola. Sneg s streh pozimi ogroža vozila, ki parkirajo v bližini, in mimoideče občane. Čeprav se bliža šele poletje, bi bilo prav, da bi lastniki oziroma upravljavci teh stavb poskrbeli, da bi dobile zadrževalce snega. Vsekakor bo to delo lažje opraviti poleti, v lepem vremenu, kot jeseni ali pozimi.

Poslanca v Kočevju

Nedavnega sestanka temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje sta se udeležila tudi zvezni poslanec kulturno-prosvetnega zbora Ludvik Zajc iz Ljubljane in republiški poslanec kulturno-prosvetnega zbora Dušan Lavrič iz Ribnice. Na sestanku so razpravljali predvsem o težavah pri sofinanciranju vzgoje in izobraževanja

Priznanja TD Kočevje

Za uspešno delo na področju turizma v občini Kočevje so dobila na nedavnem občnem zboru Turističnega društva pismena priznanja naslednja društva, delovne organizacije in posamezniki iz občine Kočevje: Avto-moto društvo, Filatelistično društvo Foto-kino klub, Gozdni obrat Združenega KGP, Jamarški klub, Likovni salon, Občinska lovška zveza, Planinsko društvo, Pokrajinski muzej, Ribiška družina, Šahovski klub, TVD Partizan, uprava gojitvenih površin »Roga«, gostinsko podjetje Restavracija, gostinsko podjetje Hotel Pugled, Andrej Arko, Lea Oražem, Katka Štajdohar in dolgoletni predsednik TD Karel Rzigler, ki ga je Turistično društvo za njegovo nesebično in uspešno delo v društvu nagradilo še s sliko slikarja Godca in ročno uro.

DROBNE IZ KOČEVJA

VELIKO SE JE ŽE GOVORILLO in pisalo o otroških igriščih, a je žal ostalo le pri besedah. Celotno nasprotje. Do sedaj urejene zelenice v mestu pa tudi sprehajališča v Gaju se spreminjajo v igrišča. Vse je potopejano in propadeno z ravnimi bližnjicami, da ni podobno ne zelenicam ne otroškim igriščem. Popolnoma rastunljivo je, da gre otrok na travo, ker drugam — razen na cesto — ne more. Ob tem odrasli kritiziramo, da so bili otroci včasih čisto drugače vzgojeni, da si jih včasih lahko za uspešni in podobno, ima pa ta svetska tudi drugo stran. Včasih so bile matice doma, danes so v službah in otroci so propadli sami sebi. Včasih so bili na službenih mestih ljudje, ki so se zavedali dolžnosti in odgovornosti, danes jih — vsaj kar se tiče otroških igrišč — ni. Minilo bo že pol leta in spot ni nič narajenega. Ali smo res tako nesmojni ali pa nam je za otroke tako malo mar?

MAVRAHI SO PRICELI RASTI tako, ko je nastopilo malo lepše in toplejše vreme. Ljudje, ki vedo za ugodna mesta za rast mavrahov, jih pridno nabirajo in si s tem popestrijo domači jedilnik. Moče je bilo dovolj, zato lahko pričakujemo vsaj še 14 dni dobro boro mavrahov. Nabirali so jih prišli celo izletniki iz Ljubljane.

ZA TELEVIZIJSKE ODDAJE košarkarskega prvenstva iz dvorane Tivoli je bilo tudi v Kočevju presenetljivo veliko zanimanja.

Razstavljeni načrti za vrtec

Samo še do sobote, 30. maja, bodo vsak dan od 17. do 19. ure v mali dvorani množičnih organizacij v Kočevju razstavljeni idejni načrti in makete za novo otroško varstveno ustanovo (vrtec). Prvo in drugo fazo vrtca bodo začeli graditi že letos pozno jeseni ali najkasneje prihodnjo pomlad in ju dogradili do jeseni 1971. Ta dela bodo veljala okoli 3,4 milijone din, vrtec pa bo stal med Cesto na stadion in Rinžo. Obiskovalci razstave naj v knjigo vtisov na razstavi napišejo svoje pripombe, mnenja in predloge o novem vrtcu.

Protest upokoencev

Na občnem zboru društva upokoencev v Kočevju, ki je bil pred kratkim, so upokoenci razpravljali o svojih društvenih zadevah, zavzeli pa so se tudi za posodobitve ceste Kočevje-Brod na Kolpi in za uvedbo samopriskevka za sofinanciranje teh del. Razen tega so poslali sekretariatu za zunanje zadeve protestno pismo proti ameriški razširjanju vojne v Kambodžo.

kako ne bi dal potem za svojo cesto?"

»Med vojno in ko je bilo težko, smo mi pomagali drugim, zdaj pa naj oni nam, da bomo dobili cesto« — Če ne bo kmalu ceste, se bomo še mi izselili« — »Vsaj cesto naj dobijo, če doslej niso dobili ničesar«

Tudi ta teden nadaljujemo s anketo o tem, kaj menijo prebivalci kočevske občine o posodobitvi ceste Kočevje-Brod na Kolpi, o koristih, ki jih bo prinesla, in kaj menijo o uvedbi samopriskevka za posodobitve te ceste.

Matija Jakšič, uslužbenec Združenega KGP iz Slavskega laza: Naši domačini, ki so zaposleni v Kočevju in tam stanujejo, po službi postopajo po mestu. Če bomo dobili dobro cesto, bodo lahko stanovali doma in popoldne se kaj pridelali. Na stotine ljudi, ki so zdaj na visokih položajih, nam je med vojno govorilo, da us bomo nikoli pozabljeni. Pa smo! Za kočevsko šolo sem tri leta plačeval samopriskevke, čeprav sem star in nimam otrok, kako ne bi zdaj plačeval za svojo cesto? Hočem javno glasovanje! Ko je bilo drugim težko, smo mi pomagali, zdaj pa naj tudi drugi. Če

smo se skupaj borili, bomo tudi s skupnimi močmi pomagali graditi cesto!

Viktor Šega, Matija Jakšič, Miha Klarič, Cveto Turk (na sliki) in drugi trdijo, da mora biti cesta proti Brodu na Kolpi čimprej posodobljena, za kar so pripravljeni tudi prispevati (Foto: Primc)

Viktor Šega, kmetijski tehnik, Kočevje: V vseh povojnih letih nismo nič dali temu koncu, pa naj dobi vsaj cesto! Ti kraji izumirajo. Hiše so prazne, zemlja neobdelana, ljudje se izseljujejo. Cesta bi vse to popravila, ustavila, izboljšala.

Prepričan sem, da se bo nekaj domačinov vrnilo domov, ko bo zgrajena cesta. Saj turisti ne bi prihajali sem in poleti postavljali šotorov, če ne bi bilo ob Kolpi lepo. Če bi morali sami graditi cesto, bi bilo grdo, tistih 10 odstotkov vrednosti pa smo dolžni prispevati sami. Če bo boljša cesta, se bo tudi prevoz mleka pocenil za okoli 5 par pri litru, se pravi, da bo kmet za mleko lahko dobil več.

Miha Klarič, upokojenec, Krkovo: Na več sestankih smo že zahtevali, da je treba urediti to cesto. Colnarski klanec je zdaj nevaren. Lani pozimi je bila cesta zaprta 19 dni in otroci niso mogli v šolo. Jaz moram vzdrževati še otroke in bi težko plačeval samopriskevke. Vendar bomo dali primerno, vsi enako. Koliko bomo dali, pa se bomo pogovorili na sestanku.

Tone Cetinski, gostilničar, Nova sela: Vsi smo za cesto. Če je ne bo kmalu, potem tudi mi nimamo tukaj več kaj iskati. Prometa ni. Tudi jaz sem pripravljen plačati. Doslej se ni še nihče oglašil, da bi bil proti.

Cveto Turk, delavec, Stalcerji: Naša stran je zapuščena. Čas bi že bil, da bi dobili boljšo cesto. Zdaj pa še s te, slabe, včasih cestarje poberejo. Čimprej je treba cesto asfaltirati. Samopriskevke smo pripravljene plačevati. Tistih 15 din od vsakih 1000 din ni veliko.

J. Primc

PRESEDNIK OBČINE KOČEVJE MIRO HEGLER O CESTI

Boljša cesta pomeni tudi boljši standard

V občino bo pripeljala turiste in denar — Pomagala bo odpreti nova delovna mesta in zaposliti ljudi, tudi mlade ženske, ki zdaj težko dobe delo

V teh dneh so se v kočevski občini začeli zbori volivcev, na katerih se občani odločajo za uvedbo samopriskevka za posodobitve ceste Kočevje-Brod na Kolpi ali proti njemu. Zbori bodo zaključeni 20. junija. Obiskali smo predsednika občinske skupščine Mira Heglerja in mu zastavili nekaj vprašanj o cesti in samopriskevku.

Zakaj je posodobitve ceste za občino in vsakega posameznega občana tako pomembno?

»Brez dobrih prometnih zvez naše gospodarstvo ne more hitro napredovati. Razen tega so nekatere naše delovne organizacije (AVTO, Združeno KGP, HOTEL PUGLED) lani pokazale še posebno zanimanje za razvoj turizma in odpiranje turističnih objektov. Brez dobre ceste ta podjetja svojih načrtov ne bodo mogla uresničiti. Cesta pa ne bo ugod-

MIRO HEGLER

no vplivala le na turizem, ampak tudi na promet v trgovini, obrti, gostinstvu in drugod. Zaposlilo se bo lahko še več, posebno mladih žensk, za katere je danes težko najti delo. Če bo pritekalo več denarja v občino, pa bo imel večje dohodke tudi občinski proračun. To pomeni, da bo na razpolago več denarja za reševanje mnogih zadev v občini, posebno za urejanje raznih komunalnih naprav v mestu in na podeželju, za kar vedno manjka denarja.»

Zakaj je potreben naš prispevek za posodobitve te ceste? Ne bi bila zanjo dolžna prispevati le republika?

»V osnutku republiškega načrta izgradnje cest od leta 1971 do 1975, ki bo sprejet septembra letos, je predvideno, da bodo za posodobitve cest prispevale tudi občine, in sicer vsako leto okoli 20 milijonov (novih) dinarjev. Potrebe po sodobnih cestah so v vsej republiki tako velike, da jih sam republiški cestni sklad ne bo mogel rešiti. Slišal sem, da bodo celo za posodobitve ceste na Kozjanskem prispevale občine, na območju katerih leži Kozjansko. Zbrale bodo 5 milijonov din. Ze ustaljena dolgoletna praksa je, da republika daje denar za posodobitve cest na tistih območjih, kjer prispevajo zraven tudi občine oziroma občani.»

Naši občani so bolj ali manj organizirano doslej predlagali, da bi uvedli samopriskevke razen za cesto še za plavalni bazen v Kočevju, za novi otroški vrtec in še za nekatere zadeve. Zakaj so se odborniki odločili, da dajo prednost cesti?

»Bazen, otroški vrtec in podobne komunalne naprave ni dovolj le zgraditi, ampak jih je treba tudi vzdrževati, se pravi, da bomo morali zanje kasneje vsako leto nameniti obšutne vsote denarja iz občinskega proračuna ali drugod. Prepričani pa smo, da bo cesta prinašala v občino denar, zato smo se odločili najprej zanjo. Ko bo v občini dotekalo več denarja, bomo lažje zadovoljili tudi ostale potrebe in želje občanov. Povedati pa moram, da tudi na komunalne objekte v občini nismo pozabili. Tako je že izdelan idejni načrt za novo varstveno ustanovo, ki bo v teh dneh javno razstavljen, da bodo občani lahko dali nanj pripombe. Naročili smo tudi izdelavo glavnega načrta za vrtec.«

Slišati je različne vesti o tem, kateri občani ne bodo dolžni plačevati samopriskevka, če bo uveden. Katere skupine občanov so to?

»Samopriskevka ne bodo plačevali občani, ki imajo na mesec osebne dohodke in pokojnine manjše od 600 din. Nadalje ne bo treba plačevati samopriskevka od socialnih podpor, invalidnin, priznavalnin, otroškega dodatka, nadomestila osebne dohodke za čas bolezni, pomoči za opremo novorojenčkov in drugih dohodkov socialnega značaja, dohodkov iz zdravstvenega varstva, vajenskih nagrad in štipendij. Obstaja tudi predlog, da bi bili samopriskevka oproščeni še občani, ki imajo osebne dohodke pod 800 din, njihova družina pa šteje 3 člane ali več, zasluž pa le eden.«

Želite ob zaključku razgovora občanom še kaj povedati?

»Prepričan sem, da se naši občani zavedajo, da sedanja akcija ni ne lahka ne

preprosta. Kot vedno doslej bodo tudi tokrat pokazali svojo pripadnost domačemu kraju, kjer žive in ustvarjajo. Vsak bo denar težko prispeval, saj bo šel iz njegovega žepa. Vsi pa se moramo zavedati, da bomo vse, kar bomo dali, zelo hitro dobili v takt ali drugačni obliki povrnjeno, saj bo nova cesta v našo občino pripeljala več ljudi, turistov, ki bodo tu pustili nekaj denarja. Menim, da je velika večina občanov prepričana, da je naša akcija upravičena.«

JOZE PRIMC

Če želite

odgovor ali naslov iz malih oglasov nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par.

UPRAVA LISTA

Odlikovanci AMZ Slovenije

Z zlatim častnim znakom AMZ Slovenije so bili pred kratkim odlikovani naslednji člani Avto-moto društva Kočevje: Franc Ciglic, Jože Benčina, Bruno Ciglič, Alojz Henčvar, Franc Jarc, Anton Križ, Jaka Lavriša, Stane Levstek, Jože Novak, Julij Plut, Alojz Petek, Peter Šobar, Matija Delac, Jože Delac, Anton Gašparac, Viktor Ožura in inž. Janez Trošt; Lado Gašparac pa je dobil zlato plaketo AMZ Slovenije za izredne zasluge. Takih plaket je bilo letos za vso Slovenijo podeljenih le 32.

AMD Kočevje pa je na svoji nedavni letni skupščini podelilo v znak priznanja kipe akademskega kiparja Staneta Jarma naslednjim posameznikom in društvom, ki so posebno služili za razvoj AMD Kočevje: Lado Koščku, Miru Heglerju, Stanku Levstiku, inž. Janezu Troštu, Francu Cvetanu, Alojzu Zokalju, Jaki Lavriši, Brunu Cigliču in AMD Brežice. Ob tej priložnosti je AMD Brežice podelilo kočevskemu AMD tudi posebno pismeno priznanje za uspešno sodelovanje z njihovim društvom.

Na nedavni letni skupščini AMD Kočevje so podelili tudi odlikovanja in priznanja posameznikom in društvom, ki so za razvoj AMD Kočevje najbolj zaslužni. (Foto: Brus)

Dragatuš: praznik v naravi

Pionirji dragatuške šole so imeli prvo slovesnost v počastitev dneva mladosti že 22. maja, ko so imeli pionirsko konferenco, kjer je starešinski svet poročal o dosedanjem delu, obravnavali pa so tudi načrt pionirskega dela za letošnje obdobje. Praznik mladosti so praznovali 25. maja v naravi s pestrim kulturnim sporedom. Obenem so učence 7. razredov sprejeli v mladinsko organizacijo, učenci prvih razredov pa so postali podmladkarji RK. Po svečanosti so priredili izlet h grobu neznanega partizana, od koder so poslali tudi čestitko predsedniku Titu.

Dobra gasilska vaja v Kotu

Prostovoljno gasilsko društvo iz Kote pri Semiču je pred kratkim organiziralo gasilsko vajo, v kateri je sodelovalo tudi precej mladincev. Iz bližnjega studenca so potegnili 364 m cevi, ki so napolnile vse cisterne pri Roku, pripravljene za popravilo pokopališča, pri katerem sodelujejo občani iz več vasi. Vsako gospodinjstvo mora za obnovo pokopališča prispevati en delovni dan ali pa plačati 80 din nadomestila. Dobro sodelovanje med odborom za popravilo pokopališča in gasilci pa bo pripomoglo, da bodo dela hitreje opravljena.

J. H.

Izvoljen Etbin Černe

Na nedavnem občnem zboru Turističnega društva v Crnomlju je bilo več kot 30 ljudi. Po poročilu o možnostih razvoja turizma v mestu in o poslovanju turističnega biroja so izvolili nov upravni in nadzorni odbor. Za predsednika so izvolili Etbina Čereta, upokojenca iz Crnomlja, ki ima veliko izkušenj s turističnim delom. Na občnem zboru je predstavnik Dolenjske turistične zveze Niko Paulič predvajal dva barvna filma.

Računi za pesek

Za popravilo pokopališča pri Roku so napeljali precej peska, namenjenega gradnji obzidja nekateri občani pa so ga kar jemali za svoje grobove. S kupa je zmanjkalo okoli 3 kubike peska in nihče ni uprshal, če ga lahko vzame. Verjetno bo marsikdo presenečen, ko bo dobil račun za pesek naknadno, kajti gradbeni odbor je sklenil skupno lastnino skrbno čupati.

—1

ČRNOMALJSKI DROBIR

100 SE JIH VOZI NA DELO — Okoli 100 prebivalcev črnomaljske občine se vsak dan vozi na delo drugam. Lani se je vozilo v metliško tovarno BETI 75 delavcev, pretežno žensk, 25 ljudi pa se vozil v službo v razna metliška podjetja in tudi v Novo mesto.

NAJVEČ JE GOZDA — Občina Crnomelj ima 48.903 hektarov površin, od tega je obdelovalne zemlje samo 6546 hektarov, travnikov in pašnikov je skoro 15.000 hektarov, nekaj nad 2000 hektarov je nerodovitnih površin, gozdovi pa obsegajo kar 25.265 hektarov ali 52 odstotkov površin celotne občine.

PRITOŽBE NA TV PROGRAM — Zaradi slabega delovanja TV pretvornika na Mirni gori se Crnomalci, pa tudi drugi Belokranjci vedno pritožujejo. Slika na ekranu je pri ljubljanskem programu malokdaj čista, razen tega drugega programa sploh ne morejo gledati. Ob predvideni podražitvi televizijske naročnine je

Pretrgati verigo dosedanje prakse, sicer...

Dosedanja priporočila organizacij in občinske skupščine o spremenjeni kadrovske politiki so bila kot Blažev žegen — Vsi se strinjajo, nihče pa ne zaorje v ledino — Pred kratkim 6 novih sklepov!

V zadnjih treh letih je bila kadrovska problematika v črnomaljski občini predmet razprav že na občinski konferenci SZDL, v občinski skupščini ter v Zvezi komunistov. Kljub sprejetim priporočilom pa je ostalo dejstvo, da je v tem času odšlo iz občine 23 strokovnjakov z visoko šolo, pridobili pa so jih samo 18.

Zadnja kadrovska analiza, ki so jo obravnavali odborniki občinske skupščine, vsebuje dovolj podatkov o zares hudi problematiki na tem področju. Zaposlovanje bi moralo hitreje napredovati, saj je črnomaljska občina glede tega že zdaj precej pod slovenskim povprečjem. Medtem ko je v Sloveniji zaposlenih 30,7 odst. prebivalcev, jih je v črnomaljski občini komaj 21,9 odst. Odseljevanje naglo narašča. Leta 1967 se je odselilo 7 ljudi, leta 1968 že 176 občanov, lani kar 224 ljudi. Poleg tega vse večji obseg zajema časno izseljevanje v tujino. Primerjava med letom 1967, ko je šlo na delo 196 občanov, in lani, ko je šlo na tuje 341 ljudi, vse pove.

Posebno poglavje v kadrovske stiske predstavlja menjavanje službe ali zapustitev dela. Iz Rudnika je

lani odšlo 49 odstotkov zaposlenih, v Beltu je zapustilo delo 53 odstotkov delavcev, v obratu IMV pa 28 odstotkov zaposlenih. Od skupno 724 domačinov, ki so v zadnjih treh letih našli službo v tujini, je 157 kvalificiranih delavcev, in mojstrov, teh pa doma močno primanjkuje.

V 7 gospodarskih organizacijah, ki predstavljajo industrijo, je zaposlenih 2.143 ljudi. Od tega je samo 22 ljudi s fakultetno izobrazbo, 17 z višjo šolo, 84 s srednjo šolo, 93 z nepopolno srednjo izobrazbo, 91 visoko kvalificiranih delavcev, 449 kvalificiranih, 106 polkvalificiranih in polovica vseh (1.281) nekvalificiranih.

Kako naj se ob taki kadrovske zasedbi krepiti gospodarska rast občine? Kdo bo uresničeval razvojne programe podjetij, da bi lahko za-

poslovali novo delovno silo? Vsekakor samo pridni in po naravi sposobni ljudje ne bodo mogli tega opraviti brez solanih strokovnjakov.

Odborniki so v zvezi s tem sprejeli novo priporočilo, ki obsega šest sklepov.

1. Takoj ustanoviti sklad za štipendiranje v občini, da bi že jeseni podeljevali štipendije nadarjenim in socialno ogroženim dijakom ter študentom.

2. Občinska skupščina zahteva od delovnih organizacij, naj okrepijo kadrovske službe (zdaj jo imata le Belt in Iskra), ki bodo načrtno spremljale delo študenta sko-

Prebivalci 35 hiš zelo požrtvovalno gradijo cesto med Sodevci in Radenci, dolgo 3,5 km. Do zdaj je vsaka hiša že opravila 4 dni težkega dela, saj je teren skalnat in nevaren. S pomočjo kompresorja in minerca črnomaljske komunale, ki ju plačujejo s samopriskevkom, so navrtali že toliko lukenj, da so porabili več kot 2000 kg streliva. (Foto: Ria Bačar)

Bo Prelesje ostalo zaprto?

Turistični dom v Prelesju ob Kolpi je letos se zaprt in vse kaže, da bo pri tem tudi ostalo. Zaenkrat ni nikogar, ki bi hotel v sobodno urejeni turistični postojanki odpreti gostilno. Gostje, ki ob nedeljah zaidejo v lepo dolino, se temu precej čudijo. Turistična sekcija v Starem trgu si sicer prizadeva najti gostinca, da bi vsaj čez poletje prevzel oskrbo.

Slavje na Preloki

Podružnično šolo na Preloki so pred kratkim obiskali člani Zveze borcev NOV in člani kolektiva tovarne karoserij Avtomontaža iz Ljubljane. Domačini so goste, ki so se pripeljali z avtobusom, tako lepo sprejeli, da so bili na moč presenečeni nad gostoljubnostjo oddaljene belokranjske vasi. Učiteljica Marija Starešinič je Ljubljance seznanila s sedanjimi razmerami v vasi, nakar so Preločani pripravili kulturni program, gostje pa so šoli podarili lepa knjižna darila in denarno pomoč. Prav tako so denarno podprli krajevno organizacijo ZZB, Preloške učence in nastopajoče v programu so povabili na obisk v Ljubljano, katerega se domačini že zdaj iskreno veselijo. Ljubljanci so bili z vsem zadovoljni, kritizirali pa so le eno stvar: slabo cesto. F. P.

Branka Jurca na Vinici

Letos je na viniški osemletki tekmovalo za Zupančičevo in Cicibanovo bralno značko kar 247 učencev. Zlato značko je zaslužilo 41 učencev in diplomu 13 solarjev. Srebrno značko je prejelo 30 učencev in diplomu 18 učencev. Največ jih je do bilo bronasto značko — 50 učencev in 21. Med cicibanji jih je 62 osvojilo bralno značko in 12 učencev diplomu. Na šoli so pred kratkim organizirali svečano podelitev bralnih značk. Ob tej priložnosti so imeli v gosteh Branko Jurca, pisateljico in urednico Cicibana. F. P.

Vedno velika izbira ženskih, moških in fantovskih oblek, blaga za ženske poletne obleke, kamgarnov in diolenov, perila in pletenin pri

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

Stari trg praznuje

Krajevni praznik bodo v Starem trgu počastili v nedeljo, 31. maja. Čeprav je obletnica na fašistično postojanko dan pozneje. Za praznik bo šolska mladina pripravila na prostem spored s pevskimi točkami, recitacijami in folkloro, gostovala pa bo tudi godba na pihala iz Crnomlja. Veseli del slavja se bo odvil po polodnevni pri turisticnem domu v Prelesju.

Z 11 avtobusi v Toplice

Na zbor aktivistov v Dol. Toplice bo iz črnomaljske občine odpotovalo več kot 1000 ljudi. Občinska konferenca SZDL je zanje organizirala prevoz z 11 avtobusi, veliko pa jih bo šlo tudi z osebnimi avtomobili.

„Ni več ljudi ne živali“

Peter Mihelič iz Starega trga je med vojno za las ušel smrti — Danes kar dobro živi, ni pa zadovoljen s tem, kar se dogaja na vasi

Nedvomno je Miheličeva hiša v trgu najlepša. Nova, obdana z lepim vrtom in priznana na pogled, bi morala dati gospodarju samo zadovoljstvo, pa ni tako. Peter Mihelič, upokojeni pismonoša in predsednik vaske borčevske organizacije, pravi:

Poljanska dolina izumira. Se po vojni nas je bilo 3500, zdaj je komaj nad 1000 Poljancev. V naših krajih ni več mladine, majhnih otrok pa sploh ne. Na področju obeh poljanskih matičnih uradov se je letos rodil en otrok. V naši dolini ni več ljudi ne živali. Samo jeline in divje prašiče imamo. Ti nam popasejo, kar starci posadimo.

Krajji so lepi, trg prijazen, zakaj tako bežijo v svet?

Za zaslužkom. Če bi imeli v kraju možnost zaposlitve, bi se odseljevanje nehalo in tudi tisti, ki so že odšli, bi se vrnili.

Ko smo v Butalovi gostilni takole modrovali o žalostni usodi Starega trga, so možaki povedali tudi, kako so kot partizani trg napadali 1. junija 1942, ko je bila v vasi fašistična postojanka.

Partizanskih dogodivščin je vedel vsak na kupe, Mihelič pa je pravil tudi, ka-

ko je pri Mirni za las ušel smrti:

Trije smo šli v patroljo proti Sentrupertu. Med potjo smo dali v neko hišo kuhat meso, da bi ga nazaj grede pojedli. Ženske pa so nas zdale. Ko smo se vračali, je v pšenici poleg ceste čakalo 80 do zob oboroženih domobrancev. Žive so nas hoteli, sicer bi nas lahko pobili. Pokalo je kot na sodni dan. Ranjen sem bil v roko in nogo. Po eni nogi sem skakal vse do Mirne, tovariša pa sta me krila. Enemu od njiju je že blizu Mirne srce odpovedalo, a je v zadnjem hipu prišlo na pomoč 12 naših. Tako smo se vsi tirije rešili. Na Mirni sem klical znane žene in dekleta, da bi mi pomagale, a so same cvilele in zbežale. Bil sem krvav kot Kristus. Ko so mi dali ogledalo, sam sebe nisem spoznal. Končno so me ženske spoznale in obvezale. Sem pa ostal invalid. Težjega dela nisem več zmožen. Malo se približam okoli hiše, delam v organizacijah in z možaki kakšno rečem. Pa kaj! Kadar se sestanemo, zmeraj govorimo o istem: da je škoda Starega trga, ki je tako lep in prijazen, pa bo vsak čas izumrl.

R. B.

NOVICE
črnomaljske komunale

„Zaenkrat kar dobro stojimo“

Jože Žlogar iz Ravnac je na suhorskem koncu eden najbolj zavzetih za napredek. Pravi pa, da bi težko živel, če ne bi imel znancev

Na sejah skupščine Metlika se tovariš Žlogar kot odbornik često oglašja, zanimalo pa me je, kako svojo odborniško dolžnost opravlja na terenu.

Zmeraj, kadar imajo ljudje težave, se obračajo name. Poleti zaradi suše, sicer zaradi skupnih akcij in del. Sodelujem še v krajevni skupnosti in kot predsednik krajevne organizacije ZVB NOV na Hrastju, razen tega vodim odbor za popravilo pokopališča.

Kako ocenjujete sedanji položaj kmetijstva?

V naših vaseh obdelamo vsak pedenj zemlje, vidimo pa, da je okoli Metlike precej dobre zemlje v pušči, ker ljudje odhajajo v mesta. Kmet ima slabe možnosti za prodajo pridelkov. Na suhorskem koncu smo predvsem vinogradniki, toda trte so izrabljene, pridelka ni veliko in gre slabo v prodajo. Jaz imam na srečo znance direktorje v raznih krajih in tem odprodam vino. S tem se največ preživljam. Vasi Dole, Drage, Ravnace, ki so med vojno veliko žrtvovali, so danes najbolj zapuščene. Za vodovod se že dolgo potegujemo, prav tako za boljši tok, a smo še vedno brez tega.

Kakšno pa se vam zdi občinsko gospodarstvo v splošnem?

Zaenkrat kar dobro stojimo, ne ve pa se, kaj še bo. Majhnim podjetjem se ne obeta nič dobrega. Kot je zdaj doletelo klavnico in mesnico, ki je bila

še nedavno zelo trdna, bo najbrž še koga. Morali bi imeti manj podjetij, a več jih in močnejših.

Kaj vas žene k temu, da pogosto razpravljate na občinskih sejah?

Sem skojevac od leta 1942, bil sem v partizanih, po vojni pa sem ravnal prav prišel iz vojske, da sem se ujel obnovo požganih in porušenih vasi. Krivice že od nekdaj ne trpim in še danes sem tak, da povem, kar mi ni prav. R. B.

Zadruga in mesarija en kolektiv

Po uspelem referendumu v obeh metliških podjetjih je združitev že skoro opravljena - Kakšni so bili razlogi za integracijo?

Kolektiv klavnice in mesnice je bil tisti, ki je hotel k zadrugi in je združitev predlagal, zato smo prosili za pojasnilo najprej predsednika delavskega sveta v tem kolektivu Mirana Mežnaršiča. — O združitvi ste imeli resne pogovore že z ljubljanskim Mercatorjem. Zakaj ste se nemudoma ogreli za

sodelovanje z domačo zadrugo?

Miran Mežnaršič: — Naš kolektiv misli, da ima bodočnost bolj zagotovljeno pri zadrugi kot pri Mercatorju. Ta ima že svojo mesno tovarno v Ljubljani. Zakaj ne bi podjetje ostalo v domači občini. V zadrugi imamo sorodno dejavnost, razumemo se, zato bo najbrž sodelovanje uspešno. Partnerja pa moramo najti že zaradi preureditve klavnice, za katero nimamo denarja.

Se ne bojite, da bo na domačem tržišču premalo strank po predvideni povečavi klavnice?

Miran Mežnaršič: — Tržišče imamo vpeljano, zato nimamo strahu, da dobrega blaga ne bi mogli prodati.

Kakšne prednosti je ugotovil kolektiv zadruge, ko se je odločil za priključitev mesnega podjetja?

inž. Janez Gačnik: — Imamo sorodno delo. Oboji imamo opravka s kmeti in živino. Lahko bomo uporabljali en avtopark, za zadrugo bo pridobitev v tem, da bomo porabili lastni pridelek krme, razen tega bomo vodili enotno odkupno politiko in na stop na trgu. Stroški za proizvodnjo mesa bodo občutno manjši, kot so bili zdaj. Povsem se to, da se zadruga ni prav nič mešala v pogovore o združitvi z Mercatorjem. Sele ko je kolektiv mesnega podjetja odločno odklonil to možnost in prosil nas za sodelovanje, smo se začeli pogovarjati. Misel o poslovnem sodelovanju pa je vzklija že

pred dvema letoma, a doslej ni bilo odziva.

Ernest Sauer, komercialist v zadrugi: — Vsekakor dejavnost obeh podjetij sodi skupaj. V zadrugi imamo od kupe, imamo hleve in svojo krmo. Razen tega slabega podjetja ne prevzamejo, saj mesarija nima izgube. Glede prodaje pa tole: na domačem tržišču bomo stranke obdržali, trg pa bomo našli tudi v drugih večjih mestih. R. B.

Zadnje predstave Belokranjske kulturne revije

Belokranjska kulturna revija se letos odvija od 26. do 30. maja vsak večer v Metliki in Črnomlju.

V Metliki bomo *nocoy*, 28. maja ob 20. uri, slišali še mladinski pevski zbor osnovne šole iz Črnomlja, harmonikarski sekstet glasbene šole iz Črnomlja ter metliški tamburaški orkester glasbene šole. *Jutri, v petek*, ob 16. uri dramska skupina osnovne šole iz Semeča zaigrala Lahovo »Sneguljčico«, ob 20. uri pa bo literarni večer, na katerem bodo črnomljski gimnazijci prikazali Menartov »Spomenik brez podstavka«, nakar se bo občinstvu predstavil še gimnazijski vokalni oktet.

Svečani zaključek Belokranjske kulturne revije bo v soboto, 30. maja zvečer, v Črnomlju.

150 aktivistov gre v Toplice

Iz metliške občine se bo zbor aktivistov v Dolenjskih Toplicah udeležilo okoli 150 ljudi, ki bodo potovali s tremi avtobusi. Prijavitelci za to srečanje dobijo vsa pojasnila pri predsednikih krajevne organizacije SZDL. Vsak bo moral prispevati 5 din, ostale stroške pa bo krila organizacija.

Politika in kmetijstvo

V petek, 22. maja, se je sestala sekcija za mednarodne odnose pri občinski konferenci SZDL v Metliki. Obrazložila je mednarodni politični položaj in organizacijo predavanj ter zborovanj po terenu in v delovnih organizacijah. Sklenili so, da bodo ob enem na terenu obravnavali še teze Zveze komunistov o kmetijstvu.

SPREHOD PO METLIKI

PO SVOJEM ZADNJEM PO SVETOVANJU v Črnomlju so kulturni in ljudskoprosvetni delavci dolenskih in hrvaških obkolpkih občin obiskali tudi Metliko. Ogledali so si Belokranjski in Slovenski gasilski muzej, nakar so v prijateljski družbi posedeli na metliški Veselici. — Prihodnji sestanek, na katerem bodo sestavili že natančen delovni program, bo junija v Črnomlju.

SLIKARSKO RAZSTAVO domačina Zorana Hočvarja si je v metliškem gradu ogledalo že precej ljudi, vendar bi bil lahko obisk še lepši, če bi ljudje znali ceniti prizadevanja mladega umetnika. Razstava bo odprta do konca tega meseca.

9. STANOVANJSKI BLOK, ki ima v podstrežju še pet samskih sob in eno garsonjero, je metliško komunalno podjetje pred kratkim spravilo pod streho. Stavba stoji v novem naselju v bližini Tovarniške ceste. Zda v njej izvršujejo instalacijska in druga notranja dela. Vsa stanovanja so že prodana, vseljiva pa

Jutri občinska seja

Predsednik občinske skupščine Metlika je za petek, 29. maja, sklical sejo obeh občinskih zborov. Odborniki bodo razpravljali o uresničevanju plana gospodarskih organizacij v prvem tromesečju letošnjega leta, o predlogu srednjeročnega načrta razvoja gospodarstva in turizma. Dnevni red predvideva še potrditev davčnega zaključnega računa za leto 1969, poročilo o zaključnih računih skladov, razpravo o odloku o priznavalnih ter razpravo o poročilu Doma počitka.

12 novih članov ZK

Pred kratkim so imeli sestanek komunisti iz osnovne organizacije v tovarni BETI. Razpravljali so o tem, da organizacija nima zaželenega uspeha zaradi preobremenjenosti sekretarja. Ko so za novega sekretarja izvolili Mirka Jeleniča, so sprejeli v članstvo še 12 mladih ljudi. Pri pripravi za sprejem v ZK je sodeloval tudi tovarniški mladinski aktiv.

Pionirji razvili prapor

Dan mladosti je metliška šola lepo praznovala. Imeli so kulturni program z nastopom pevskega zbora, folklorne skupine in tamburašev, ob tej priložnosti pa so tudi slavnostno razvili prapor pionirskega odreda na šoli ter sprejeli pionirje v mladinsko organizacijo, podmladkarje pa v mladino Rdečega križa. Prav tako so na tej slovesnosti podelili Župančičeve bralne značke.

Obnova v sindikatu

Člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Metliki so v četrtek, 21. maja, obiskali tovarno BETI in se pogovarjali z izvršnim odborom sindikalne organizacije v kolektivu. Razpravljali so o delu sindikata in vlogi organizacije v podjetju, o samoupravljanju, statutih ter odnosih v kolektivu. Podobni razgovori se bodo nadaljevali še v drugih podjetjih.

Pred odločitvijo za poklic

Starši vseh otrok iz metliške šole, ki letos končujejo šolsko obveznost, so imeli sestanek, kjer so razpravljali o izbiri poklica. Ranaletelj šole Ivan Zele je vodil sestanek, vabili pa so tudi predstavnike domačih podjetij, da bi se pomenili, kakšne so možnosti zaposlovanja ali priučitve, žal pa ni bilo nikogar ne iz Beti ne iz Kometa.

Ob 120 - letnici metliške godbe

(NADALJEVANJE IN KONEC)

Med prvo svetovno vojno je godba v glavnem počivala, saj so bili vsi mlajši godbeniki v vojski. Doma so ostali le trije starejši muziki.

Po prvi svetovni vojni metliška godba nikakor ni mogla zaživeti — premalo je bilo muzikov. Društvo je ostalo čisto brez denarne pomoči; ni bilo muzikalij, manjkalo je instrumentov in uniform.

V letih 1922 do 1924 je vodil godbo upokojeni železniški uradnik Josip Podbregar, zelo nadarjen muzik in tudi kompozitor.

Ko je Podbregar zapustil Metliko, je godbeni veteran Janez Škof znova reševal metliško godbo, leta 1926 pa je vodstvo prevzel Ivan Drobnič in takoj pričel učiti godbeni naraščaj. Z denarno pomočjo mestnega gospodarskega odbora, Prve dolenske posojilnice in meščanov so bili nabavljeni novi instrumenti, popravljeni stari in bile so dvakrat kupljene nove uniforme s kapami. Godba je pričela vidno napredovati in je tik pred drugo svetovno vojno dosegla vsestranski razvoj.

Nova svetovna vojna je spet pre-

trgala delo godbenikov. Po razpadu italijanske vojske so Metličani oddali 16 instrumentov partizanom, ki so 1944. osnovali godbo glavnega štaba NOV in POS. Hkrati je nova godba prevzela ves uporabni notni arhiv metliške godbe. V novo godbo se je vključilo tudi devet metliških godbenikov, in sicer: Gustav Gornik, Vinko Iljaš, Silvo Mihelič, Viktor Mihelič, Anton Oberman, Anton Orlič, Dominik Picelj, Karel Ružič in Anton Slobodnik.

Po končani vojni so Metličani sicer dobili vrnjene svoje instrumente — nekaj se jih je tudi izgubilo — toda ti instrumenti so bili v glavnem pokvarjeni. Vendar je godba po prizadevanju nekaterih poštvovalnih članov spet pričela delati. Vodstvo godbe je znova prevzel Ivan Drobnič, vendar je že naslednje leto svoje mesto odstopil Silvo Miheliču. Pod njegovim vodstvom se je razgibalo glasbeno življenje v Metliki, saj je v sestavi godbe vključil tudi godalni orkester, zabavni kvintet in harmonikarje. Izučil je celo vrsto mladih godbenikov, osnoval mladinsko pihalno godbo in si z njo 1952 osvojil v

trajno last prehodno zastavico okraja Črnomelj, namenjeno najboljši skupini v ljudskoprosvetnem delu.

Metliška godba je bila po vojni celih štirinajst let brez uniform. Šele 1959. je društvo s prizadevanjem kapelnika in nekaterih članov dobilo nove uniforme, za katere so denar na sredstva prispevala občina in nekatera podjetja.

V zadnjem letu Miheličevega kapelnikovanja je godba štela 24 nastopajočih članov.

Po letu 1960 je vodstvo metliške godbe prevzel Ivan Jerina. Kot vsa prejšnja desetletja je tudi zadnjih deset let godba doživljala večje in manjše uspehe. Če je bilo zanimanje za godbeni naraščaj sprva bolj šibko, so mu po letu 1954 pričeli posvečati vse večjo skrb. Leta za letom so kupovali instrumente, bodisi nove ali že rabljene, da so mogli vaditi naraščajniki. V marcu 1969 se je 18 mladih godbenikov s samostojnim koncertom predstavilo občinstvu. Tako je bil stari godbeni kader znatno pomlajen.

Vsa zadnja leta je metliška godba dobivala od občinske skupščine in gospodarskih organizacij znatno denarno pomoč, tako da so si lani godbeniki kupili 31 novih instrumentov, letos pa so dobili nove uniforme. Tudi poslopje stare šole, ki je priča njihovega 120-letnega dela, bodo obnovili v letošnjem jubilejnem letu.

Ni prostora, da bi pisali o številnih koncertih metliških godbenikov, o sodelovanju na proslavah, ob jubilejih, na javnih telovadnih in folklornih nastopih, na veselicah, pri pogrebih itd. O tem bo lahko vsakdo kaj več zvedel iz jubilejne knjižice metliške godbe, ki bo izšla prihodnji mesec.

Danes šteje metliška godba 32 članov. Tem in vsem, ki so kdaj sodelovali pri njej, pa tudi tistim, ki bodo nadaljevali godbeno tradicijo v Metliki, želimo, da bi domača godba v prihodnjih desetletjih živela, rasla in cvetela!

JOŽE DULAR

Metliška mestna godba, fotografirana letos, manjka le 7 članov

metliški tednik

Je politika samo nujno zlo?

Politika in gospodarstvo sta tako tesno povezana, da ju ne moremo in ne smemo ločevati v dve nasprotujoči si vrsti dejavnosti

Skoraj neopazno se iz leta v leto pri nas bolj in bolj uveljavlja miselnost, da je politika eno, gospodarstvo pa drugo. Po enakih logikah so se vodilni ljudje začeli počasi ločevati v politike in v gospodarstvenike. Gospodarstveniki so tisti, ki vodijo gospodarstvo, odločajo in so seveda edini, ki v resnici veljajo, politiki pa so nujno zlo, ki ga mora trpeti vsaka družba.

Dokazov, da je to res, je na pretek. Ob mnogih zdravih in celo nujnih političnih pobudah slišimo pavšalne ugotovitve: »Politično je to v redu, gospodarsko pa je nesprejemljivo!« Takšne ugotovitve je žal slišati celo ob pobudah za 42-urni delovni teden, za najnižje dovoljene osebne dohodke, za nadome-

stilo za K-15 itd. Znanosti, ki se ukvarja z gospodarstvom, pravimo POLITIČNA EKONOMIJA ne samo pri nas, ampak tudi drugod v svetu in najbrž ne brez vzroka.

Naša družba je samoupravna, to pa pomeni, da zavestno razvijamo v njej ustvarjalnost in da želimo s to ustvarjalnostjo dosegati politične smotre, ki jih poznamo. Ti smotri so zelo konkretno zapisani v lanskim in letošnjim dokumentih Zveze komunistov. Kdo je torej, tisti, ki se ob političnih pobudah skriva za ugotovitvami: »Politično je to v redu, gospodarsko pa je nesprejemljivo!« Navadno so to gospodarski veljaki, ki v danih trenutkih uporabljajo to trditev in jo z načinom drugim ne podkrepijo. Gospodarstvo in gospo-

darnost sta v takšnih primerih samo krutisa, za katero se — priznati moramo — dokaj učinkovito — skrivata nemoč in nerazpoloženje tistih, ki želijo odločati po svoje.

Proizvodnja ni v nobeni družbi sama sebi v namen. Proizvajamo zato, da bomo boljše živeli, tako v Jugoslaviji kot drugod po svetu. Zato pa moramo ljudem, ki proizvajajo, povedati, zakaj moramo narediti več in hkrati tudi to, kaj bodo dobili v zameno. Razpoloženje do dela bo nato boljše, ljudje bodo delali z večjim navdušenjem in dejansko tudi več naredili. Naša skupna politika pa je bila vedno usmerjena v to, da bi bili delovnim ljudem Jugoslavije jasni tisti smotri, ki jih želimo doseči. Graditi z ljudmi in za ljudi je bilo vedno vodilo te politike in zato je tudi vedno uspevala. Prav zato pa se moramo povesdat in na vsakem koraku zoperstavljati miselnosti, da je politika eno, gospodarstvo pa drugo, ki se je ponekod že uveljavila!

M. JAKOPEC

„Moj otrok je nekoliko drugačen!“

Mnogo otrok je še, ki nimajo srečne in brezskrbne mladosti, ker so prizadeti in odvisni od pomoči družbe in svojih staršev

Najhuje je v začetku, ko starši spoznajo, da njihov otrok ni normalen, da je telesno ali duševno zaostal za sovrstniki. Pogosto ga skrivajo pred radovednimi očmi sosedov, potem pa spoznajo, da to ne vodi nikamor. Zlasti še, če jim zdravniki povedo, da bo ostal otrok vse življenje prizadet.

Takih družin tudi v novomeški občini ni malo. Statistični podatki republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo prikazujejo, da je v Sloveniji 5 odstotkov otrok v starosti od 5. do 19. leta telesno ali duševno prizadeti. V novomeški občini je ta odstotek višji. Podatki pravijo, da je od 12.350 otrok kar 813 otrok ali 6,5 odstotkov telesno ali duševno prizadeti.

Podatki kažejo še druge, mnogo huje primerjave. Velika večina staršev teh otrok nima dokončane osemletke, v populirnih družinah, predvsem kmečkih, živi 377 kategoriziranih otrok, 15 otrok živi pri nezakonskih materah, 19 pri razvezanih materah, 2 otroka sta posvojena, 2 v rejniški družini, 28 otrok pa živi pri materah ali očetih, kjer je en zakonec umrl ali pa že dalj časa na delu v tujini.

Ni prehudo trditi, da živi v kmečkih družinah le ena četrtina otrok v prijetnem družinskem vzdušju. Starši teh otrok so največkrat osebno moteni, v družini prevladuje alkoholizem, kar je pravzaprav tudi velik vzrok za nepravilno rast in razvoj otroka v družini.

Najtežje živijo v tistih družinah, kjer so otroci močno prizadeti duševno in telesno. Takih otrok, ki ne bodo nikoli sposobni normalnega pogovora, poleg tega pa so še telesno prizadeti, je v novomeški občini približno 50. Tem tudi s šolanjem v posebni šoli ne morejo pomagati. Najboljša rešitev je odajati v zavode za varstvo in delovno usposabljanje mladine. Oskrbovalnina v teh zavodih je zelo visoka (nad 10.000 din), zato center za socialno delo ne more prevzeti tako visokega finančnega bremena za vse. Starši, ki imajo zadovoljive osebne dohodke, morajo za takega otroka prispevati vsaj četrtino oskrbovalnine.

ODBORNICA, KAKO SE POGOVORITE Z VOLIVCI?

„Odbornik ima močno besedo“

»Na zboru volivcev nas je bilo odbornikov več kot občanov!« — Odborniki se oglašijo tudi doma, kadar je kaj pomembnega

Odbornica občinskega zbora novomeške skupščine Slavka Begova pravi, da je bila

SLAVKA BEG

izvoljena na Grmu, v tistem delu mesta, ki ima največ komunalnih zadev. »Prebivalci so že sitni in deloma upravičeno: Trdinovo cesto popravljajo in urejajo kot Noetovo barko. Če bo šlo tako naprej, potem ne bo še kmalu urejeno.«

— Je mnenje odbornikov upošteevano? »Navadno je. Če odloki niso dobro pripravljene, jih zavrnemo in damo na naslednjo sejo. Naj povem primer iz zadnje občinske seje: odlok o tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov v družbeni lastni smo zavrnili, ker je bil premalo jasek.«

— Volivci bi morali vplivati na odbornikove odločitve. Ali lahko vplivajo?

Stikov z volivci je zares zelo malo. Na zadnjem zboru volivcev nas je bilo več od-

bornikov kot volivcev. S tem je menda vse povedano. Možnosti, da bi pred vsako občinsko sejo sklicali zbor volivcev, tudi ni. Se vabila in gradivo za sejo dobimo običajno le nekaj dni pred napovedano sejo. Pomagam si z osebnimi stiki. Pogovarjam se z občani z našega terena, včasih pa tudi oni pridejo k meni.«

— Kdaj pa se oglašijo pri vas?

»Standard je pri nas že tako visok, da se volivci zanimajo v glavnem samo še za ureditev okolja, v katerem živijo. Gre torej skoraj izključno za komunalno urejanje. Kot odbornica v tem primeru ne morem povsem uspeti. Razumljivo je, da občinska skupščina nima toliko denarja, da bi lahko vsem ugodila.«

J. SPLICHAL

Tatovi rož na Grmu

Ze nekaj dni obiskuje stanovalce v Adamičevi in Paderšičevi ulici neznanec, ki si je izbral dokaj nenavaden hoby. Krade rože, ki jih gospodinjje, nič sluteč, puščajo okoli hiš. V glavnem zbira kaktuse. Do zdaj mu stanovalci še niso prišli na sled, vendar upajo, da bo tat kmalu zagrabil za bodeči kaktus, ki mu bo prinesel zasluženo plačilo.

Prikaz dela s kmetijskimi stroji

Kmetijska šola Grm in Društvo kmetijskih tehnikov Novo mesto bosta priredila prikaz dela s kmetijskimi stroji:

V četrtek, 28. maja bo ob 8. uri pri šoli prikaz dela s škropljivki in rahljalnikom (frezo); v sredo, 3. junija, bo ob 16. uri prikaz stroja za spravilo krme (samonakladalne prikolicice, obračalniki).

Sprevod mladih po Novem mestu

25. maja, na rojstni dan tovariša Tita, je več kot 1000 učencev osnovne šole Katje Rupena iz Novega mesta šlo skozi novomeški glavni trg v podastitev dneva mladosti. Nasmejanih obrazov, radostni, okičeni z zelenjem in cvetjem so učenci šli na Loko, kjer so na športnih igriščih najboljši potem merili svoje moči. Praznik mladine je na splošno minil v posebnem razpoloženju, saj ga je pričaralo tudi lepo spomladansko vreme.

Slavje na Prevolah

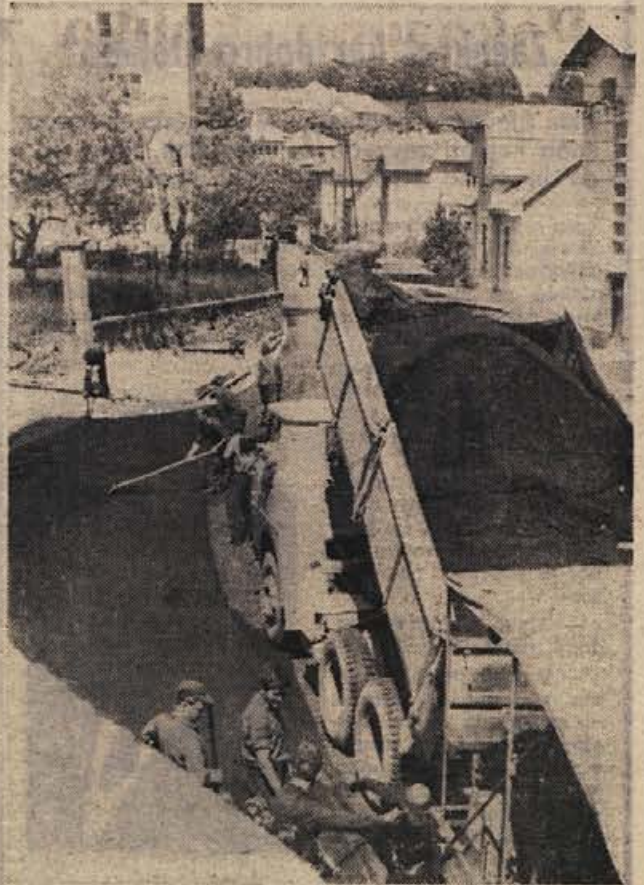
V nedeljo, 24. maja, so na šoli v Prevolah slavili 15-letnico delovanja šole in dan mladosti. Dopoldne je bilo športno srečanje učencev šole s Prevol, Strug, Poloma in Sel, popoldne pa je bila svečana akademija, na kateri so sprejeli pionirje v mladinsko organizacijo. Na svečanosti so sodelovali tudi predstavniki I. SAB, ki je pokrovitelj šole. Šoli so izročili darilo 1000 din, iz Novega mesta pa so se slavja udeležili Janez Solmajer, Jože Skufca in Janez Slapnik. M. S.

Karavana prijateljstva v Žužemberku

V nedeljo, 24. maja, je z več avtomobili in sto osebnimi avtomobili prispelo preko Ljubljane v Žužemberk več sto članov kolektiva tovarne olja ZVEZDA iz Zagreba. Obiskovalci so Cvibelj, kjer jih je pozdravil predsednik KO ZZZ Stane Gorinšek, predstavnik glavnega odbora ZZZ NOV Slovenije, generalpolkovnik Jaka Avšič pa je gostom iz Zagreba govoril o boljši NOV v Suhl krajini. V imenu gostov je ob grobnici padlim spregovoril tudi narodni heroj Pero Car iz Zagreba. Gostje iz Zagreba so nato odšli na Loko pod gradom, kjer so jim učenci žužemberške osemletke priredili kulturni program. Gostje so obdarili 50. larde in krajevno organizacijo ZZZ, ljudski knjižnici v Žužemberku pa so izročili knjižno darilo. M. S.

V Metropoli so proslavljali

Te dni so v hotelu Metropol v Novem mestu proslavljali 25-letnico ustanovitve podjetja. Na slavnosti so se spomnili zaslužnih delavcev in jim podelili praktična darila. Priznanja so prejeli: Pepca Hrovat, Pavla Zupančič, Marija Progar, Lojzka Mokricki, Franc Zupančič, Alojz Damiš, Rudi Pintar, Lojzka Bohte, Minka Vene, Majda Zagore, Malči Zupančič, Ančka Jerman, Marija Drenin in Fanika Tratnik.

Od prejšnjega tedna je v Novem mestu še ena ulica brez prahu. To je Jerebova ulica, ki se pri vavenski šoli odcepi od Ulice talcev, nato pa zavije proti sodnji. Delavci novomeškega cestnega podjetja so jo asfaltirali 20. maja. Na sliki: tovornjak je pripeljal asfalt. (Foto: I. Zoran)

Njih ime: „Bela krizantema“

Mladi Novomeščani imajo svojo kulturno skupino

Malo je Novomeščanov, ki so že slišali za kulturno društvo »Bela krizantema«. V tej skupini so predvsem gimnazijci, ki objavljajo svoje prve sestave v »Stezicah«. Mladi literati so se povezali tudi z vojniki novomeške garnizije in mladinci, ki so zaposleni v tovarni zdravil.

Nadeli so si ime »Bela krizantema«. Pokazati hočejo mlajšim in starejšim na krizantemo, lepo, belo, ki je poteptana v blatu, iz katerega jo je treba pobrati.

Njihov prvi začetek je bil recital: »Ziviljenje — absurde«. Novomeščani, mlajši in starejši, so hladno odšli na re-

ciptal. v Skofji Loki pa je prav ta kulturna skupina požela velik aplavz.

Člani te skupine so se povezali tudi z »Odrmom mladosti«. Skupaj bodo nastudirali »Razbiti vrč« Heinricha von Kleista. Pripravljajo tudi recital o Novem mestu in Mariboru, sodelovali so na akademiji ob dnevu mladosti, dobili pa so že tudi povabilo naših izseljencev iz Avstrije in Italije. V svoje vrste skušajo pridobiti čimveč mladih članov, tudi tistih, ki tarnajo, da v Novem mestu ni kulturnih prireditev, kadar so, pa se jih ne udeležujejo. DRAGO RUSTJA

TEKMOVANJE EKIP PRVE POMOČI

Preizkus pripravljenosti

14. junija se bo okrog 35 ekip prve pomoči iz vse Slovenije pomerilo v znanju

21. maja je bila v Novem mestu seja republiške komisije Rdečega križa za pripravo tekmovanja, s katerim želijo seznaniti prebivalstvo s pripravljenostjo in znanjem ekip prve pomoči, ki bi pomagale ob elementarnih nesrečah.

Sprejem in žrebanje vrstnega reda bo 14. junija v pisarni občinskega odbora RK v Novem mestu. Nato bodo ekipe odšle v Dom kulture. Ob tem bo šel skozi mesto sprevod vseh tekmovalcev, sanitarnih, reševalnih in drugih vozil, ki bodo prikazali dejavnost prve pomoči. Komendant spreveda bo Slavko Bavčar.

Tekmovanje se bo pričelo ob 11. uri na telovadnem stadionu z razgovorom predsednika občine Novo mesto, predsednika republiškega odbora RK, republiškega sekretarja za narodno obrambo in direktorja ali zastopnika pokrovitelja tekmovanja — tovarne zdravil Krka. Ob 12.30 bo svečana razglasitev rezultatov, podelitev nagrad in zaključni govor. Ob 13. uri bodo tekmovalci odšli na kosilo.

Na tekmovanju bo nastopil tudi odred prve pomoči pri republiškem odboru RK in kirurška postaja prve pomoči iz Novega mesta.

Tekmovanje bodo pripravili člani republiške komisije RK Kostja Virant, dr. Lavo Morela, Boris Savnik, Simo Mrkšič in Milica Šali.

Ob tej priložnosti naj bi Novomeščani poskrbeli za lepši videz mesta. Očistili naj bi ulice in okrasili pročelja hiš. A. V.

Priprave na sezono

V Dolenjske Toplice prihaja vsako leto več stalnih gostov, ki tu že več let zapovrstjo preživljajo počitnice. Letos je bilo že v predsezoni veliko več gostov kot lani, čeprav je bilo vreme slabo. Turistično društvo ima sedaj v zasebnih sobah 147 ležišč, v kratkem pa bodo zmogljivosti povečali še za okrog 20 postelj. Najbolj oddaljena soba je od hotela oddaljena le tri minute.

ODSLEJ TUDI ZA DEVIZE!

pri

NOVOTEHNI

v Novem mestu lahko kupite vse vrste avtomobilov proizvodnje ZASTAVA tudi za devize.

- vozila ZASTAVA 750, 1300, 1300 lux in 125 PZ dobite tako
- za vozila iz dodatnega programa ZASTAVE pa sprejemamo predplačila.

Pri plačilu z devizami imate tudi 10,30 odstotka popusta.

VSE INFORMACIJE dobite po telefonu 21-737 in na upravi podjetja NOVOTEHNA, Novo mesto, Glavni trg 11.

Hermelika

SGP »PIONIR« NOVO MESTO

razpisuje

za študij na visokih in srednjih šolah:

1. več štipendij za študij na gradbeni fakulteti
2. štipendijo na ekonomski fakulteti
3. štipendijo na pravni fakulteti
4. več štipendij na gradbeni srednji šoli
5. štipendiji na srednji tehniški šoli - strojni oddelek
6. štipendijo na srednji ekonomski šoli
7. štipendijo na sred. administrativni šoli
8. več štipendij na gradbeni delovodski šoli

Prošnje z življenjepisom pošljite do 31. 5. 1970 na naslov: SGP »PIONIR«, NOVO MESTO - kadrovski oddelek.

Prošnji priložite: potrdilo o opravljenih izpitih oz. zadnje šolsko spričevalo.

Komisija za razpis delovnega mesta
RAVNATELJA

ŠOLE ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE NOVO MESTO

razpisuje
mesto

RAVNATELJA

POGOJI:

profesor ali medicinska sestra s predpisano izobrazbo
5 let vzgojne in učne prakse v zdravstveni ali drugi srednji šoli
opravljen pedagoški strokovni izpit.

Ponudbi je treba priložiti življenjepis z opisom dosedanje zaposlitve in dokazilo o izobrazbi in praksi.

Ponudbe s prilogami je treba poslati razpisni komisiji v 15 dneh po objavi.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našega dragega moža, očeta in starega očeta

JANEZA TEŽAKA

iz DOLA

spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem vaščanom, sosedom, družbeno-političnim organizacijam in društvom ZB in ZK, gasilskemu društvu Suhor, godbi na pihala iz Metlike ter gubernikom za ganljive besede ob slovesu.

Zalujoči:

žena, hčerka, sinovi z družinami, brat in drugo sorodstvo

V sezoni zaposlimo RECEPTORJA

za avtocamp »Krka«
Novo mesto

Pogoj: znanje nemškega in delno angleškega ali francoskega jezika.

Interesenti naj vložijo pismeno vlogo ali se osebno zglasijo do 5. junija pri
TURISTIČNEM DRUŠTVU
- NOVO MESTO, Cesta komandanta Staneta 30 -
kjer dobijo vse nadaljnje informacije.

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vložnih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

ARBONITI VARUJEJO VAŠ LES

arbo
LJUBLJANA
PODGRAD

*Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!*

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Danilo Kovačič, Jože Bratkovič, Dominke Vesel, Alojz Kavšek, Stane Tekavec, Jože Pust, Vera Jarc, Fani Gotlib in Martin Peterlin, člani Novoteksa, Novo mesto; Jože Pakar, Marija Sivak, Betka Kuplenik, Ana Matko, Marinka Smalc, Majda Zupančič, Ivan Velikonja, Anton Povše, Anton Sajevec, Avgust Bobič, Marija Zupančič, Alojz Avbar, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Martin Bec, sidar iz Regorče vasi; Marjeta Pucelj, Marica Sramelj, Sonja Cujnik, Majda Sijepčević, Jelena Pelko, Irena Markelj, Ana Blažič in Ivica Milič, člani osnovne šole Novo mesto; Marjanca Gregorčič, Marta Primec, Cvetka Skrbina, Milena Flajšman, Janja Nedžar, Marjanca Kapš, Mateja Vesel, Milko Zupančič, Milena Klatnus, Veronika Perše, Stanika Pušič, Majda Kraje in Draga Lupšina, dijaki šole za zdravstvene delavce Novo mesto; Slavko Fugelj, član LHM Novo mesto; Ivan Zoran, član Komunalnega podjetja Novo mesto; Franc Hrovatič, član UJV Novo mesto; Tone Golobčič, član SDK Novo mesto; Bela Jud, član Novolesa, Straža; Valant Filipovič, član gozdnega obrata Podturn; Franc Kren, član Gorjancev, Straža; Edo Kos in Jože Deželan, člana cestnega podjetja Novo mesto; Alojz Bojč, delavec iz Semiča.

INTERTRADE

PODJETJE ZA MEDNARODNO TRGOVINO
LJUBLJANA, TITOVA CESTA 1-III

GENERALNI ZASTOPNIK FIRME IBM
ZA JUGOSLAVIJO

i s č e

TEHNIKA

za vzdrževanje IBM elektronskih računalnikov -
delovno mesto Novo mesto ali Sevnica

POGOJI:

- višja ali srednja šolska izobrazba elektrotehnične smeri - šibki tok,
- urejena vojska obveznost,
- obvezno znanje angleškega jezika,
- mlajši od 27 let.

Vsi kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje iz objave, bodo testirani po posebnih IBM testih.

Kandidat bo sprejet na delo s polnim delovnim časom za nedoločen čas. Nudimo dopolnilno šolanje za specializacijo na delovnem mestu.

Prijave z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev in dokazilom o šolski izobrazbi pošljite na naslov:

INTERTRADE, podjetje za mednarodno trgovino, Ljubljana, Titova 1-III, kadrovska služba, v 10 dneh po objavi.

PRI VARČEVANJU DEVIZ VEČJE UGODNOSTI!

- Vaši prihrank deviz doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim ne more kaj zgoditi. Se več! Dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo prosto uporabo jamči država.
- Dvigi in pologi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najbližji sorodniki, če jih pooblastite.

UGODNE OBRETI: brez odpovednega roka 5% v devizah in 1% v dinarjih; z odpovednim rokom nad 12 mesecev 7% v devizah; z odpovednim rokom nad 24 mesecev 7% v devizah in 0,5% v dinarjih.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE ZAJAMČENA PO ZAKONU.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem

SGP »PIONIR« - NOVO MESTO NOVO MESTO

sprejme

V UČNO RAZMERJE

- 8 vajencev za poklic strojni ključavničar
- 1 vajenca za poklic avtoklepar
- 1 vajenca za poklic avtoličar
- 1 vajenca za poklic avtoelektričar
- 1 vajenca za poklic strugar
- 1 vajenca za poklic elektromehanik
- 6 vajencev za poklic avtomehanik
- 5 vajencev trgovske stroke (za delo v skladišču)
- 5 vajencev mizarske stroke

Kandidati za sprejem morajo imeti uspešno dokončano osnovno šolo.

Prošnje pošljite do 30. 5. 1970 na naslov: SGP »PIONIR«, Novo mesto, kadrovska služba.

Kako smo delali v preteklem letu

Zaradi visoke naklade in povečanih naporov za nadaljnji dvig obveščenosti občanov v pokrajini je DOLENJSKI LIST lani znova dosegel razveseljiv napredek - Naročniki so prispevali za kritje vseh stroškov še vedno komaj 47%

Na podlagi 33. člena zakona o tisku in drugih oblikah informacij ter v zvezi z 49. členom temeljnega zakona o časopisnih podjetjih in časopisnih zavodih objavljamo LETNO POROČILO DOLENJSKEGA LISTA za 1969.

naklada je znašala 1.610.940 izvodov, kar je za 7% več kot v 1968, ko smo tiskali 1.502.600 izvodov. Skupni obseg tiskanih strani v letniku 1969 je dosegel 1.424 strani (računajoč obe pokrajinski izdaji), kar je 3% več kot v 1968, ko smo tiskali 1.388 strani. Za tisk lista smo lani porabili 160.992 kg rotopapirja (v 1968: 160.639 kg papirja).

Stalnim naročnikom: že 97,51% naklade

Poprečna tedenska naklada lista je znašala lani 32.219 izvodov, v l. 1968 pa 30.052 izvodov. Od skupne naklade so dobili naročniki na dom 1.570.772 izvodov lista ali

97,51%, v kolportaži pa je bilo prodanih 40.168 izvodov ali 2,49% skupne naklade. Odstotek stalnih naročnikov se je glede na razdeljevanje lista v zadnjem letu povečal za 21,26%. — Naklada lista se je lani na območju 9 občin zmanjšala za 3% oz. za 773 naročnike, povečala pa se je pri inozemskih naročnikih in pri naročnikih v vojnih postah. V letu 1969 se je na novo naročilo na DL 2.899 naročnikov, list pa je odpovedalo 2.670 naročnikov; čisti prirastek v 1969 znaša torej 229 naročnikov.

V l. 1968 je prišel en izvod DL na 7,10 prebivalca na območju 9 občin v pokrajini, v l. 1969 pa se je ta odstotek za malenkost znižal, tako da je prišel na vsakih 7,32 prebivalca po 1 Dolenjski list. Tudi lani so bile štiri občine nad pokrajinskim poprečjem razširjenosti DL 5 občin pa je bilo pod njim. En izvod lista je prišel konec 1969 v občini:

Novo m.:	na 6,18 preb.
Trebnje:	na 6,45 preb.
Metlika:	na 6,62 preb.
Črnomelj:	na 6,95 preb.
Krško:	na 7,43 preb.
Sevnica:	na 7,77 preb.
Brežice:	na 8,98 preb.
Ribnica:	na 9,41 preb.
Kočevje:	na 9,54 preb.
- Redna tedenska naklada je znašala konec 1969 že 31.030 izvodov lista, konec 1968 pa 30.900 izvodov.

Tudi lani: dve brezplačni prilogi

Redni naročniki lista so lani brezplačno prejeli VI. letnik Skupščinskega Dolenjskega lista. V 31 številkah je na 212 straneh malega formata izšlo 412 občinskih odločkov, odločb, sklepov in drugih samoupravnih aktov 9 ObS. Od skupnega obsega lista je lani bilo porabljeno za SDL 7,44% celotnega obsega časnika. Občina Brežice je konec 1969 odstopila od solastništva pri Skupščinskem Dol. listu.

V l. 1969 je izšlo tudi 5 števil Dolenjskih RAZGLEDOV razširjene kulturne rubrike lista.

Večji skladi

V primerjavi z l. 1968 je Dol. list l. 1969 dosegel naslednje uspehe: naročnina in drobna prodaja lista se je povečala za 6,07%, skupni dohodek vseh objavljenih oglasov se je povečal za 24,36%,

celotni dohodek lista pa za 12,71%. Pri tem so se poslovni stroški zvečali za 5,82%, amortizacija pa se je povečala za 20,73%. Dohodek za razdelitev se je lani povečal za 25,49%, osebni dohodki zaposlenih pa so narasli za 27,10%. Kolektivni list je vložil v svoje sklade za 21,66% več sredstev kot v l. 1968. Delitveno razmerje med osebnimi dohodki in skladi je znašalo lani 71,32 : 28,68. V povprečju je bilo lani pri listu zaposlenih v uredništvu in upravi 17,60 zaposlenih.

Dosežen je bil celoten skupni dohodek v znesku 2.351.222,34 din, poslovni stroški pa so znašali 1.434.136,19 din. Od dohodka za l. 1969, ki je znašal 917.086,15 din, je bilo izplačano za osebne dohodke stalnih delavcev DL in honorarnih sodelavcev 654.060,79 dinarjev.

Positivna razlika pri ustvarjenem dohodku znaša 263.025,36 din in je bila razdeljena takole:

za sklad skupne porabe (za stanovanjska posojila delavcem kolektiva) 121.784,11 din in za poslovni sklad (za lastna obratna sredstva) 141.241,25 din.

Poprečni osebni dohodek delavcev pri DL je znašal lani 1.921,09 din (od tega poprečni OD novinarjev 2.377,34 din, poprečni OD delavcev v upravi lista pa 1.369,19 din). V primerjavi z l. 1968 se je izplačani neto osebni dohodek l. 1969 povečal za 23%.

Pogodbeno sofinanciranje 9 ObS za stalne komunske strani v listu se je lani glede na odnos pogodbenih zneskov do skupnih dohodkov lista znižalo še za 1,68%, tako da je v skupni strukturi vseh dohodkov lista doseglo samo še 13,18% (l. 1968: 14,86%).

Naročnik ni prispeval niti polovico stroškov

Naročnina lista se lani med letom ni spremenila, čeprav so stroški nenehno naraščali, povečal pa se je tudi obseg lista. Zaradi naraščanja tiskarskih in drugih cen dobaviteljev ter splošne rasti različnih stroškov se je lani polna lastna cena za en izvod lista povečala na 129,63 Sdin (leta 1968 pa je znašala 124,44 Sdin). Z letno naročnino 3.200 Sdin je prispeval naročnik za kritje stroškov ene številke lista 61,54 Sdin oz. samo 47% vseh stroškov, uprava lista pa je morala dodatno k temu sama zbrati s pomočjo oglasov in z drugimi lastnimi dohodki še 68,09 Sdin oz. 53%. Naročnina je torej tudi lani predstavljala komaj 47 odst. dejanskih stroškov, ki so bili potrebni za redno izhajanje domačega tednika.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Pogovor z zdravnikom

Nekaj nasvetov pred odhodom na dopust

Vsako leto ob tem času napišem nekaj navodil tistim, ki se odpravljajo na dopust, pa jim ni jasno, kam naj bi šli in kaj naj počno, da bodo uživali svoj oddih brez nepotrebnih skrbi in neprijetnosti. Mnenja sem, da je tudi letos še potrebno, da se spomnimo nekaterih napak, ki jih le preradi naredimo. Vsako leto gre na dopust precej takih ljudi, ki ga iz kakršnegakoli razloga do sedaj niso imeli, pa jim ne bo škodovalo, če preberejo naslednje vrstice. Najbrž pa tudi vsem drugim za osvežitev spomina na določene napake, ki bi jih nevede lahko napravili, ne bo odveč.

Čeprav je dopust odvisen od globine žepa, od razpoložljivega časa in drugih okoliščin, je navadno najbolj prijeten čas v letu. Na dopustu se sprostimo, odvrzemo vsakdanje skrbi, doživljamo nove vtise in doživljamo ter uživamo. Vendar se nam kaj lahko zgodi, da si dopust sami pokvarimo, ker smo nestrupni, ker ne poznamo nekaterih naravnih dejstev, ker ne upoštevamo svojega zdravstvenega stanja ali pa važnih nasvetov ljudi z izkušnjami.

Kdor je živčno neuravnotežen ali pa ima slabo kri, naj gre v gore, če bi se rad dobro počutil. Kdor ima luskavico, naduho ali druge preobčutljivostne bolezni, naj gre na morje, kjer bo kot preroben. Tisti, ki ste polni revmatizma, naj se ne kopljejo v morju ali v jezeru, ker bo še slabše. Za druge bolezni, če zdravnik izrecno ne pove, izbira med morjem in gorami ni tako važna. Obe klimi, morska in gorska, pospešujeta razvoj rdečih krvnic in povečujeta količino krvnega barvila, povečujeta tudi apetit in prežajeta pljuča ter tako krepijo telo. Obe klimi sta naravnost čudoviti za prebolevalnike različnih bolezni.

Pa vendar tiče za vsem tem nekatere neprijetne nevarnosti. Če se kdo pojavi na soncu s kožo v barvi jogurta in hoče na vso silo porjaveti v nekaj urah, potem kljub vsem kremam za sončenje tisto noč ne bo spal in najbrže tudi naslednjo noč ne. Strajca ali bluzo bo popolnoma odveč, vsak dotik bo pekoč in boleč, tresla bo mrzlica, koža bo vsa rdeča žareča, verjetno pozneje v mehurjih, posebno na ramah. Če nekaj dni se bo tak opečenec luščil kot kača. Sončiti se je treba postopoma, vsak dan nekaj časa več. Začnemo z nekaj minutami, ne urami! Ker se sončni žarki odbijajo od vodne gladine, od snega in od skal, se lahko opečemo tudi v senci, bodisi na morju, bodisi v gorah. Zato je dobro, da nosimo protisonce očala, če nočemo imeti težav z bleščanjem in z vnetjem oči.

Kopanje je združeno z dopustom. Vendar ni priporočljivo takoj po jedi s polnim želodcem iti v vodo, da ne bi morda ostali pod gladino. Toliko časa le imamo na dopustu, da po kosilu malo potrpimo in ne silimo takoj v vodo. Prav tako je bolje, da ne skakemo do kraja razgreti v vodo, ker nas lahko zagrabi krč. Bolje je, da se prej zmočimo. Kdor ne zna plavati, naj ne silij v globoko vodo, če ni blizu dobrega plavalca, ker se sicer lahko zgodi nesreča. Pa tudi za najboljše plavalce in plavalke ni priporočljivo plavati predaleč v morje ali pa čez mrežo. Morebitna tekna z morskim psom je že vnaprej izgubljena, zverina plava dosti hitreje!

Na dopustu smo bolj lačni kot doma. Le jeimo sadje, zakaj pa ne, saj je zdravo. Samo operimo ga prej, ne bodimo leni, čeprav smo na dopustu! Ni prijetno, če se nam posreči dobiti na dopustu vnetje želodca in črevesja z bruhanjem in drisko, s slabim počutjem in ležanjem v postelji. Bolje je tudi, da ne jemo prejanj dan kupljene mesa, predvsem salam, ker bodo posledice prav take. Tudi načete konzerve ne hranimo za večerjo ali za zajtrk, doseglj bomo isto. Vročina namred pospešuje razvoj kužnih klic in je zato nevarnost, da zbolimo, večja.

Se nekaj. Nekateri strastno stikajo za gobami in za gozdniimi sadeži. Če jih ne poznate, pustite jih pri miru, naj rastejo! Marsikdo je že zamenjal volčjo jagodo za borovnico in se je zastrupil. Tudi ni vsaka goba, ki jo najdete, jurček.

Praden greste na dopust, si, prosim, preberite navodilo za prvo pomoč, če vas piči strupena kača. Najdete ga v vsakem boljšem koledarčku.

Vsa ta drobna navodila sicer vsi dobro poznamo, vendar je bolje, da se jih spomnimo na dopustu. Še bolje je seveda, če se jih spomnimo že takrat, ko se na dopust odpravljamo. Priporočljivo je tudi, da jih upoštevamo. Bolj bomo uživali na soncu, na zraku, na morju, v gorah. Ko se bomo spočili, nabrali novih doživetij in izkušenj ter novih moči, bomo spet lažje zagrabil za delo.

Mnogo užitek in prijetnosti ter neskaljenega zdravja želim prav vsem bralkam in bralcem! Dr. BOZO OBLAK

Bilanca Dolenjskega lista za poslovno leto 1969	
AKTIVA:	DIN:
Osnovna sredstva	152.125,56
Popravek vrednosti osnovnih sredstev	50.991,74
Sedanja vrednost osnovnih sredstev	101.133,82
Denarna sredstva sklada skupne porabe in stanovanjskega prispevka	27.267,85
Dana posojila	106.917,04
Deleži	20.000,00
Banka	269.003,66
Blagajna in porto blagajna	3.924,60
Kupci	207.285,06
Drume terjatve	2.803,70
Dvomljive in sporne terjatve od kupcev	3.320,00
Drobni inventar	9.386,27
Plačani časopisi	212,00
SKUPAJ: 751.254,00	
PASIVA:	
Predplačila	14.627,30
Popravek vrednosti dvomljivih terjatev od kupcev	3.320,00
Dobavitelji	71.718,70
Popravek vrednosti drobnega inventarja	4.693,19
Ostale obveznosti — Skopje	3.328,40
Razne druge obveznosti (sind. podružnica)	150,30
Razne druge obveznosti (za DNP)	14.861,57
Ostale obveznosti	122,15
Poslovni sklad	299.923,39
Sklad skupne porabe	245.218,70
Dolgoročni krediti za gradnjo stanovanjskih hiš	3.290,30
Rezervni sklad — neobvezni del	80.000,00
Drugi viri sredstev skupne porabe	10.000,00
SKUPAJ: 751.254,00	
Knjigovodja:	Glavni urednik:
Metod Beltram, I. r.	Tone Gošnik, I. r.

V 4 mesecih: 8 milijonov izgube

Prihodnji teden bo začel Dol. list izhajati v skrajnem poletnem obsegu na 16 straneh in bo ostal tak do konca avgusta. Ali bomo septembra spet sposobni preiti na stalnih 32 strani, bo odvisno od stanja dohodkov in izdatkov — pa seveda tudi od podražitev, ki jih letos kar noče biti konec. Podatki za 1969 nam po letni bilanci povedo, da znašajo poslovni stroški za eno stran našega lista, če upoštevamo celotno režijo, 1.466 din. V zadnjih 4 mesecih pa so se stroški zaradi podražitev v tiskarni, povečane cene papirja, pit dajatev in zaradi druge povišane režije za eno tiskano stran našega lista dvignili

že na 1.607 din. Račun je zelo enostaven: Pri 626 straneh Dolenjskega lista, kolikor smo jih izdali od 1. januarja do 30. aprila 1970, smo zaradi podražitev morali izdati 88.266 DIN VEČ KOT SMO PREDVIDEVALI V LETNEM PRORACUNU.

Kljub povečani naročnini s l. 1. 1970 imamo zaradi tega v prvih 4 mesecih 1970 prvič po dolgih letih nekaj nad 8 milijonov starih dinarjev izgube. Naročniki ne smejo pozabiti, da se je letos obseg Dolenjskega lista povečal za 33%, kljub povišanji naročnini pa je divja dirka cen sžagalas in preseglji smo prej predvidene izdatke.

Izgubo moramo v naslednjih mesecih pokriti s tem, da bo časnik izhajal tri mesece v skrajnem (poletnem) obsegu. Od znižanja poslovnih stroškov, kolikor so ti odvisni samo od kolektiva, bo v jeseni mo-

goče dobiti odgovor, kakšen naj bi bil potem obseg pokrajinskega glasila SZDL. Upamo, da se bodo cene vendarle umirile in da bomo do jeseni sedanjo izgubo lahko odpravili. Prav gotovo pa bodo morale občinske skupščine za l. 1971 predvideti ustreznejše sofinanciranje, saj nas stane zdaj stalna celoletna komunska stran že 73.922 din, občinske skupščine pa prispevajo za tako celoletno stran že peto leto nespremenjen znesek: 30.000 din. To in še marsikaj drugega bo treba v jeseni urediti in pripraviti za prihodnje leto ustreznejši način sofinanciranja v pokrajini. Prav gotovo bi bilo primerno, da bi delež za to dejavnost prispevale vse delovne organizacije v 9 občinah, saj zdaj poročamo o vseh skoraj vse — brezplačno. Zal pa v tiskarni in povsod drugje list ničesar ne dobi zastoj.

UPRAVA LISTA

— Gospod doktor, dolgo sem verjela, da me zbada srce zavoljo ljubezni, toda...

Če bi vedel

—Eh, veste, bilo je pri Zavorju novembra 1943, je rekel borec Marinko. »Borba je proti večeru pojenjala, tedaj pa zaslišim komando: »Umik proti Biokovu!« Izvele sem se iz škrpica in jo mahnil na pot, kar na lepem pa zagledam pred seboj Svaba. Uperim vanj puško, on pa roke v zrak. Presenetil sem ga. Toda, tovariši moji, leden znoj me je oblihl... Eh, če bi Svaba vedel, če bi vedel!...«

»Kaj če bi vedel?« so ga vprašali soborci.

»Če bi vedel, da imam prazno puško in da sem brez municije... Ubil bi me, bogme ubil.« je vzdihnil Marinko.

Oglas

V 2. plevanski četni, v kateri so bili pretežno mladinci, je med najstarejše spadal Vaso Torbica, najstarejši kadilec v četni. Tudi ko so vsi ostali brez tobaka, ga je Vasa zmeraj še imel. Toda bil je pravičen, in kadar je bila stiska, je rad delil svojo zalogo. Toda nazadnje ga je tudi njemu zmanjkalo. Dokler niso vsi zvedeli za to prealostno novico so tovariši še prihajali k niemu:

»Vaso, imaš kak gim?«

»Nimam prijatelj,« je vsakemu odgovoril prijazno in potrto »Toda brž ko si oskrbim malo tobaka, vam bom sporočil. Povejte to tudi drugim, da me ne bodo hodili spraševati in odpirali bridko rano v mojem žalostnem srcu,« je še potarjal!

Tako je četa čakala nekaj dni in trpela skupaj z Vasom. Tedaj pa je Vaso nenadoma dobil od nekega kmeta polno pest »križanca« — na pol divjega tobaka, ki ga imajo kmetje za pipo. Toda v silni vrag tudi muhe žre: kot pravi pregovor Vaso je o svojem »zakladu« molčal do kosila. Potem pa se pred kuhinjo približal velik plakat. Na rumenem papirju je pisalo s tintnim svinčnikom:

»Sporočam vsem svojim ljubim strankam, da sem spet odprl trafiko. Priporočam se za obisk, vendar se le po kosilu! Vaš Vaso.«

Janez Trdina o sebi - vendar malo drugače...

Pri Cankarjevi založbi bo te dni izšla knjiga »Svet Trdinovih bajk«, izbor najlepših spisov dolenskega barda z vzporednimi ilustracijami Borisa Kobeta. Monotipije in tempere, ki bodo knjigo krasile, smo lani že videli na razstavi slik B. Kobeta v Dolenjski galeriji, kjer se visi v veži »Trdinov čebelnjak«, sestavljen iz 20 monotipij.

... Kdor govori o znamenitih možeh, ki jim rod izhaja iz podgorske deželice, ne sme zamolcati umetnika Kobetovega Borisa. Ne samo, da se je proslavil kot umen arhitekt, tudi risati in slikati zna tako izvrstno, da so ga poklicali na visoko šolo, da bi učil študente. Res, da se je porodil v Ljubljani, rod njegov pa izhaja izpod topliškega zvona in je zato z vsem srcem in stanovito zaverovan v prelepi svet ob Sušici. Podoba naše zemlje, posebno pa Podgorja, zna tako bistro pogoditi, da bi dejal, odprlo se ti je okno v čudežni svet, uživaj ga v milem veselju, saj ga zdaj oblika božje sonce, zdaj ga grozeče obvijajo sivi oblaki, zdaj vabljivo valovi klasje po njivah marljivih ratarjev, zdaj zori trtje v jesensko slast ali se ljubo prelivajo vode med vrbami in jelševjem. Tu ti kaže umetnik ošabna nekdanja divlišča vaših gnad, ki so Dolenjce tisoč let žulili s tlako in desetino, tam spet vidiš ostre skale Pendirjevke in gorjanskih jarkov, kjer se dandanašnji strši skrat z rdečo kapico. Dejal bi, da ima ta mož neko preimnitno reč, za katero bržčas niti sam ne ve, od koga mu prihaja: dragoce, no zrnca praprotnega semena, ki se mu je kdaj zmaknilo v suk-njico, ko je kakor moj Martinek lazil po gorjanskih bregih in tokovah ali po Rasnem gazil nastilo. To zrnca mu je razkrilo mnogo tistih čudnih skrivnosti, ki sem jih tudi jaz spoznal v pogovorih z našim dobrim ljudstvom in jih kot bajke in povesti priobčil v Lepčevem »Zvonu«.

Pred tremi ali štirimi leti sem sedel v Trstakovi krčmi na Slatinu z možakom, ki je bil modrijan posebne sorte. Studiral je na Dunaju in hotel postati slikar, pa ga je tako trdo vedlo za denar, da je pustil uk vnemar in poslej hodil po deželi in popravljaj, kar je bilo po cerkvah ali premožnih hišah nove pozlate ali barve potrebnega. Popivši nekaj kupice vina, je začel takole modrovati:

»Danes rišemo stvari, kakršne vidimo, nekoč pa bo prišlo tako, da nihče ne bo mogel povedati, kaj je slikar hotel upodobiti. Drugim umetnikom spet se bo godilo, kakor bi zašli v gorjansko gluho lozo, ki jo vi, profesor, tako dobro poznate. Eden takih umetnikov bo tudi vaše bajke in povesti po svoje povedal. Ne z živo besedo kakor Kolenceva Jera, ampak z živo barvo. Pri tem bo postalo vse resnično neresnično in neresnično bo resnica, da ne bo več meje med njima, kakor je ni v vaših povestih. Takrat bodo razumni možje spoznali, da ste bili vi prvi med Slovenci, ki ste znali z besedo povedati tisto, kar bodo imenovali nadresničnost. Novo mesto bo tedaj dobilo na kraju, kjer dandanes klepetajo breške babele, lepo in svetlo dvorano, v kateri bodo razstavljeni naši narodni in tuji umetniki svoje umotvore, in tamkaj bodo v slikah zaživele tudi vaše zgodbe.«

Tako je prerokoval popotni slikar, jaz pa sem si mislil, da so se mu takove marnje porodile iz vinske modrosti sladkega vivodince. Dandanašnji se je prerokba izpolnila. Umetnik, ki se je tako korenito potrudil dati mojim bajkam novo oblačilo, je Kobetov Boris. Dobro je pogodil šegavost naroda, njegovo domišljijo, čustvovanje in verovanje, še posebej, ko je podobne prikril po načinu kmetijskih poslikanih panjev, kakove v Dolenjskih sicer bolj poredko srečamo, a se jih sam prav dobro in rad spominjam iz svojih mengeških let, ko smo imeli mladi in stari z njihovimi slikami mnogo veselja. Ta imeniiti slikar je mene poiskal in stopal po mojih poteh po vseh podgorskih jarah od prečenske do podgrajske in brusniške, se kakor jaz veselil ljudskih čenč po krčmah, se zamikal v prečudežni gorjanski Cvetnik in blodil čez Gluho lozo, se spopadal s čarovnicami, sovražil Ergerje — Bergerje in njihovo svojat, žaloval za belo vilo in junaškim Uskokom Petrovičem, se poklonil trem gorjanskim patronom, zašel za Turčinom v čudežni mrtvaški srajci v kapiteljsko cerkev v Rudolfovem, kjer je ta turško lulo kadil, in še tistih mravljišč ni zgrešil, kjer so mravlje nesrečnega Barabaša do kosti obglodale. Te slike so več kakor puste ilustracije in je zato prav, če zaslišeno hvala dobo. Povedane so po novejši umetni-

ški šegi in na tisti slikarski način, ki mu pravijo »monotipija«, tako, da slikar z oljem naslikano podobo posebej na papir odtisne. Kadar jih gledam, jih s slastjo uživam; v en glas sta jih lahko vesel modri in preprosti. Vedno sta kakor po dve panjski končnici na eni sliki, ena nad drugo, na njih pa se vrstijo zgodbe v dveh ali več prizorih, podobno kot na podobah prilike o izgubljenem sinu ali o sedmerih sakramentih, ki jih najdemo na uljnjakih. Ali kako umetelno je znal slikar povežati vsebino z obliko. Barve se smiselno prelivajo in zlivajo v celoto, posamezni prizori so sestavljeni, da se nam zdi, kakor bi bil pred nami en sam, domišljija pa jih je tako prepredla, da jih beremo kakor knjigo. Pa se je umetnik tudi potrudil, da je preučil vse na mestu, kjer se dogodki vrše, kakor bi vedel za tisto nemško modrost, da mora, kdor hoče pesnika spoznati, obiskati njegovo domovino.

Eno pa me žali in peče. Slikar je kar dvakrat tudi mojo podobo naslikal, kako pri poličku cvička v krčmi sedim in si na list zapisujem, kar mi radovedno uho narodovih dragotin ujamem. Ali njemu ni znano, da se jaz nikoli nisem hotel dati slikati? Enpot me je naslikal, kakor da bi bil živ, mislil bi, da bom zdaj zdaj spregovoril. Se rdeče rute ni pozabil, s katero sem si nesrečne izpuščaje na koži zakril, ki mi jih je starost prinesla, čez vse pa je krepko poveznil moj visoki črni klobuk. Drugi pot pa me je tako hudobno prebrisanega upodobil, kot bi bil s samim Gugljem v rodu, čeprav je najbrž res v mojem pisnjku toliko vrgolj, da bi se mi morale z obraza brati. Ne vem pa, da bi bil jaz res tako grdogledil, razen kadar sem udrihal po kvakarskih sovražnikih slovenskega naroda ali po praznovanju, ki je trapilo nevedno ljudstvo in mu oviralo hrepenenje po prosveti in blaginji. To pa gospodu umetniku priznam: s temi podobami ni počastil samo mojega pisateljskega dela, ampak tudi slavno goro, ki se zove Gorjanci, in nič manj ljudstvo lepega Podgorja, ki je najboljšje, kar jih poznam na svetu.

Neznani zapis Janeza Trdine, objavil Emilijan Cevc (v razstavnem prorepektu Kobetove jesenske razstave v Dolenjski galeriji)

„Vodna pošast“ v Rinzi

O vodnih pošastih, ki se pojavljajo v raznih morjih, oceanih in jezerih, je bilo že veliko napisanega. Nanjo pa je sedaj tudi v naših krajih naletel kočevski ribič, ki sliši na ime Gumzi in dela na Rudniku. Ko si je od prestanega strahu malo opomogel, je svoje izjemno srečanje opisal takole:

»Proti večeru je bilo, namakal sem trnek na samotnem kraju ob Rinzi in napenjal oči, da ne bi prezrl, če bi se plavec kaj zganil ali celo potopil. Nenadoma pa voda med plavcem in bregom vzvalovi in prikaže se temna glava z velikimi očmi.

— Si zbežal?

— Nisem mogel, noge so bile od strahu premehek!

— In pošast?

— Pošast je dvignila glavo in odprla »gobeck«, da sem mislil: zdaj zdaj bo po meni. Potem je s prijaznim glasom dejal: »Gumzi, kaj me ne poznaš?«

Gumzi je seveda pomislil na hudiča in zadnje uro ter se tresel kot šiba na vodi. Pošast se je medtem že nevedno skobacala na suho, se postavila pred Gumzijem na zadnje tace in si začela s prednjimi šapami trgati z glave kožo, snemati oči...

... In pred ribičem Gumzijem je stal njegov znanec Jože Turk, večkratni jugoslovanski prvak v podvodnem ribolovu, ki je tudi bil zaposlen na Rudniku, v Rinzi pa je, v popolni podvodni opremi, vadil za neko tekmovanje.

JOŽE PRIMC

Pravi vzrok

Med šeststo sovražno ofenzivo se je majhna kolona partizanov ustavila na obronkih Kanjuha, da se malo odpočije. Lačni in trudni so sedeli in dremali.

»Bogme, prve čevlje, ki jih bom zaplenil, bom dal tebi.« je rekel Nemanja tovarišu zraven sebe, ko je videl njegove premlele noge, ovite v surovo telečjo kožo, in shujšan obraz.»

»Kaj so moji opanki kaj boljši?« je nevoščljivo pripomnil eden, kot da te čevlje že vidi pred seboj.

»Vem, toda tvoji čevlji niso iz surove telečje kože in bi jih ne mogel pojesti. Ko pa bom dal temule čevlje, bom njegove opanke lahko pojedel.« je navihano odgovoril Nemanja.

Marija je strmela v kalno vodo. Strah ji je stiskal srce, strah pred življenjem. Saj je bila od vseh grozot utrujena do smrti. — Ko bi zdrknila čez ladjin rob? Izginila v valovih? Ali je prav storila, da se je dala pregovoriti od Katke in je sprejela njeno žrtev?

»Tvoja smrt bi ležala na moji duši kakor umor,« se je branila Katka.

»Ne, ne. Dobroto mi storiš. Saj veš, da sem bolna, da bi tako ne živela dolgo. In zdaj — zdaj — brez Drejca! Nočem, nočem živeti! Če se me ti ne usmiliš — storim greh. Sama pojdem za Drejcem. Vem, pričakuje me Marija! Bodi usmiljena do njega in do mene! Dovolj, da umrem namesto tebe! Daj, da grem k njemu!«

»Katka, ne morem. Ne morem sprejeti takšne žrtve.«

»Marija! Zakaj si tako trda? Ali me nimaš rada? Kakor sestri sva si bili! Zakaj se me ne usmiliš?« je milo jokala Katka. In gvardijan je tiho pristavil:

»Včasih je življenje večja žrtev nego smrt.«

Bolj kakor Katkine prošnje so Marijo premagale tihe gvardijanove besede. Zdaj je Katka pri Drejcu, zdaj je dosegla mir, po katerem je hrepenelo njeno srce...

Marija je naslonila glavo na ladjin rob in tiho zahtela.

Gasper se je sklonil nad njo.

»Ne jokajte, Marija!«

»Oh, Gasper! Vaš edini otrok —!«

Starček se je zatresla roka, ki jo je pbožil mladi ženi na ramo... **Le on edini** na svetu je vedel: Katka ni bila njegov otrok — bila je — Marijina polsestra... Trdno so se stisnile starcu tanke ustne. Kakor vsa dolga leta tudi zdaj ni bilo težke skrivnosti

iz njegovih ust — skrivnosti ubogega lepega kmetiškega dekleta, ki je iz doline zbežala s svojo sramoto v gozdove in jo je on našel in vzel pod svojo streho in se pozneje poročil z njo...

»Katkini ste storili poslednjo dobroto. Ona je bila že tako smrti zapisana,« je dejal tiho in prijel zopet za drog.

Jutri se je jasnilo.

Le počasi se je umikal iz Marijine duše obup nad tem grozotno bedastim svetom, ne svetom, le človeštvom. Saj svet je lep in veličasten v svojih slanih; le človek v njem je majhen. Ne vsak — o, ne. Tudi veliki ljudje so vmes, veliki po duhu, po srcu. A malo jih je. Počasi, počasi se dviga duh v človeštvu. Kdaj mu vstane nov dan? ... Ta rod ne učaka one zore, a morda stoji tik pred njo, v poslednjem miraku...

Dvignila je glavo in pogledala navzgor v blede Grajzarjevo obličje. Cutil je njen pogled, se sklonil in jo pobožal po laseh. Njegove od duševnega trpljenja in vseh telesnih naporov udrte oči so bile polne ljubezni.

Iz Marijine duše se je umikala tesnoba. A uporno in hladno je deloval razum, misli so preskakova-

le, se trgale. — — Kdo je ta, ki ga ljubim? Kaj vem o njem, o njegovih mislih, njegovih notranjih vrednotah? Ali poznam njegovo dušo? Ali mi ni po duši kakor — tujec?

S strahom se je zavedela, kako malo pozna moža, ki ga ljubi že tako dolgo. In čudna misel jo je zgrabila za grlo: moje telo je pri njem, je njegovo — a moja duša — ali prodre kdaj do njegove?

Zopet se mu je ozrla v obličje. Iz njegovih oči ji je žarela naproti velika, čista sreča.

Sklonila je glavo k njegovemu kolenu. Vroče se je dvignila v njej vsa njena brezmejna vdanost do njega.

»Ti moj dohri, dohri!« je šepetala.

Toplo življenje se je vračalo v njeno zbegano dušo.

(KONEC)

Bilo je minuli četrtek ob desetih v pisarni komisarja Zanuppja, v ulici Fatebenefratelli. Sijajen dopoldan; megla se je hitro razpršila in od trga Cavour, od parka, je bila sumljiva pomladanska svetloba. Sumljiva... to je pač moj pridevnik, kakor bi rekel moji rokavci. Stvar je namreč ta, da sem jaz, Daniele Gumorelli, pisec zelo cenjenih kriminalk. Se vam zdi tale Gumorelli neznan? Jasno; za moje stotisoče bralcev se imenujem I. W. Banckead. Delam zakrinkan v Anglosasa, medtem ko sem se rodil (v maju 1918), odrasel in zanesljivo stanujem v Milanu; založniški ovitki me kažejo stanujočega v podstrežju manhattanskega nebotičnika, škakna nesramnost.

Edoardo Zanuppi mi je prišel naproti in rekel: »Izvolite... maestro. Kakšen poseben? Kakor toliko drugih, je moj fan. Trdi, da se je naučil iz mojih knjig več kot v približno dvajsetih letih, kolikor opravlja svoj poklic; in ne vem, zakaj bi se mi lagal. Ko dosežeta vrhunec, sta si znanost in umetnost enakovredni: pot dejstev je pot neposredne spoznave, hodiš in hodiš, pa se križata. Torej, Zanuppi mi je pokazal običajni naslonjač in rekel slugi: »Cacace... tudi če me kliče kvestor, me ni.« ter mi vdano ponudil cigareto ter umolknil, ne, pravzaprav je vprašal mimogrede:

»Ste se potem ujeli s kriminalko, ki ste jo zamislili?«

Tako me je zadel v mojo slabo stran... prijetno je razpravljati z odličnim tehnikom o lastnih temah. Zanuppi je uničil in izločil precej znamenitih tolp; našel je več kot eno šivanko v milanskem seniku, verjetno je, da bo imenovan za vice kvestorja. Rekel sem:

»Zaenkrat sem zastavil začetek, zgrajen na vprašanje: kateri od samskih dvojčkov je zabodel barona Ferreiro? in se spogledujem s še bolj posebno dramo. Naj vam povem vsebino?«

Komisarjeve oči, sive, modrikaste, so se zaiskrile.

»Si lahko mislite... prosim,« je rekel in neprijetno približal svoj rlec mojemu.

Rekel sem:

»V New Yorku, danes. Vrsta nerazložljivih smrti. Ne revolverji ne noži ne puščice na trup. Bacili. Najnevarnejše okužbe, od redkih in malsikdaj neznanih virusov ali bakterij povzročene bolezni. Žrtve so (odtod preiskovalcu dvomi) mladi, izredno očarljivi moški. Nogometarji, boksarji, posebno lepi popelkarji, ki imajo nešteto oboževalk. Ta podatek ustvarja seveda zgovoren sum. Toda kdo, kje in kdaj je nalival pogubne mikroorga-

nizme? V tej točki vas potrebujem, dragi Zanuppi.«

»Razglejva se naokoli. Vzemiva en primer za vse. Komu je koristil umor igralca Petra ali boksarja Pavla? To je vprašanje.«

Jaz:

»Se vam zdi? Nikomur. Prijatelji in sovražniki umorjenca imajo čiste roke. Prav tako vsakdo v New Yorku, ki ima uradne ali neuradne opravke z bacili. Po drugi strani, s katerim sredstvom naj bi morilec podtikal vibrione in trose? Nima mo ne okuženih jedi ne pljač. Nima mo zarez ali ubodov...« Zanuppi je premišljeval, stisnil dlesna in se priostril.

»Dam vam pet minut časa,« sem mu rekel in potegnili uro iz žepa. Res je, da sva za kako uro pozabila na namen mojega poziva. Za-

slovnik polize znamko in stvar je opravičena!»

»Seveda, Mar ni domiselno?«

»Odlično... kaj pa, če oseba ne polize, ampak uporablja, recimo, gobico?«

»Doktor, tudi vi imate gobico na mizi. Toda povejte odkritosrčno, ali jo kdaj uporabljate? Lizanje znamk je nagonsko. Domnevam, da se ravnamo po podedovanem nagibu.«

»Res je. Imenitno... dovolite, da se z vami veselim...«

»Zdi se mi, da bom s to kriminalko potolkel svojo lastno prednost pri prodaji. Toda vrniva se k nama, doktor. Ali imate naposled kako tolažilo zame?«

Zanuppi je vstal in rekel:

»Ne jezite se, maestro. Moral sem, hočeš nočeš, povabiti gospodi-

denega in srečnega) v svojo sobo.

Od tedaj se je to dogajalo redno vsako soboto. Brez razlag. Molčala je ona, molčal sem jaz. S tisto svojo tanko prikupnostjo bolničarke me je Kinzova ozdravila za sedem dni, to je vse, ne da bi zahtevala od mene kako nadomestilo, v besedah ali dejanjih. Nisem bil tako skop, da ji ne bi rekel v kruti zimi leta 1956: »Tikajva se,« toda odgovorila je, da je bolje za oba, če tega ne storiva. Pa bodi. V marcu 1958 so začeli na debelo zginjati bankovci iz moje blagajne. Nima naložb v banki. Uživam tekoči, živi, žilnati denar. Rad ga imam pri sebi, zavarovanega, toda v bližini Seveda so bile zenice mojih oči ključni oklepne sobice. Nikolaj se nisem ločil od njih. Ponoči sem si jih priklenil na zapestje. Kljub temu so se primanjkljaji neizprosno nadaljevali. Obrnil sem se k Zanuppju, toda zaman je raziskoval mesce in mesce, vse do tistega četrtega dopoldne, o katerem sem pripovedoval.

Agent je odprl vmesna vrata in privedel Vilmo, ki je čakala (celo uro, celo uro!) na oni strani. Kar stresel sem se. Zanuppi je rekel: »Prosim, sedite,« jaz pa sem pristavil: »Samo formalnost, gospodična Kinz. Jaz... jaz nisem hotel, da...«

Brezčutna, nič bolj mléčna kot ponavadi, je Vilma pokimala, sedla in me gledala. Zdelo se mi je, da se v njenih očeh iskri slamica ironije. No, Komisar je bil brezobziren; bil je celo namenoma surov. Opravičil me je, češ: »Nisem vas nikoli povabil, gospodična Kinz, ker je doktor Gumorelli jamčil in še jamči za vas;« toda brž je spremenil glas in pristavil: »Kako pa ste nabrali pet milijonov, ki so naloženi na vaših bančnih računih?«

Planil sem in spet omahnil na stolico. Teško sem sopel, še bolj zato, ker me je bilo tega sram. Toda Vilma ni trenila z očesom. Mirno je rekla:

»Prosim, ali ne velja bančna tajnost?«

Zanuppi se je nasmehnil: »Ah ne. Obžalujem, gospodična Kinz, toda pred pravico ne morete skrivati nič, prav nič. Bi odgovorili na moje vprašanje z odgovorom, ne pa z vprašanjem?«

Vilma:

»Pa bodi. Zares imam ta denar.«

Zanuppi:

»Kako to? Prihranki? od... marca 1958 pa do danes, gospodična Kinz, ste prihranili pet milijonov, natanko pet milijonov, prav toliko kolikor manjka v blagajni gospoda doktorja Gumorellija?«

Posegel sem vmes. Odločno sem rekel:

»Prepovedujem vam, Zanuppi... nehajte. Jaz imam ključne oklepne sobice. Na policah ste našli samo moje prstne odtise... da ali ne?«

»Da... toda rokavice... ej, maestro? Učili ste me, da rokavice ne zapuščajo sledov.«

»Budalosti! Gospodična Kinz je... je... Vilma, prosim vas, ne znenite se zanj!«

Toda Zanuppi je postavil med naju nekakšno trdnjavsko steno (rejen je); drznil si je pokazati na Kinzovo s prstom, naperjenim kot orožje, in zatulil:

»Kje ste vzeli pet milijonov? Kje?«

Vilma pa s tistim glasom železne slame:

»Nisem jih vzela. Dabila sem jih od... od gospoda Gumorellija.«

To je bil klasični, bliskoviti udar epiloga kriminalk. Vilma pravi:

»Gospod Gumorelli je precejšen skopuh. Mislim, da nič manjši kot Harpagon. Čeprav sem vsako soboto spala z njim, nisem vedela, da je mesečnik. V marcu 1958 me je ob zori prebudil hrup. Po prstih sem smuknila v delavnico. Zagledala sem gospoda Gumorellija, ki je še naprej smrčal (v bledi svetlobi, ki je prihajala od okna) in blažen otipaval debele kupe bankovcev. V mislih sem mu rekla: dragi Daniele, bodite dobri... pozabite spraviti nazaj kakega pol milijončca... ali boste? — Točno je ubogal.«

»Ne!« sva vzkliknila hkrati Zanuppi in jaz.

Kar najbolj mirno je nadaljevala Vilma:

»Od marca 1958 do februarja 1959, desetkrat, je gospod Gumorelli ubogal, natanko v znesku petih milijonov. Prišežem. Nisem tatica. Gospod Gumorelli je prav neokusno skop. Razumela sem ga in mu pomagala, on pa mene ni niti najmanj razumel in mi pomagal. Tih, prosim. Ali se tako ravna z žensko? Tako bom rekla, bodi mi hvaležen, ali me pa poročil. Toda gospod Gumorelli je brez vesti in brez zavesti. Zaprite me, obrnimo se na sodnike.«

Nisem več vzdržal. Zašepetal sem Zanuppju:

»Za božjo voljo, ne tožite je. Odslovljena je in konec;« majal sem se, ko sem odšel.

Trg Cavour, oškropjen s snegom in soncem, se mi je zasmeljal v obraz. Pomislil sem: »Kriminalke? Napisane grozote in uganke? Burkež... življenje, da, to je pač pristna kriminalka.«

(Zgodba je iz knjige »MILANCANKE« italijanskega pisatelja G. Marotte. Izdala Prešernova družba, 1970 — v zbirki Ljudska knjiga. Prevodil Silvester Škerl.)

ODSLOVITEV

nuppi se je vdal; prijazno sem mu odkril moje karte.

»Sledite mi, doktor, v Chicago. Tu živi petdesetletni profesor Taylor, genialni bakteriolog. Preprost, mil, zatopljen (na videz) v svoja raziskovanja. V resnici pa ima vraga v sebi. Ni maral privoliti pred letom dni v razvezo zakona svoji trpki ženi, ki se je zaljubila v teniškega prvaka. Zbežala je z ljubčkom. Mož ji je pripravil veliko sitnosti na sodiščih. Ubila se je.«

Zanuppi mi seže v besedo:

»Ze vidim. Taylorju se je znešalo. Profesor je slepo, divje zasovražil ljudi... z naslovnih strani revij. Ni trpel, da bi bil lep in slavn... v vsakterem je videl pokojnega tekmeča... pokojnega, si mislim, ker je bil nemara prvi, ki mu je Taylor pripravil nevidno smrt.«

Jaz:

»Res je. Do tu niste zgrešili. Toda kako mori Taylor, ne da bi se ganil iz Chicago, ljudi v New Yorku, v Kansas Cityju, v Los Angelesu? Ne bi vas rad spravil ob pamet, doktor Zanuppi. Pisemca. Bodite tako ljubeznivi, gospod D., prosim za avtoogram. Prilagam znamko za odgovor. Ali: Gospod L., ali niste moj sorodnik? Tudi jaz se pišem L. in moja družina je iz... in tako naprej. Prilagam znamko za odgovor.«

Trenutek tišine, potlej je Zanuppi planil:

»Znamka! Mikrobi na leplju! Na-

no Vilmo Kinz... dovolite, da jo zaslišim v vaši navzočnosti...«

»Ne! Prepovedujem vam... Gospodična Kinz nima s tem nič opraviti; že mesec dni vam ponavljam!«

Toda zverina je že pozvonil.

Dve besedi o Vilmi in meni. Kinzova, nemška Švicarka, je moja gospodinja od junija 1954. Samec sem in mislim ostati samec sine die. Še to bi se manjkalo. Žene stanejo dvojno: same zase (hrana, obleka, razvedrila) in kolikor časa ukradejo zakonskemu drugu. Verujte mi, najboljša rešitev je gospodinja, izbrana v Zürichu. To so vam razumne ženske. Brez pridevnika. Nevturalne. Gospodinja kot je Vilma skrbi, da je stanovanje snažno, nemo, lahko in kakor neobljudeno. V juniju 1954 sem posvetil svoje novo devetsobno stanovanje na korzu Vittorio Emanuele ter namestil Kinzovo. Vilma je bila stara okoli trideset let. Plavalasa in vitka, snežno bele polti, nekepetava, prinesla mi je tako rekoč tudi sonce na pladnju. Ne tajim, v Vilmi je nekaj bolnišničnega; quid pomirjivega in milega, toda vliiva ti tanko naslado okrevanja, sprostitve. V resnici ljubim samo denar (če ne, bi pisal pesmi, ne kriminalke): navezal sem se na Vilmo ne le zato, ker me je zavijala v vato, ampak tudi zato, ker mi je rekla nekega večera v razbeljenem juliju 1955, ko je slišala neko moje stokanje: »Pa menda ne boste trpeli zaradi tega ter me odvedla (zme-

skok v zameystvo

STOP
TOME

26. V Parizu zabave nikoli ne zmanjka! Pri večer in odpro se bari, varieteti in podobno. Živobarvne luči so našima izletnikoma kazale, kod in kam. Odločila sta se za zabavno gledališče, variete.

Čakala sta v množici, da se odpre dvorana. Če je bila pred modno revijo živčna Klara, je bil tokrat ves na trnih Paradižnik in kot prej Klara, je zdaj njega potegnilo v WC. Tu

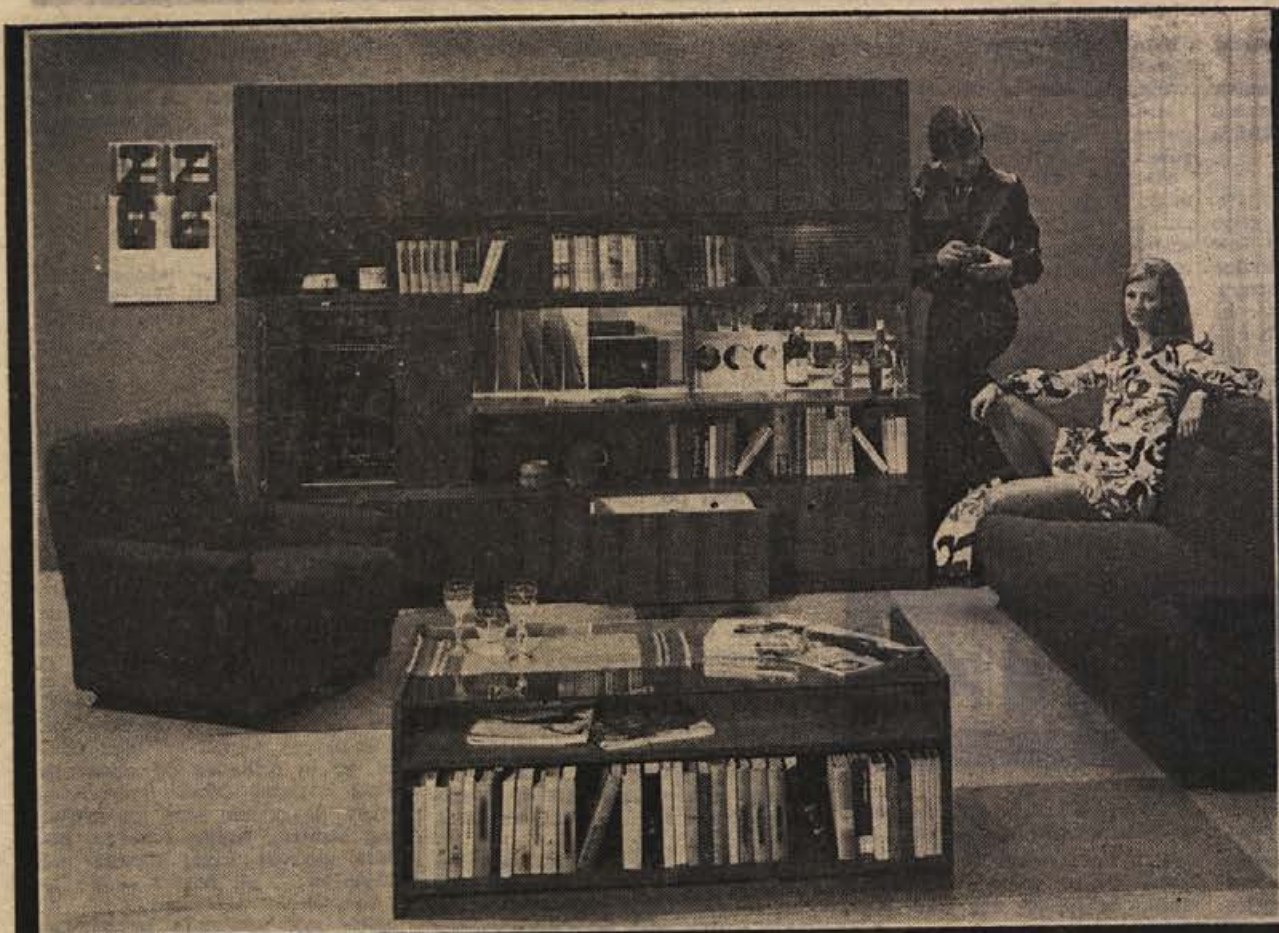
pa je bila precejšnja gneča in Klara ga ni čakala. Koj ko so se vrata odprla, je sedla na svoj sedež v dvorani.

Zazvonilo je in predstava se je pričela. Klara se je zaman ozirala, kdaj bo prikolovratil soprog. Seveda! Zgodilo se je namreč našemu vrlému Paradižniku natanko to, kar se je pripetilo njegovi ženi na modni reviji: zgrešil je vrata!

Znašel se v grúci polnagih punc za kulisami. Muzika je udarila in punce so odsakljale na oder — ter potegnile Paradižnika s seboj! Ena, dva, ena, dva! so vzdigovalle prožna bedra in Paradižnik prav tako — kaj pa je tudi hotel? Zalij ga je znoj po krepkem životu, odložil je suknjič in nadaljeval: ena, dva! ena, dva!

Dvorana je zaploskala — razen enega gosta!

ALEKSANDRA stereo

MODERNA DNEVNA SOBA

Pišite nam, poslali vam bomo ponudbe!

BREST
POHISTVO

cerknica
jugoslavija
telefon 79-080
telex 31-167

**VELETRGOVINA
MERCATOR — Ljubljana**
PE STANDARD, Novo mesto
Glavni trg 3

objavlja
prosto delovno mesto

POSLOVODJA
nove samopostrežne trgovine
v Novem mestu, Kandijska cesta

Pogoji za sprejem:

Visoko kvalificirani trgovski delavec z ustrežno prakso ali kvalificirani trgovski delavec z vodstvenimi delovnimi izkušnjami.

Posebni pogoji je enomesečna poskusna doba.

Nastop dela po dogovoru.

Pismene ponudbe z opisom zahtevanih pogojev pošljite na gornji naslov v 8 dneh po dnevu objave oglasa.

PREBIVALCI KOČEVJA!

Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana
bo izvajal prihodnji teden
na območju KOČEVJA

obvezno

DERATIZACIJO
(uničevanje glodalcev)

kot to določa odlok o obvezni deratizaciji, ki ga je sprejela občinska skupščina Kočevje.

Prebivalce in delovne organizacije na zajetem območju bomo še posebej obvestili o podrobnostih v zvezi z deratizacijo z lepaki in letaki, ki bodo razdeljeni po vseh zgradbah.

Prosimo, da vsi upoštevajo navodila in sodelujejo z izvajalci akcije.

Pridružite se
modernim ljudem,
ki pijejo

CYNAR

**SGP »PIONIR« — NOVO MESTO
NOVO MESTO**

sprejme
V UČNO RAZMERJE

- večje število
TESARSKIH VAJENCEV
- večje število
ZIDARSKIH VAJENCEV

Kandidati za sprejem morajo imeti uspešno dokončano osnovno šolo.

Pogojno sprejemamo tudi kandidate z uspešno dokončanim sedmim razredom osnovne šole.

Izredno ugodni pogoji — celotne oskrbne stroške plača podjetje!

Prošnje pošljite na naslov: SGP »PIONIR«, Novo mesto — kadrovski oddelk.

NOVO!

Od 1. junija boste kupovali ves gradbeni material, ki ga potrebujete pri gradnji hiše, vodoinštalacijski material, zaščitne premaze, stavbno pohištvo, keramične ploščice in drugo v

NOVEM, MALOPRODAJNEM SKLADIŠČU NOVOTEHNE

v Bršlinu — v Bučni vasi nasproti javnega skladišča

Telefon: 21-434

**NIŽJE CENE, VELIKA IZBIRA, DOSTAVA
NA DOM!**

Agraria

BREŽICE

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Šopek nageljčkov ali vrtnice je primerno darilo za vsako priložnost. — Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. — Zahtevajte v najbližnji cvetličarni

*nageljčke ali vrtnice
iz vrtnarije Čatež*

ABSOLVENTI OSNOVNIH IN SREDNIH ŠOL!

Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana vam omogoča:

solidno strokovno izobrazbo v železniških šolah ugodne materialne pogoje za šolanje v teh šolah po končani šoli ustrezno zaposlitev možnost izpopolnjevanja, napredovanja in nadaljnega študija.

ABSOLVENTE OSNOVNIH ŠOL SPREJEMA:

v železniško prometno-transportno šolo v Mariboru, Preradovičeva št. 33, kjer se izšolajo:

v dveh letih za osnovne poklice v železniškem prometu

v treh letih za sprevodnika in skladiščnika

Najboljši učenci lahko nadaljujejo šolanje na prometni šoli v Ljubljani

v železniško elektro-kovinarsko šolo v Ljubljani, Kurliška 3

kjer se v treh letih izšolajo za enega navedenih poklicev: elektromehaničar; mehanik železniških vozil; strojni ključavničar

Po končani šoli in ustrezni praksi lahko postane strojevodja dizelske ali električne lokomotive.

MATURANTE GIMNAZIJE, EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE IN TEHNIŠKE ŠOLE SPREJEMA:

v železniško prometno šolo v Ljubljani, Kurliška 3

Po enoletnem šolanju postanejo: prometno-transportni tehniki — vlakovni odpravniki na železniških postajah; transportni komercialisti v transp.-komercialni službi na železniških postajah.

Najboljšim v šoli in tistim, ki se izkažejo v nekajletni praksi na delovnih mestih, se omogoči nadaljnji študij:

na višji prometni šoli

na višji ekonomsko-komercialni šoli.

Prijave za šolsko leto 1970-71 sprejemajo do konca junija tega leta in dajejo ustrezne informacije:

ZZTP — Transportno podjetje, splošni sektor, Ljubljana, Moše Pijade 39

ZZTP — Transportno podjetje, kadr. soc. sektor, Maribor, Kopitarjeva 5

ZZTP — Transportno podjetje, splošni sektor, Postojna, Kraigherjeva 11.

**GRAFIČNO PODJETJE
»CELJSKI TISK« CELJE**

ODSLEJ

grafično podjetje
cetus celje
trg V. kongresa 5. tel. 23-72

KVALITETNO TISKA:

- knjige, revije, časopise;
- kataloge in prospekte ekonomsko propagandnega značaja v eni ali večbarvni izvedbi;
- neskončne obrazce za elektronske računalnike;
- zloženke (snap-out) za racionalizirano poslovanje v različnih izvedbah in barvah

OPRAVLJA:

- kartonažerske, knjigoveške, galanterijske in klišarske storitve

NUDI:

- brezplačne strokovne nasvete pri oblikovanju tiskovin in obrazcev

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 29. MAJA: 8.04 Opera matineja. 9.45 Narodne pesni raznih narodov. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Dušan Terčelj: Provenienca vina. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 Vsak dan za vas. 17.15 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 »Rad imam glasbo«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka. 20.00 Koncert zboru »Smetana« iz Češke. 20.30 »Toppops 13«. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

SOBOTA, 30. MAJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.35 Z orkestrom Ernest Tomlinson. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tone Zorc: Cene za klavno živino bodo bolj ustajale. 12.40 Veseli zvoki s pihalno godbo RTV Ljubljana. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Vrtičjak z domačimi melodijami. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Greimo v kino. 17.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Beneški fantje. 20.00 Zabavna radijska igra. 21.15 Melodija meseca. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 31. MAJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Umetniška pripoved - Claude Aveline: Drevo Tic-tac. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Še pomnite, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob

11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov. 14.05 Prijateljane melodije s pevci in pihalnim ansamblom p. v. Francija Puharja. 14.35 Humoreska tega tedna - T. Troll: Tako pa mi vozimo. 15.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 16.00 Radijska igra - Ferni Euba: Zelva. 17.05 Nedeljsko športno popoldne. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Nove melodije. 21.30 Lahka orkestralna glasba. 22.40 Popevke iz studia Radia Zagreb.

PONEDELJEK, 1. JUNJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v juniju. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestro. 13.30 Priporočila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v juniju. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestro. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Operni koncert. 18.15 »Signalis«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 479«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom bratov Avenik. 20.00 Simfonični koncert Slovenske filharmonije z mladimi koncertanti. 21.45 Zabavna glasba. 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 2. JUNJA: 8.04 Opera matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Pavlita še ogreje. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski

7. in 8. junija 1970 LICITACIJA pri CARINARNICI LJUBLJANA

Carinarnica Ljubljana bo dne 7. in 8. junija 1970 prodajala na javni dražbi motorna vozila in ostalo blago: avtomobile v nedeljo 7. junija v prostorih Solskega centra za tisk in papir, Ljubljana Pokopališka 33, od 8. ure naprej, ostalo blago pa v ponedeljek, 8. junija 1970 od 8. ure naprej v prostorih Carinarnice Ljubljana, Smrtinska c. 152 a, II/13.

Ogled vozil in ostalega blaga bo v petek, 5. 6. 1970 od 8. do 13. ure in v soboto, 6. 6. 1970 od 8. do 13. in od 14. do 17. ure v Carinarnici Ljubljana.

AUTOMOBILI: Začetna cena N. din

1. os. avto VW 411 LE, letnik 1968, v nevoznem stanju 19.000
2. os. avto OPEL ADMIRAL 2800, letnik 1967, karamboliran 11.000
3. os. avto MERCEDES 220 SE, letnik 1961, nevozen 8.600
4. tovorni avto MERCEDES BENZ, 319 D, letnik 1961, nevozen 8.500
5. os. avto VW 1600 TL, letnik 1966, karamboliran 8.200
6. os. avto OPEL DIPLOMAT, letnik 1965, karamboliran 8.000
7. os. avto FORD CAPRI 1500, letnik 1970, karamboliran 7.800
8. os. avto OPEL CARAVAN, letnik 1962, v nevoznem stanju 7.500
9. os. avto FORD CAPRI, letnik 1969, karamboliran 7.500
10. os. avto OPEL KADET, letnik 1968, karamboliran 7.500
11. os. avto MERCEDES 190, letnik 1963, karamboliran 7.500
12. os. avto OPEL KADETT, letnik 1966, karamboliran 7.400
13. os. avto PEUGEOT 403, DIESEL CARAVAN, letnik 1960, nevozen 6.800
14. os. avto MERCEDES 180 D, letnik 1956, v nevoznem stanju 6.500
15. os. avto OPEL REKORD, letnik 1961, v nevoznem stanju 6.500
16. os. avto BUICK, letnik 1959, v nevoznem stanju 5.500
17. os. avto VW 1600 TL, letnik 1966, karamboliran 6.500
18. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1963, karamboliran 6.500
19. os. avto VW 1500, letnik 1964, v nevoznem stanju 6.500
20. os. avto AUSTIN 1100, letnik 1964, karamboliran 6.100
21. os. avto MERCEDES 220 S, letnik 1959, v nevoznem stanju 6.000
22. os. avto OPEL KADETT, letnik 1967, karamboliran 6.000
23. os. avto VW 1500, letnik 1964, karamboliran 5.800
24. os. avto OPEL REKORD, letnik 1963, karamboliran 5.600
25. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, karamboliran 5.500
26. os. avto SIMCA 1500 - CARAVAN, letnik 1963, v nevoznem stanju 5.500
27. os. avto BMW 1500 - karamboliran, letnik 1962 5.300
28. os. avto MERCEDES 190 D, letnik 1963, karamboliran 5.200
29. os. avto LANCIA FLAMINIA, letnik 1964 v nevoznem stanju 5.200
30. os. avto VW 1500, letnik 1963, karamboliran 5.200
31. os. avto OPEL REKORD, letnik 1963, karamboliran 4.900
32. os. avto MERCEDES 180 D, letnik 1956, v nevoznem stanju 4.900
33. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1962, karamboliran 4.600
34. os. avto OPEL OLYMPIA CARAVAN letnik 1959, v nevoznem stanju 4.300
35. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1961, karamboliran 4.300
36. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1963, karamboliran 4.200
37. os. avto VW COMBI, letnik 1959, v nevoznem stanju 4.200
38. os. avto VW 1200, letnik 1958, v nevoznem stanju 3.900
39. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1963, karamboliran 3.900
40. os. avto VW 1200, letnik 1958, karamboliran 3.800
41. os. avto VW 1200, letnik 1959 v nevoznem stanju 3.800
42. os. avto OPEL KAPITAN, letnik 1962, v nevoznem stanju 3.800
43. os. avto OPEL REKORD, letnik 1961, v nevoznem stanju 3.500
44. os. avto OPEL REKORD, letnik 1963, karamboliran 3.400
45. os. avto MERCEDES 180 D, letnik 1953, nekompleten 3.400
46. os. avto SIMCA 1000 GLS, letnik 1968, karamboliran 3.200
47. os. avto MERCEDES 220 SE, karamboliran, letnik 1961-62 3.200
48. os. avto RAMBLER GROSS COUNTRY, l. 1959, v nevoznem stanju 3.200
49. os. avto FORD TAUNUS 12 M, letnik 1960, v nevoznem stanju 3.200
50. os. avto PEUGEOT 404, letnik 1967, karamboliran 3.000
51. os. avto VW 1200, letnik 1960, v nevoznem stanju 2.900
52. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1962, karamboliran 2.900
53. os. avto DKW F 11, JUNIOR, letnik 1961, v nevoznem stanju 2.800
54. os. avto MERCEDES 190 D, letnik 1959, v nevoznem stanju 2.800
55. os. avto NSU PRINZ, letnik 1964, karamboliran 2.600
56. os. avto OPEL REKORD, letnik 1960, v nevoznem stanju 2.600
57. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1958, v nevoznem stanju 2.400
58. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1960, v nevoznem stanju 2.200
59. os. avto OPEL REKORD, letnik 1956, karamboliran 1.900
60. os. avto VW 1200, letnik 1953, v nevoznem stanju 1.800
61. os. avto OPEL REKORD, letnik 1960, v nevoznem stanju 1.800
62. os. avto FORD TAUNUS 17 M, letnik 1960, karamboliran 1.800
63. os. avto FORD TAUNUS 20 MTS, letnik 1963, karamboliran 800
64. os. avto CITROEN KAMIONET, letnik 1965, nekompleten, karamb. 500

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 31. maja

10.00 MONITOR (Ljubljana)
10.55 SESTRE BAKOČEVIĆ - feljton (Zagreb)
11.30 TITOGRAĐ - reportaža - (Titograd)
12.00 KDO SO LIVARJI IZ MODENE - feljton (Beograd)
16.00 EVROPSKO PRVENSTVO V KARTINGU - prenos do 17. ure (Ljubljana)
16.55 VPRASAJ KATEROKOLI DEKLE - amer. film (Lj)
18.35 CIKCAK (Ljubljana)
18.50 SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU V MEHIKI - otvoritev in tekma SZ: Mehika - prenos (Mondovizija)
19.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)
20.00 NADALJEVANJE NOGOMETNEGA PRENOSA IZ MEHIKE
20.45 TV DNEVNIK (Beograd)
21.20 DESET ZAPOVEDI - humoristična oddaja (Beograd)
22.05 VIDEOFON (Zagreb)
22.20 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.50 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)
22.55 ZAKAJ SE SLAGIM - oddaja iz cikla Neobvezno (Beograd)
23.35 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 1. junija

8.30 DEČEK S FOTOGRAFIJE - reportaža (Skopje)
8.45 CLOVEK, KO DRITI ZEMLJA - reportaža - (Sarajevo)
11.00 FOTOČEK POSTOJ - feljtonsko dokumentarna oddaja (Ljubljana)
11.40 DOBRO MORJE - reportaža (Titograd)
12.25 KONCERT ZA MAKEDONSKO DEZELO (Skopje)
13.55 POGREB RUDARJEV IZ BREZE (Sarajevo)
14.45 TV V SOLI (Zagreb)
15.40 NEMSCINA (Zagreb)
15.55 ANGLEŠCINA (do 16.10) - (Zagreb)
17.50 LUTKOVA ODDAJA (Zgb)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 TANKISTI - oddaja Od zore do mraka (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 MUZIKORAMA - zabavno-glasbena oddaja (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 MALA ANTENA - čehoslovaška TV drama (Ljubljana)
21.35 CLOVEK S KAMERO: Mi se ne vidimo - irski dokumentarni film (Ljubljana)
22.15 POROČILA (Ljubljana)

Torek, 2. junija

8.30 PRENOS MITINGA Z REKE - direkten prenos (Zagreb)
9.05 ZMAGOSLAVJE POD KOŠI - direkten prenos (Lj)
10.00 KARATE - oddaja iz cikla Daljnogled - oddaja za otroke (Beograd)
10.40 VRATOVSCINA SINJEGA GALEBA - igra za otroke (Ljubljana)
11.15 NEKAJ KOT LJUBEZEN - baletna poetična arabeska - (Sarajevo)
11.50 CARORNI VLAK - Egipt - (Skopje)
12.30 SIROTA - iz serije Veliki in majhni - oddaja za otroke (Zagreb)
13.15 URPANIZACIJA - izobraževalna oddaja (Sarajevo)
13.50 DORRISA ČESARIC - srečanje s pesnikom (Zagreb)
14.45 TV V SOLI (Zagreb)
15.40 RUSCINA (Zagreb)
16.10 ANGLEŠCINA (do 16.40) - (Zagreb)
17.45 M Šušnell: JURE SLON - Afrika kliče (Ljubljana)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)

18.30 TORKOV VEČER STARIH LJUDSKIH PESMI - I. del (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.25 VILOGA OTROKA V DRUŽINI (Ljubljana)
19.30 UTRIP OBALE - oddaja Ne pozabno poletje mladih raziskovalcev (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 VELIKA IMENA SODOBNEGA FILMA - Delbert Man: MARTY - amer. film (Lj)
22.15 400 LET SLOVENSKE GLASBE (Ljubljana)
22.45 POROČILA (Ljubljana)
22.50 SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO V MEHIKI - srečanje ROMUNIJA - ANGLIJA (Mondovizija)
23.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)
23.55 NADALJEVANJE NOGOMETNEGA PRENOSA (do pribli 0.45/0.30) (Mondovizija)

SREDA, 3. junija

8.30 STANOVANJA - oddaja iz serije z naslovom Iz sveta oblikovanja (Ljubljana)
9.15 SVILOPREJKA - izobraževalna oddaja (Skopje)
9.40 DNK - NOSILEC DEDNIH LASTNOSTI - Deoksiribonukleinska kislina - šolska oddaja (Zagreb)
10.00 SRBSKOHRVATSKI JEZIK - oddaja iz serije Tvoja TV čitanka - šolska oddaja (Beograd)
10.40 ZAPOJTE Z NAMI - Vatroslav Lisinski in Miroslav Vilhar (Ljubljana)
11.45 R. STRAUSS: SALOME - opera (Zagreb)
13.25 Z BACHOM, DEBUSSYJEM IN WEBBROM - glasbena oddaja (Titograd)
13.55 KONTRASTI - glasbena oddaja (Beograd)
17.15 TV PREGLED ZA MADZARSKO NARODNOSTNO SKUPINO (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd)
17.45 L. G. M. - oddaja TRAPOLJO HH 33 (Ljubljana)
18.30 OBZORNİK (Ljubljana)
18.35 NA SEDMI STEZI (Lj)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 NARODNA IN ZABAVNA GLASBA (Skopje)
19.20 SONČNI VLAK - reportaža (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 TEH NASIH PETDESET LET (Ljubljana)
22.15 PISALNI STROJI IN JAZZ - baletna oddaja (Lj)
22.45 POROČILA (Ljubljana)
22.50 SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO V MEHIKI - srečanje BRAZILJA: ČSSR (Mondovizija)
23.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)
23.55 NADALJEVANJE NOGOMETNEGA PRENOSA (Mondovizija)

ČETRTEK, 4. junija

9.00 ODMEVI - glasbena baletna oddaja (Ljubljana)
9.25 SEDEM MLADIH - zabavna glasba (Beograd)
9.55 VIDEOFON - baletna med-igra (Zagreb)
10.15 MARODIČ-MARTI: SOSEDA - zabavno glasb. odd. - (Ljubljana)
11.15 POJEMO ZABAVNO - narodno-zabavna glasba (Skopje)
12.10 KRALJEVA SUTJESKA - oddaja narodne glasbe in folklor (Sarajevo)
12.45 POTA MELOGRAFA - narodna glasba in folklor - (Beograd)
13.15 TORKOV VEČER Z JOŽE TOM KAMPICEM (Lj)
13.45 TUROPOLSKA SVATBA - narodna glasba in folklor - (Zagreb)
14.20 NASMENHITTE SE, PROSIM! - narodna glasba in folklor - (Skopje)
15.45 NOGOMET - ITALIJA: ŠVEDSKA - posnetek s svetovnega prvenstva v Mehiki (Beograd)
17.15 TV PREGLED ZA MADZARSKO NARODNOSTNO SKUPINO (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd)
17.45 VESELI TOBOGAN - Stari trg pri Ložu (Ljubljana)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 RISANKE IN ŠE KAJ (Lj)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)
19.20 KO SEM BIL VOJAK - Kri - oddaja TV Beograd (Lj)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 A Marodič: MACEK - oddaja iz cikla Mali oglasi - (Ljubljana)
21.15 KULTURNE DIAGONALE - (Ljubljana)
21.45 MANNIX - serijski film - (Ljubljana)
22.35 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 5. junija

8.15 BOKELJI - KVARTET GITARA - zabavna oddaja - (Titograd)
8.45 MAKSIMETER - zabavna oddaja (Beograd)
9.35 TV MAGAZIN - zabavna oddaja (Zagreb)
11.15 KAKO NAREĐITI PORTRET NEKE PTICE - zabavna oddaja (Skopje)
12.15 Husmetin: BEGOVE NEGZODE - iz cikla Karadžosa - humoristič. satir. odd. - (Sarajevo)
13.35 MRTVA STRAZA - humoristično satirična oddaja - (Skopje)
15.00 TV V SOLI (do 16.25) (Zgb)
16.45 TV PREGLED ZA MADZARSKO NARODNOSTNO SKUPINO (Pohorje, Plešivec do 17. ure) (Beograd)
17.50 SEBASTIJAN IN ODRASLI - serijski film (Ljubljana)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 MLADINSKI KLUB (Zgb)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 V SREDISČU POZORNOSTI - Učinkovito dogovorjanje - (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 BREZE - jugoslovanski film (Ljubljana)
22.05 MALO JAZ, MALO TI - posnetek quiza TV Beograd - (Ljubljana)

SOBOTA, 6. junija

8.30 NASE MALO MISIO - Pomladni kros (Zagreb)
9.35 LASTOVKA IN POLICA - iz serije humoristično-satirični zgodb. z naslovom Obrežje (Ljubljana)
10.40 VRTILJAK - humoristično-satirična oddaja iz serije Muzikanti (Beograd)
11.40 Ivan Cankar: POLIKARP - TV drama (Ljubljana)
12.40 Ivo Andrić: TRPINCENJE - TV drama (Zagreb)
14.00 Dušan Kalik: VRNITEV V RAJ - TV drama (Skopje)
17.40 OBZORNİK (Ljubljana)
17.45 PO DOMACE S KVARTETOM SAVSKI VAL IN TRIOM FRANCA SUSNIKA (Lj)
18.10 MOZAIK (Ljubljana)
18.15 Zarko Petan: STARŠI NA PRODAJ - mladinska igra Ljubljana (JRT)
19.20 S KAMERO PO SVETU - Irak II (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.20 MOČNEJE OD ŽIVLJENJA - poljski serijski film (Lj)
22.50 SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO V MEHIKI - srečanje URUGVAJ: ITALIJA (Mondovizija)
23.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)
23.50 NADALJEVANJE NOGOMETNEGA PRENOSA (do 0.45) (Mondovizija)

